

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΣΤΙΑ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

ΑΔΩΝΙΣ ΚΥΡΟΥ (1898-1918)

ΑΧ. ΚΑΙ Κ. ΚΥΡΟΥ (Διεύθυνσις)

ΙΘΗΝΑΙ - ΑΡΙΘ. 9

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΝΘΙΜΟΥ ΓΑΖΗ 7

ΚΥΡΙΑΚΗ 8 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1936

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

(* Από 2—9 Νοεμβρίου)

Ούτε τὰ ἐπιταχυνόμενα γεγονότα τοῦ περὶ τὴν Μαδρίτην πολεμικοῦ μετώπου, οὔτε ἡ θριαμβευτικὴ τῆς Τρίτης ἐπανακλογὴ τοῦ Προέδρου Ροῦζβελτ εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας, δὲν κατώρθωσαν νὰ κάμουν νὰ λησμονηθῇ ἢ νὰ παρέλθῃ ἡ συγκίνησις τὴν ὁποίαν προσκάλεσεν ὁ περίφημος ἐν Μιλάνῳ λόγος τοῦ Ἰταλοῦ πρωθυπουργοῦ κ. Μουσσολίνι τῆς παρελθούσης Κυριακῆς. Διὰ τὰς Κυβερνήσεις τῶν μεγάλων Ἑρωπαϊκῶν Δυνάμεων, ὁ λόγος αὐτὸς ἀποτελεῖ ἓνα συγκριμένον καὶ βαρυσήμαντον πολιτικὸν γεγονός, πρὸς τὸ ὁποῖον εἶνε πλέον ὑποχρεωμένοι νὰ προσανατολίσουν τὰς σκέψεις των καὶ τὰς ἐνεργείας των, νὰ λάβουν ἀποφάσεις, νὰ ρυθμίσουν τὴν στάσιν των.

Δὲν πρόκειται ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς, ἡ ὁποία φιλοδοξεῖ μόνον νὰ δίδῃ μίαν γενικὴν ἀποψιν τῆς διεθνοῦς ἢ τῆς ἐσωτερικῆς καταστάσεως, δὲν πρόκειται νὰ σχολιάσωμεν τὰς λεπτομερείας τοῦ λόγου αὐτοῦ τοῦ κ. Μουσσολίνι, ἢ νὰ συζητήσωμεν ἐπὶ τοῦ σαφούς ὄρισμοῦ τῶν σχέσεων τῆς Ἰταλίας μὲ μίαν ἐκάστην τῶν Ἑρωπαϊκῶν Δυνάμεων, τὸν ὁποῖον ἔδωκεν ὁ κ. Μουσσολίνι. Θὰ προσπαθήσωμεν μόνον νὰ συναγάγωμεν τὰ ἐπιβαλλόμενα συμπεράσματα ἐκ τῆς γενικῆς διαγραφῆς τῆς ὅλης διεθνοῦς πολιτικῆς, τὴν ὁποίαν μὲ τόσον καταπληθίσουσιν ὡμῶν ἐιλικρίνεια ἔκαμεν ὁ Ἰταλὸς πρωθυπουργός. Ἡ διαγραφή αὐτὴ θέτει ἐνώπιον τῆς Ἑρωπαϊκῆς Κοινῆς Γνώμης ὀλόκληρον τὸ πρόβλημα τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, ὅπως ἔχει διαμορφωθῆ τοῦτο κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Ποῖα εἶνε τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ὅλης πολιτικῆς τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν, τὴν εἰς τὴν ὁποίαν ἀνατί-

Ἡ Ἑλληνικὴ Βιοτεχνία

Μία λαμπρὰ φωτογραφία τοῦ κ. Α. Οἰκονομίδη, ἀπὸ τὴν Κέρκυρα, ὅπου ἐστάλη εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ - διοικητοῦ Ἀθηνῶν, διὰ νὰ πάρῃ τὰς φωτογραφίας διὰ τὸ ἀναμνηστικὸν λεύκωμα, τὸ ὁποῖον ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν θὰ προσφέρῃ εἰς τὸν Βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδον.

σίν των δὲν παύουν νὰ διακηρύσσουν οἱ ἰθύνοντες πολιτικοὶ τῆς Μεγάλης Βρετανίας, τῆς Γαλλίας καὶ τῶν Δυνάμεων Μικρᾶς Ἀνατὰν καὶ Βαλκανικῆς Συνενοήσεως; Ὁ περιορισμὸς τῶν ἐξοπλισμῶν, ἡ «συλλογικὴ ἀσφάλεια» καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς μιᾶς καὶ ἀδιαίρετου εἰρήνης. Χωρὶς αὐτὰ τὰ χαρακτηριστικὰ, ἡ ὅλη σημερινὴ πολιτικὴ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν κρημνίζεται καὶ ἀπὸ τὴν ὀργάνωσίν της δὲν ἀπομένει σχεδὸν τίποτε. Καὶ τὰς τρεῖς ὅμως αὐτὰς ἀρχὰς, ὁ κ. Μουσσολίνι τὰς κατεδίκασε μὲ ἀμεί-

λικτον δριμύτητα, χαρακτηρίσας αὐτὰς ὡς «Ὀυλίσιωνεῖους οὐτοπίας», αἱ ὁποῖαι μόνον καλὸν ἔκαμαν ἕως τῶρα εἰς τὴν Ἑυρώπην καὶ μόνον κινδύνους πολέμου δύνανται νὰ δημιουργήσουν, ἀντὶ τῆς παγίωσεως τῆς εἰρήνης, τὴν ὁποίαν ἐπιδιώκουν. Ἐφθασε μάλιστα ὁ κ. Μουσσολίνι μέχρι τοῦ νὰ τονίσῃ, ὅτι ἐὰν θέλῃ νὰ ζῆσῃ ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, πρέπει ν' ἀναδιοργανωθῇ ἐκ βάθρων, ἐγκαταλείπουσα δηλαδὴ τὰς ἀρχὰς αὐτὰς καὶ ὅτι, ἐπειδὴ μία τοιαύτη ἀναδιοργάνωσις εἶνε ἐξαιρετικῶς δυσχερὴς, ἡ Ἰταλία δὲν

θά στενοχωρηθῆ καθόλου ἐν ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ἀποθάνῃ.

Καὶ ἤδη τί ἤμπορεῖ νὰ γίνῃ κατόπιν μιᾶς τοιαύτης κατηγορηματικῆς δηλώσεως, γινομένης μάλιστα κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ χαρακτηρίζεται ὡς ἐπιστημονικὴ ὑπόληψις πειστικῆς ἰταλίας εἰς τὰ ζητήματα τῆς διεθνούς πολιτικῆς; Οὔτε ἡ πιθανότης κυβερνητικῆς μεταβολῆς καὶ κατὰ συνέπειαν, ἀλλοιωτικῆς τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς ὑφίσταται, διὰ μακρὰν, μακροτάτην περίοδον ἐτῶν, ἀλλ' οὔτε καὶ δυνατότης μεταβολῆς ἀντιλήψεων τοῦ Ἰταλοῦ Ντοῦτσε, ὁ ὁποῖος ἀπέδειξεν ἤδη ὅτι γνωρίζει νὰ μὴν ἀκλόνητος εἰς τὰς ἀποφάσεις τὰς ὁποίας ἀπαξ λαμβάνει. Δὲν πρέπει νὰ λησμονηθῆ, ὅτι ἡ δὴλωσις αὐτὴ ἔγινε νικητικὴν σειρὰς Γερμανοῦ-τάλικῶν συμφωνιῶν, αἵτινες διετυπώθησαν εἰς γραπτὰ πρωτόκολλα καὶ ὅτι ἡ Γερμανία ἔχει κάθε λόγον νὰ εἶνε ἀκόμη πλέον προσηλωμένη εἰς τὰς νέας ἀρχὰς τῆς διεθνούς πολιτικῆς, τὰς ὁποίας διέγραψεν ὁ κ. Μουσσολίνι. Δὲν πρέπει ἀκόμη νὰ λησμονηθῆ, ὅτι ὁ ἐξασφαλίσας ἤδη μεθ' ἑαυτοῦ τὴν ἐξουσίαν διὰ μίαν ἀκόμη τετραετίαν Πρόεδρος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν, δὲν ἔχει καμμίαν διάθεσιν νὰ παράσχη οἰαδήποτε ὑποστήριξιν εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, ὅτι ἡ Ἰαπωνία εὐρίσκειται, ἀπὸ ἀρκετῶν ἤδη ἐτῶν, ἔξω τοῦ διεθνούς ὄργανισμοῦ τῆς Γενεύης καὶ ὅτι διάφορα ἄλλα μικρότερα Ἐθνη εἴτε ἀπειχόθησαν ἤδη καὶ αὐτὰ, εἴτε ἐπιδεικνύουσιν ἀναλόγους διαθέσεις.

Οὕτω ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, γάνει μίαν ἀπὸ τὰς κυρίας, ἀν ἔχι τὴν πικταρχικὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐπιτυχίας εἰς τὸ δύσκολον ἔργον τῆς κατοχυρώσεως τῆς εἰρήνης, τὸ ὅποσον ἀνέλαθε. Διότι δὲν ἤμπορεῖ κανεὶς νὰ ἀρνηθῆ, ὅτι ἡ ἐκ Γενεύης ἀπουσία τεσσάρων ἐκ τῶν ἐπτὰ μεγάλων δυνάμεων τοῦ κόσμου, καὶ δὴ τῶν ζωτικωτέρων, ἢ ἐν αὐτῇ παρουσία μιᾶς ἄλλης μεγάλης δυνάμεως— τῆς Ρωσίας— ἢ ὁποία ὑπὸ τὴν ἀπατηλὴν προσωπίδα τῆς δῆθεν φιλειρηνικότητος κρύπτει τὰς ἀπειλητικωτέρας ἐναντίον τῆς εἰρήνης καὶ τῆς τάξεως τῶν ἄλλων ἔθνῶν διαθέσεις, ὁ κλονισμὸς τῆς ἐμπιστοσύνης ὄλων τῶν μικρῶν Ἐθνῶν, πρὸς τὴν ἰκανότητα τοῦ φιλειρηνικοῦ αὐτοῦ ὄργανισμοῦ ὅπως ἐπιδόλῃ τὰς ἀποφάσεις του, ἀφαιροῦν ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν κάθε δυνατότητα νὰ κάμῃ ἀληθῶς χρήσιμον ἔργον. Ἀκόμη πρὶν ἢ ὑποστῆ τὸν

κλονισμὸν καὶ τὴν ἐξαρθήνησιν αὐτὴν, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν ἐστάθη ἀνίκανος νὰ ἐμποδίσῃ πολέμους ὅπως ὁ τῆς Μαντζουρίας, ὁ τοῦ Γκρὸν Τσάκο, εἰς τὴν Νότιον Ἀμερικὴν, ὁ τῆς Αἰθιοπίας. Τί θὰ κάμῃ σήμερον ὅπου ἔχει σαφῶς ἀντιμετώπους μεγάλας Δυνάμεις ὅπως ἡ Ἰταλία καὶ ἡ Γερμανία;

Ἐκτὸς τούτου ὅμως πρέπει νὰ προσεξόμεν ἰδιαιτέρως τὴν φράσιν τοῦ κ. Μουσσολίνι εἰς τὸν λόγον τοῦ τῆς παρελθούσης Κυριακῆς, περὶ τῆς γραμμῆς Ρώμης-Βερολίνου, ἢ ὁποία διαιρεῖ ἐγκρασιῶς τὴν Εὐρώπην καὶ περὶ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ταχθοῦν ὅλα τὰ Ἐθνη, τὰ ὁποία θέλουν τὴν εἰρήνην, ὅπως τὴν θέλει καὶ τὴν φαντάζεται ὁ κ. Μουσσολίνι. Ἡ φράσις αὕτη κοινῆν πολιτικὴν σαφῶς, ὅτι αἱ δύο αὐταὶ μεγάλαι δυνάμεις, αἱ ὁποῖαι ἀντιπροσωπεύουν πληθυσμὸν ἄνω τῶν ἑκατῶν ἑκατομμυρίων, καὶ αἱ ὁποῖαι ἐν περιπτώσει ῥήξεως δύνανται νὰ παρατάξουν στρατὸν δεκαπέντε ἑκατομμυρίων ἀνδρῶν, ἀτίως ἐξοπλισμένων, διέγραψαν ἤδη κοινῆν πολιτικὴν ἐπὶ ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν ζητημάτων καὶ εἶνε ἀποφασισμένοι νὰ ἀναλάβουν εὐρυτέρας διεθνεῖς πρωτοβουλίας, διὰ τὴν διαρρυθμίσιν τῆς ὅλης Εὐρωπαϊκῆς καταστάσεως.

Τί θὰ κάμουν, λοιπόν, αἱ ἄλλαι Δυνάμεις; Καὶ τί θὰ κάμῃ ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, ἢ ὁποία ἐκπροσωπεῖ σήμερον μέρος μόνον τῶν ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων; Διότι δὲν πρέπει νὰ παραδλέψωμεν τὸ γεγονός, ὅτι μερικαὶ ἄλλαι Δυνάμεις, ὅπως π.χ. ἡ Αὐστρία καὶ ἡ Οὐγγαρία, ἤμποροῦν νὰ ἀνήκουν σήμερον ἀκόμη εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, ἀλλὰ συνεδέθησαν τὸσον στενῶς μετ' ἡν Ἰταλίαν καὶ τὴν Γερμανίαν, ὥστε εἰς μίαν κρίσιμον στιγμήν νὰ μὴ διατάσων νὰ ἀποχωρήσων αὐτῆς. Δύναται, λοιπόν, ἡ Κοινωνία τῶν Ἐθνῶν, νὰ χαρακτηρίσῃ τὸν συνασπισμὸν αὐτῶν τῶν Δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι ἀρνοῦνται σήμερον τὸ κῆρὸς τῆς, ὡς ἐχθρικὸν καὶ νὰ ἀναλάβῃ ἐναντίον των ἀγῶνα; Ἀσφαλῶς ἔχι. Διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἀπὸ ὄργανισμὸν εἰρήνης θὰ μετεβάλλετο εἰς ὄργανισμὸν διχονοίας καὶ διαιρέσεως καὶ θὰ ἐκινδύνευεν ἀντὶ τῆς εἰρήνης νὰ φέρῃ τὸν πόλεμον. Ἴσως μίαν τοιαύτην κατεύθυνσιν νὰ ἀνταποκρίνεται εἰς τοὺς πῶθους καὶ τὰ σχέδια τῆς Σοβιετικῆς Ρωσίας, ἢ ὁποία ἀφ' ἑσῶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν διεθνή αὐτὸν ὄργανισμὸν προσέκλεσεν ἐμμέσως ἢ ἐμμέσως ὅλας τὰς διαφωνίας, αἱ ὁποῖαι ἤγαγον εἰς τὴν σημερινὴν κατάστασιν. Ἀλλὰ καὶ ἡ Γαλλία— παρὰ τὴν σημερινὴν τῆς ἀνόμαλον ἐσωτερικὴν κατάστασιν—καὶ ἡ Μεγάλῃ Βρετανία πρὸ παντὸς ἔχουν ἀρκετὴν κρίσιν καὶ ἀρκετὴν ἀντολήν τῆς πραγματικότητος, ὥστε νὰ ἀντικρούσων μετ' ἀποφασιστικότητά κάθε τοιαύτην κατεύθυνσιν.

Μένει κατὰ συνέπειαν ἡ ὁδὸς τῆς συνεννόησεως καὶ τοῦ συμβιβασμοῦ, ὁδὸς ἢ ὁποία, παρ' ὅλας τὰς ἀμοιβαίας ἀπειλάς, παρ' ὅλον τὸν τρομερὸν ἀνταγωνισμὸν τῶν ἐξοπλισμῶν, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰς θελήσεις ὄλων τῶν Εὐρωπαϊκῶν Λαῶν, θελήσεις ποὺ εἶνε ὁπωσδήποτε ὑποχρεωμένοι νὰ σέβωνται οἱ κυβερνήται των. Εἶνε δύσκολος ἢ συνεννόησις αὕτη καὶ εἶνε ἀκόμη δυσχερέστερος ὁ συμβιβασμὸς μεταξὺ ἀπόψεων, αἱ ὁποῖαι φαίνονται τὸσον ἀπολύτως καὶ σαφῶς ἀντιτιθέμεναι. Ἀλλὰ ὁ συμβιβασμὸς αὐτὸς πρέπει νὰ γίνῃ. Ἡ πείρα ἀπέδειξεν ἤδη ὅτι αἱ γενικαὶ αὐταὶ ἀρχαί, ἐπὶ τῶν ὁποίων ὁ μακαρίτης Οὐίλσον ἐστήριξε τὴν μεγάλῃν του προσπάθειαν καὶ αἱ ὁποῖαι ἔκτοτε ἀντὶ νὰ καταστοῦν περισσότερον εὐκαμπτοὶ καὶ προσαρμόσιμοι πρὸς τὰς πραγματικότητας, ἀπεστεώθησαν εἰς ἓνα ἐναγχετικὸν δογματικόν, δὲν δύνανται πλέον νὰ ἰσχύουν ἀπολύτως. Βεβαίως καὶ αἱ ἐκτεθεῖσαι ἐσχάτως περὶ ἐνόπλου εἰρήνης ἀντιλήψεις, δὲν δύνανται νὰ γίνων δευτεῖαι ἐν τῷ συνόλω των, ὅπως δὲν δύναται νὰ γίνῃ δευτεῖς καὶ ὁ ὑπερβολικὸς ἐκείνος διεθνισμὸς, ὁ ὁποῖος δὲν ἀπέκρουπε τὴν φιλοδοξίαν του νὰ καταργήσῃ κάθε ἐθνισμὸν. Ὑπάρχει ὅμως ἡ μέση ὁδός. Ὑπάρχει ἡ σῶφρων καὶ πραγματικὴ πολιτικὴ, ἢ ὁποία ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τὸν ἐθνισμὸν κάθε χώρας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναγνωρίσεως τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν δικαιωμάτων τῶν ζωντανῶν λαῶν, θὰ κατοχυρώσῃ τὴν εἰρήνην, μεταξὺ ὑπερφόρων καὶ προσηλωμένων εἰς τὰς φυλετικὰς καὶ ἐθνικὰς ιδιότητάς των Λαῶν. Καὶ πρέπει ἡμεῖς ἰδίως οἱ μικροὶ Λαοὶ, νὰ εὐχηθῶμεν, ὅπως εἰς μίαν τοιαύτην συνεννόησιν, φθάσων τὸ ταχύτερον οἱ μεγάλοι, πρὸς τὸ καλὸν τῆς πραγματικῆς εἰρήνης, ἢ ὁποία εἶνε εἰς ὄλους προσφιλέως.

Εἶχα πάει νὰ ἐπισκεφθῶ, γιὰ κάποια ὑπόθεσι μου, τὸν τότε δὲ-

ΠΑΛΙΑ ΚΑΤΑΣΤΙΧΑ

ΑΦΙΕΡΩΣΕΙΣ

Δὲν ξέρω ἂν σκέφθηκε ποτὲ κανεὶς νὰ ἐνασχοληθῆ σοβαρὰ μετὰ τὰς ἀφιερώσεις τῶν Ἑλληνικῶν διβλίων. Μία κριτικὴ ὅμως ἐκδοσις τῶν νεοελληνικῶν αὐτῶν ἐπιγραφῶν θ' ἀποτελοῦσε πραγματικὸν μνημεῖο τῆς νεωτέρας μας ἐπιγραφικῆς. Ἄν δὲν εἶνε χαραγμένες ἀπάνω σὲ μάρμαρον, αὐτὸ δὲν ἀφαιρεῖ τίποτε ἀπὸ τὴν ἀξία τους Ὑπάρχουν ἀφιερώσεις, σὰ παλαιότερα ἰδίως Ἑλληνικὰ διβλία, ποὺ δὲν διαφέρουν καθόλου σχεδόν, οὔτε στὴ γλῶσσα, οὔτε στὸ ὕφος, οὔτε κἂν στὰ ἀρχαῖα τυπογραφικὰ τους στοιχεία ἀπὸ μιὰ ἐπιγραφή τοῦ IV ἢ τοῦ V Ἑλληνικοῦ αἰῶνος. Καὶ ἡ θέσις τους εἶνε, μετὰ κάθε δικαίωμα, ὅ ἓνα ἀρχαιολογικὸ μνημεῖο.

Ἐνας σοφὸς παλαιὸς καθηγητὴς τῆς Ἱστορικῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀγαπητὸς μου δάσκαλος, ὁ Παῦλος Ἰωάννου, ἀφιέρωνε π.χ. τὸ σύγγραμμα τῆς Ἀνατομίας του στὸν προστάτητον Κωνσταντῖνον Κοντογόνῃ, καθηγητὴ τῆς Θεολογίας ποὺ τὸν εἶχε ἀναθροῦν καὶ σπουδάσει, μετ' ἡν ἐξῆς ἐπιγραφή— ὅσο τὴ θυμοῦμαι τοῦλάχιστον—ποὺ θὰ τὴ ζήλευε κάθε ἀρχαῖος ἐπιγραμματοποιός:

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΩ ΚΟΝΤΟΓΟΝῃ
ΑΝΔΡΙ ΑΓΑΘῷ ΚΑΙ ΦΙΛΟΜΟΥΣῶ
ΕΜΕ ΔΕ ΑΝΘ' ὸΝ ΠΟΛΛΑ ΤΕ Η-
ΓΑΠΗΣΣΕ, ΠΟΛΛΑ Τ' ΕΥ ΕΠΟΙΗΣΣΕ
ΤΗΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΑΥΤΗΝ
ΕΥΓΝΩΜΟΝΟΣ ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ

Θὰ ἐχορεῖαζοντο ὅμως τόμοι ὀλόκληροι, γιὰ νὰ καταγραφῶν τὰ φιλολογικὰ αὐτὰ μνημεῖα. Καὶ πρέπει νὰ περιμένῃ κανεὶς, ὅτι κάποτε θὰ μᾶς δοθῆ τὸ Corpus αὐτὸ τῆς Νεοελληνικῆς Ἐπιγραφικῆς.

Ἐγὼ αὐτὴ τὴ στιγμή, θὰ περιορισθῶ μόνον σ' ἓνα πρωτότυπο εἶδος ἀφιερώσεως, ποὺ θὰ μοροῦσε νὰ ὀνομασθῆ: ἐναλλασσομένη ἀφιέρωσις καὶ ποὺ ἔχει πολλὰ ἀναλογίαις μετὰ τὰ ἐναλλασσομένα κύπελλα τῶν ἀθλητικῶν ἐπάθλων. Τὸ εἶδος αὐτὸ τὸ ἀνεκάλυψα τυχαίως κάποτε, ὅπως τυχαίως γίνονται ὅλες ἡ μεγάλες ἀνακαλύψεις.

Εἶχα πάει νὰ ἐπισκεφθῶ, γιὰ κάποια ὑπόθεσι μου, τὸν τότε δὲ-

μαχο τοῦ Πειραιῶς Τρούφωνα Μουτσόπουλον. Ὁ Μουτσόπουλος, ἓνας ἀπὸ τὴ γενεὰ τῶν καλῶν Πειραιωτῶν δημάρχων, ἦταν ἀνθρωπος μετὰ πολλὴν πρακτικὴν μυαλό, μετὰ μεγάλην δραστηριότητα, μολοντοὶ προχωρημένος στὴν ἡλικία, μετὰ θεομὴ ἀγάπη γιὰ τὴν πόλιν, ποὺ τοῦ εἶχεν ἐμπιστευθῆ τὴν τύχη τῆς καὶ τὴν προδοσὴ τῆς, ἀλλ' ἀπὸ διβλία καὶ συγγραφεῖς δὲν καταλάβαινε καὶ πολλὰ πράγματα. Καὶ ἴσως οὔτε ἦταν ἀνάγκη νὰ καταλαβαίνῃ. Ὁ Πειραιεὺς εἶχε πολλὰς ἄλλες πρὸς ἐπιείκους ἀνάγκες, γιὰ νὰ ἐνασχολήσων ἓνα δήμαρχο, ὥστε ἡ φιλολογία μοροῦσε καὶ νὰ περιμένῃ. Δὲν ἐκορθεν ὅμως τὴν ἀδυναμία του. Καὶ δὲν τὸ νόμιζε ντροπὴ του, στὴς σπάνιες περιστάσεις, ποὺ τοῦ ἐπαροουσίαζοντο «λογισιαστικὰ» ζητήματα, νὰ ζητᾷ τὴ γνώμη τῶν «λόγιων» τοῦ τόπου, ποὺ, κατὰ βάθος, φαντάζομαι τοὺς περιφρονοῦσε, ὡς στοιχεῖα περιττὰ καὶ ἀχρηστὰ. Ἡ τυχαία λοιπὸν παρουσία μου στὸ γραφεῖο του, ἐκείνη τὴν ἡμέρα, ποὺ τὸν ἀποσολοῦσε κάποιος δύσκολος, ὡς φαίνεται, ζήτημα «λογισιαστικῆς» φύσεως ἔγινε πολὺ εὐπρόσδεκτο.

— Καλὰ ποὺ ἦρθες, παιδί μου... μοῦ εἶπε. Κάθησε. Σὲ ἤθελα.

Καθότανε μοροστὰ σ' ἓνα τραπέζι, μετ' ἡν γραμματεῖα του καὶ φυλλομετροῦσεν ἓνα μεγάλο χρονοδεδετο διβλίο.

— Γιὰ πὲς μας, παιδί μου— ἐξηκολούθησε — ἐσὺ ποὺ καταλαβαίνεις ἀπ' αὐτὰ τὰ πράγματα, πὲς θὰ ξεμπλέξομε μ' αὐτὸ τὸν μελᾶ, ποὺ μπλέξαμε. Οὔτ' ἐγὼ, οὔτε ὁ γραμματικὸς μου, δὲν ξέρομε τί νὰ κάνομε. Κ' ἔχομε ἄλλα πολλὰ πρὸ σπουδαῖα ζητήματα, ποὺ μᾶς περιμένουν.

— Τί τρέχει, κύριε Δήμαρχε; ἐρώτησα, χωρὶς νὰ μοροῦ νὰ μαντέψω τὸ ζήτημα ποὺ εἶχε γεννηθῆ μετὰ τὸ χρονοδεδετο αὐτὸ διβλίο καὶ ποὺ δὲν ἤξερα κἂν τί διβλίο ἦταν.

— Λοιπὸν αὐτὸς ὁ χροσιατὸς— ἄρχισε νὰ μοῦ ἐξηγῆ— μᾶς ἔστειλε, καθὼς βλέπετε, τὸ διβλίο του. Καὶ ὅπως μοῦ λέει ὁ γραμματικὸς μου, μᾶς τὸ ἀφιέρωνει.

— Τὸν γνωρίζετε, κύριε Δήμαρχε;

χε; ἐρώτησα.

— Ποῦ νὰ τὸν γνωρίζω, παιδί μου; Οὔτε θέλω νὰ τὸν γνωρίσω. Γιὰ νὰ μᾶς ἀφιερῶνῃ ὅμως τὸ διβλίο του, καὶ τι πρέπει νὰ τοῦ δώσομε νὰ μᾶς ξεφορτώνηται. Καταλαβαίνεις φυσικὰ, πὲς ἀπ' τὴν τσέπη μου θὰ τοῦ τὰ δώσω. Ὁ Δήμος δὲν ἔχει περιουσεύματα γιὰ φυλλάδες. Αὐτὰ εἶνε λούσα, τὴ στιγμή, ποὺ δὲν ἔχομε οὐρητήρια στὴν πόλιν καὶ μᾶς λερῶνουν τοὺς τοίχους. Τί λὲς λοιπὸν νὰ τοῦ δώσομε; Καλὸ εἶνε ἓνα ἑκατοστάρικο;

— Νὰ ἰδῶ καὶ νὰ σᾶς πῶ, κύριε Δήμαρχε.

Πῆρα τὸ διβλίο καὶ τὸ κύπταξα, ἐνῶ ὁ Δήμαρχος καὶ ὁ Γραμματικὸς τοῦ Δήμου, ἓνας συμπαθητικὸς γεροντάκος, μετὰ κύπταξον στὰ χεῖλη, περιμένοντες τὸν χρονοδεδετο. Τὸ διβλίο ἦταν τόμος μιᾶς χρονιαῆς κάποιου περιοδικοῦ τῆς κακῆς ὥρας. Ἀφοῦ τὸ φυλλομέτησα, γύρισα νὰ ἰδῶ καὶ τὴν ἀφιέρωσι. Μετὰ μέγαν, χρονοδεδετο στοιχεῖα, ποὺ σοῦβραζαν τὰ μάτια, ἔγραφε:

ΤΡΥΦΩΝΙ ΜΟΥΤΣΟΠΟΥΛῶ
ΔΗΜΑΡΧῶ ΠΕΙΡΑΙΕῶΝ
ΑΝΔΡΙ ΦΙΛΟΠΟΛΙΔΙ
ΚΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΚΑΛΟΥ
ΓΕΝΝΑΙΟΦΡΟΝΙ ΧΟΡΗΓῶ
ΚΑΙ ΑΝΤΙΑΗΠΤΟΡΙ
ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥΤΟ
ΑΝΑΤΙΘΕΤΑΙ

— Δεφτὰ γυροῦει, δηλαδή; ἤτο ἡ ὀρθὴ ἐρμηνεῖα τοῦ εὐφροεστάτου Δημητριανίτη, ὁ ὁποῖος κάτω ἀπὸ τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ τῆς ἀφιερώσεως εἶχε συλλάβει τὸ θαυότερον νόημα τῆς.

— Δεφτὰ, βέβαια. Φυλλομετροῦντας ὅμως ἀνεκάλυψα, ὅτι τὸ φύλλο, ποὺ εἶχε τὴν ἀφιέρωσι ἦταν προδεδετο καὶ κολλημένο ἀπάνω στὸν τόμο. Ἐκανα, φαίνεται, τότε κάποιος κίνημα, ποὺ τὸ πρόβλεψεν ὁ τετραπέρατος Δήμαρχος.

— Τί τρέχει, παιδί μου;

— Τρέχει, κύριε Δήμαρχε, ὅτι αὐτὸς ὁ κατεργάτης ἔχει ἀφιέρωσει καὶ ἐπὶ ἄλλους τὸ ἴδιο διβλίο. Ποιὸς ξέρε; σὲ πόσους! Καὶ σὲ κάθε ἀντίτυπο κολλάει κ' ἀπὸ μίαν ἄλλη ἀφιέρωσι.

— Μᾶς κοροϊφεῖτε, δηλαδή;

— Ἀπάνω-κάτω.

— Λοιπὸν, τί λὲς ἐσὺ, παιδί μου;

— Ἐγὼ λέω νὰ τοῦ στείλετε εἰκοσι δραχμὲς. Δώδεκα ἢ συνδρα-

ΘΡΥΨΑΛΑ

Κάποτε είχα γράψει, ότι οι κτίζοντες και κατοικούντες σπίτια αρχαίου ρυθμού, πρέπει να φορούν τουλάχιστον γλαμίδα προ πάντος δὲ νὰ θάλλουν τὰ παπούτσια των, πρὸς κάποιον ἐναρμονισμόν με τὴν κατοικίαν των. Τὸ αὐτὸ ἔμπορεῖ νὰ συμβουλευθῆτε κανεὶς καὶ εἰς τοὺς κτήτορας Βυζαντινῶν μεγάρων: ποικιλοτάτας ἐμφανίσεις δύναται νὰ ἔχῃ ἡ κεφαλή των κυρίως. Τώρα ὅμως τί ν' ἀπατήσῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς κατοικούντας εἰς τὰ σπίτια τοῦ ταιμέντου; Μήπως ἔχουν αὐτὰ ρυθμὸν διὰ νὰ ἐναρμονισθῶν καὶ οἱ ἄνθρωποι; Ὅπως δὲ, ἂν τυλιχθῆ κανεὶς, ἀπὸ τὴν κεφαλή ὡς τὰ νύχια, με μίαν τσόχα σταχτερή, κάτι κά-νει.

Ὁ ἄνθρωπος εἶνε διὰ νὰ ἡμιλῇ. Τὸ πρᾶγμ' αὐτὸ ἐκλεψεν ἀπὸ τὰ ζῶα, ἔ-πως καὶ ἄλλας ιδιότητάς των. Καὶ δὲν κατορθώνει μὲν νὰ πηδᾷ ὅπως τὸ λάφι, οὕτε νὰ τρέξῃ ὅπως τὸ ζῆν-κάδι, ἀπομιμείται ὅμως τελείως τὰς φωνάς των, διὰ νὰ τὰ δολιεύεται — δυστυχισμένε λαγέ! — ἀλλὰ καὶ διὰ νὰ διασκεδάσῃ ἀπλῶς. Ἐγνωρίσα νεανίαν, ὁ ὁποῖος ἀπεμμεῖτο τὸν πετει-νὸν τὸσον τελείως, ὥστε ἡ κόττις ἐγκατέλειψεν τοὺς κοκκίους των καὶ τὸν ἐτρογύρισαν, χαμηλώνουσαι πειθη-νίως. Αὐτὸς δὲ — καὶ ἐδῶ προσι-κλήρας — ἐκεῖταζε ποῖά ἔχει τὸ αὐγὸ.

Παρακολούθησατε τῆς ἁμοιότητες γλυκανάλατες κριτικῆς. Ἐπαινοὶ φα-

μὴ τοῦ περιοδικοῦ καὶ ὀχιῶ τὰ δε-τικά εἴκοσι. Καὶ πολλά του εἶνε.

— Ἐγὼ λέω ἄλλο... εἶπε συγχι-σμένος.

Καί, γνωρίζοντας σὶὸ γραμματεῖα του, τοῦ εἶπε ἀοστηρά:

— Νὰ τὴ στείλετε πίσω τούτη τὴ φυλλάδα σ' αὐτὸν τὸν κατεργάση. Καὶ νὰ τοῦ στείλετε καὶ μιὰ κόλλα χαρτί, νὰ τῆς κολλήσῃ ἄλλη ἀφιέρωσι. Κι' ἂς τὴ στείλῃ σὲ κανένα ἄλλο κοροῖδο.

Ἡ ἀποστολὴ μου εἶχε λήξει. Φεύγοντας, ὁ Δήμαρχος μοῦ εἶπε: — Νά, παιδί μου, πὸν ἔμαθες καὶ κάτι, πὸν δὲν τὸ ἔξερες.

Καὶ πράγματι εἶχα γίνει σοφώ-τερος σὶὸ κεφάλαιον τῶν ἀφιέρωσε-ων τῶν Ἑλληνικῶν βιβλίων. Με-ρικῶν τουλάχιστον.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

νεροὶ καὶ ἐπικρίσεις κεκαλυμμένοι. Εἰς τὸ τέλος δὲ αὐτοθαυμασμός τοῦ κριτικοῦ διὰ τῆς ὑποδείξεως, ὅτι καὶ εἶδε καὶ ἄκουσε πράγματα καὶ θαύμα-τα εἰς τὴν ζωὴν του. Κάτι ἀνάλογον ἐμφανίζεται ἐδῶ με τὸν ἐπισκέπτῃν φρενοκομείου, εἰς τὸν ὁποῖον ὁ δὴτῆς τοῦ ἐδείκνυε διαφόρους τρελλοὺς, ἀ-ναπτύσσων καὶ τὰς ποικίλας ἐκδηλώ-σεις τῆς τρέλλας των. Εἰς δὲ τὸ τέ-λος τῆς ἐπισκέψεως, τοῦ εἶπε:

— Αὐτὸς ἐδῶ, νομίζει ὅτι εἶνε Αὐ-τοκράτωρ τῆς Κίνας! ἐνῶ... εἶμ' ἐγώ!

Καὶ ὁ ἐπισκέπτῃς ὅπου φύγη-φύγη.

Κάτι συστάσεις καθ' ὁδὸν ὁμοίως με τὴν προστριβὴν τοῦ σπέρτου διὰ νὰ ἀνάψῃ με τὸ ἀναμμά του καὶ εἰς τὸ τέλος με τὸ κούνημα διὰ νὰ σβύσῃ:

Ὁ Α πρὸς τὸν Γ: Σὰς συνιστῶ τὸν Κόριον Β.

Ὁ Β: Δὲν γνωρίζετε πόσον καιρὸν ἐπιθυμῶ τὴν γνωριμίαν σας!

Ὁ Γ: Εὐχαριστῶ! Ἀλλὰ με συγ-χωρεῖτε. Βιάζομαι. Ἄλλοτε τὰ λέμε.

Ἡ Ἑλληνικὴ ὑπαιθρος με τὰ ἄ-γρια δένδρα τῆς καὶ με τὰ ἐρείπια τῶν μνημείων τῆς, συμβιβάζονται τῶ-σον τελείως, ὥστε ἡ κατακόπτων ἕνα περσικὸν δένδρον καὶ ὁ κρημνίζων ἕνα παλαιὸν μνημεῖον νὰ εἶνε ἐξ ἴσου ἐγκληματαίαι. Ἐξ ἄλλου, μέσα εἰς τὸν ἐνορμονισμόν αὐτὸν, ὁ κτίζων σημερι-νῆς ἀντιλήψεως σπῆι: ἢ ὁ φρενῶν φρενικειδὲς, νὰ εἶνε ἐξ ἴσου ἀντιαι-σθητικοί.

Ἡ ὁρμὴ εἶνε ἰδίως τῶν θηρίων, ἐνῶ ἡ συγκράτησις τῆς εἶνε δύναμις πὸν χαρακτῆρι: ἢ πρέπει νὰ συγκ-κλήρῃ τὸν ἄνθρωπον, καταδεικνύου-σα καὶ τὴν κρίσιν, ἀλλὰ καὶ ψυχικὴν του εὐγένειαν.

Τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, πὸν ἀντι-προσωπεύουν τὴν ψυχὴν των καὶ πε-ριεγράφθησαν καὶ ἐφιλοσοφήθησαν. Με-γαλιτὴν μυστήριον ἀποτελοῦν κάτι τό-σα δὲ ματάκια, πὸν σὲ τρυποῦν σὸν ἀναμμένα καρδιά.

Εἶνε πράγματα πὸν ἄμα μεγαλώ-σουν — σὸν τὸν φίκα, λ. χ., ἀπὸ τὰ φυτὰ καὶ τὸ γαῖθουράκι ἀπὸ τὰ ζῶα — χάνουν καὶ τὴν χάριν των καὶ τὴν εὐμορφίαν των. Αὐτὸ προκειμένου πε-

ρὶ ἀνθρώπων δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ κά-θορίσῃ κανεὶς: διότι ἄλλοι μένουι πάντα παιδιὰ καὶ ἄλλοι πάλιν, ἀπὸ παιδιὰ, εἶνε γέροι.

Ἡ ἱστορικὴ ἀφήγησις συγχρόνων γεγονότων, παρὰ πᾶσαν ἀναλαμπὴν αὐτῆς, στερεῖται γοητείας. Ὅμοιά-ζει σὸν τὸν ἀποστῆλλοντα γαλκὸν πὸν μόνον ὁ χρόνος τοῦ δίδει τὸν καλλι-τεχνικὸν τόνον.

Ἡμπορεῖ νὰ ἔχῃ κανεὶς ποιητικὴν ψυχὴν καὶ ποιητῆς νὰ μὴ εἶνε. Καὶ ἄλλος πάλιν νὰ εἶνε ποιητῆς καὶ νὰ καὶ νὰ ἔχῃ ψυχὴν χαλδαϊκῆ.

Ἰδιαίτερον χαρακτηριστικὸν τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων εἶνε, ὅτι κατορ-θώνουν νὰ γελοιοποιήσουν τὰ πάντα, ὡς καὶ αὐτὰς τὰς περιωνύμους ἰππού-ριδας τῶν Πασάδων, τὰς ἔβαλαν εἰς τὰ κεφάλια τῶν ἀλόγων πὸν μεταφέ-ρουν τοὺς μακαρίτας εἰς τὸ ὀριστικὸν των σαράϊ.

Ἄντι αἱ ἀρχαὶ νὰ καταδιώκουν τοὺς κακοποιούς, μεθολικώτερον εἶνε νὰ προστατεύουν τοὺς ἐπιδεικτικούς κακοποιήσεως. Τότε μόνον θὰ ἐξασφ-νισθοῦν οἱ κακοποιοί, δι' ἔλλειψιν ἢ νεργητικοῦ.

Πολλάνες — καὶ δικαίως — ἐ-φημίσθησαν γνωστοὶ καὶ ἀγνωστοὶ ἀ-κλήρη ἥρωες τοῦ Ἀγῶνος καὶ μόνον οἱ Γραμματικοὶ τῶν Ὀπλαρχηγῶν, οἱ ἰατροὶ τῶν πολεμικῶν σωμάτων, οἱ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ προσορισμοῦ των ἱερεῖς, καὶ οἱ δὴτῆροι, ἀναμμένον κά-ποιαν ἱστορικὴν ἀντίληψιν καὶ δικαιο-σύνην.

Ἄφου αἱ πλείστα Ἑλληνικὰ γῶ-ραι ἀπεκλείσθησαν κατὰ τὴν κατάπα-σιν τοῦ Ἀγῶνος καὶ ἐλευθερώθη μὲ-νον μιὰ μικρὰ τοῦ Ἑλληνισμοῦ γωνία, οἱ κάτοικοί τῆς, εὐθὺς διήρσαν ἑαυ-τοὺς καὶ ἀλλήλους εἰς αὐτόχθονας καὶ ἑτερόχθονας, εἰς βατράχους δε-λαθῆ καὶ εἰς ἐνδημήσαντα ἀπρόνια.

Πολλὸ χρέσιμος εἶνε καὶ εἰς τὴν φρασεολογίαν καὶ εἰς τὰ ἀξιώματα καὶ εἰς τὰς δοσοληψίας ἀκόμη, ἢ πρόθεσις ἂ ν τ ἰ. Καὶ μόνον ἐξηγε-ρίστη εἰς τὰ ἀντίδια, τὰ ἀντιζούρια καὶ κυρίως εἰς τὴν ἀπρεστάτην ἀν-σφάλαν.

Δ. ΓΡ. Κ.

Τὸ Γερμανικὸν διήγημα

ΝΕΑΝΙΚΟΙ ΕΡΩΤΕΣ

ὑπὸ Ἑλισ. Σμιθ

Ὁ παλῆς ἐγκαταλειμμένος κῆ-πος εἶχε μετατραπῆ σιγὰ-σιγὰ εἰς ἀ-ληθινὴν ζούγκλαν. Ἡ ἀγρία βλάστη-σις ἐκινδύνευε πλέον νὰ σκεπάσῃ τὰ πάντα — τὰ στενά δρομάκια, τὸ χα-μηλὸ σπιτάκι καὶ τὸν πέτρινον πάγκο, πὸν εὐθίσκετο κοντὰ εἰς τὴν ὄχθην τῆς λίμνης... Εἰς τὸν πάγκον αὐτὸν ἦτο καθισμένη τώρα μία γυναῖκα.

Ἐκῆνταζε τὴν ἀεικίνητον ἐπιφά-νειαν τῶν νερῶν καὶ ἐφαίνετο σὸν νὰ εἶχε ξεχάσει διὰ μιᾶς εἴκοσι ὀλό-κληρα χρόνια τῆς ζωῆς της, μαζὴ με ὄλον τὸ μισλὸν καὶ τακτοποιημένον περιεχόμενον τους, πὸν παρυσίαζε τόσῳ φανερὰν ἀντίθεσιν πρὸς τὴν ἀφάνταστον ἀτημελησίαν τοῦ ἐγκα-ταλειμμένου ἐκείνου κήπου. Πρὸ εἴκοσι ἐτῶν...

— Ἄντιο λοιπὸν, ἀγάτη μου — ἔ-λεγε τότε μιὰ ἀνδρική φωνὴ — ἀν-τίο, Ἄννα-Μαρία! Τοῦ χρόνου θὰ ξαναέλθω, γιὰ νὰ σὲ πάρω γιὰ πάν-τα. Ἄπ' ἐκεῖ κι' ἔπειτα, θὰ βλέπωμε μαζὴ τῆς πέτρινης παγίδος τοῦ Γιαγκ-Τσε-Κιάγκ, θὰ ζήσομε μαζὴ τὸ ὠ-μορφο παραμῦθι τῆς Κουρδικῆς στέππας, θὰ ἀντιπρῶσομε τὸ θαῦμα ἐνὸς Ἰνδικοῦ ναοῦ πὸν γάναται μέσα σὸν τροπικὸν δάσος... Μείν' μου πι-στη ὡς τότε; Ἄννα-Μαρία!...

Μὲ αὐτὴν τὴν ὑπόσχεσιν — πρὸ εἴκοσι ἐτῶν — εἶχε τελειώσει διὰ τὴν Ἄννα-Μαρίαν ἡ ὥραιότερα καὶ σπουδαιότερα ἀπὸ ὄλας τὰς ἀνοιξίς τῆς ζωῆς της — ἔστω καὶ ἂν διὰ τὴν θείαν τῆς Εὐγενίαν καὶ τοὺς ἄλλους ἐνοίκους τῆς μικρῆς «Ἐπαύσεως» τοῦ Δάσου» μόλις τότε ἤρχιζεν ἡ ἀνοι-ξίς. Κανεὶς δὲν ἤξευρε τίποτε διὰ τὴν μυστικὴν εὐτυχίαν τοῦ νεανικοῦ ἐκείνου ἔρωτος, καὶ διὰ τὸν μικρὸν ἀποχωρισμὸν κοντὰ εἰς τὸν πέτρινον πάγκον τῆς ὄχθης. Καὶ δι' αὐτὸ, κα-νεὶς δὲν ἔμπορεῖτο νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἀπότομον μεταλλαγὴν τοῦ χαρακτή-ρος τῆς Ἄννα-Μαρίας, ἀπὸ τὴν εὐ-θυμιον καὶ πεισματάρικην ζωηρότητα πὸν εἶχεν ἔως τότε, εἰς μίαν μελαγ-χολικὴν καὶ ὄνειροπόλον διάθεσιν.

— Θὰ συνηθίσῃ με τὸν καιρὸν εἰς τὴν ἐξοχικὴν ζωὴν καὶ τὰ μείνη μα-ζὴ μου», ἔλεγεν ἡ θεία Εὐγενία...

Ἡ Ἄννα-Μαρία ἔμεινε μαζὴ τῆς. Τέσσαρες φορὲς ἔφθασε καὶ ἐπέρα-σεν ἡ ἀνοιξίς: καὶ αὐτὴ ἐκάθητο ἐ-πάνω εἰς τὸν πέτρινον πάγκον, ἀτε-

νίζουσα τὸ προαίονιον, τὸ ἀδιάκοπο, παιγνίδι τῶν κημάτων. Ἐπειτα ἔπαν-δρεῦθηκε τὸν Ἔρβιν Γκράινερ καὶ ἀπέφευγεν ἐπιμόνως νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν ἔπαυλιν αὐτὴν, ἔως ὅτου τὸν χει-μῶνα τοῦ προηγουμένου ἔτους τὴν ἐκληρονομήσεν ἀπὸ τὴν θείαν τῆς.

Ὁ Ἔρβιν ὅμως, μετὰ τὴν σοβα-ρὰν ἀσθένειαν πὸν εἶχε τὸν χειμῶνα, ἐχρειάζετο ὀλίγην ἀνάπαυσιν καὶ ἡ-συχίαν. Καὶ δι' αὐτὸ, ἦλθαν ἀπὸ χθὲς τὸ βράδυ εἰς τὴν «Ἐπαυλιν τοῦ Δά-σου» καὶ ἡ Ἄννα-Μαρία, διὰ πρῶ-την φορὰν τώρα, ἔπειτα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια, εἶχεν ἔλθει πάλιν νὰ καθίσῃ ἐπάνω σὸν παλῆον πέτρινον πάγκον.

— Ἄννα! Ἄννα! Ὁ καφὲς θὰ κορώσῃ!», ἐφώνησεν ὁ Ἔρβιν ἀπὸ τὴν βεράντα τοῦ σπιτιοῦ.

Ἡ Ἄννα-Μαρία ἐτινάχθηκε τρο-μαγμένη. Αἱ σκέψεις τῆς τὴν εἶχαν παρασῆρει πολὺ μακρὰ. Ἐσηκώθη-κεν ἀργὰ καὶ ἐπροκορῶσε πρὸς τὴν ἔπαυλιν, ἀπὸ τὸ μικρὸ μονοπάτι, πὸν τὸ εἶχαν ἀποκλείσει ἐντελῶς σχεδὸν τὰ γόστα καὶ τὰ κλαδιὰ τῶν θάμνων. Καὶ ὅμως, ὅταν ὁ ἄνδρας τῆς παρε-τήρησεν ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ φέρουν ἄν-θρώπου γιὰ νὰ τακτοποιήσουν καὶ νὰ περαιοτηθοῦν τὸν κῆπον, ἡ Ἄν-να-Μαρία φώναξε με ἀγωνίαν:

— Ὁχι! Ἔτσι εἶνε πολὺ ὠραιό-τερος!...

Καὶ ὁ Ἔρβιν ἐμειδίασε, κουνῶντας τὸ κεφάλι του γιὰ τὴν γυναικίαν ἰ-διοτροπίαν τῆς...

Ἡ Ἄννα-Μαρία ἐσέορισε τὸν κα-φὲ εἰς τὰ φλυτζάνια καὶ ετοίμασε τῆς φρυγανῆς διὰ τὸν Ἔρβιν. Ἐνῶ αὐ-τὸς ἐδιάβαζε τὰ γράμματα τῶν παι-διῶν πὸν εἶχαν φθάσει με τὸ πρῶ-τὸν ταχυδρομεῖον, ἡ Ἄννα-Μαρία ἐροροφῶσεν ἀφηρημένη τὸν καφέν τῆς καὶ ἐσκέπτετο τὰ παλῆα... Ἦτο ἀληθινὰ ὄραια ἡ ἐποχὴ ἐκείνη, ὅταν ἀκόμη ἦτο νέα καὶ ἐπεριμένε τὴν με-γάλην εὐτυχίαν.

Ὁ Ἔρβιν ἄφησε κατὰ μέρος τὰς ἐπιστολάς τῶν παιδιῶν καὶ ἤρχισε ν' ἀνοίγῃ τὴν ἐμπορικὴν του ἀλληλο-γραφίαν. Καθὼς ἐδιάβαζεν, ἔκαμνε διαφόρους παρατηρήσεις, ὅπως εἶχε συνηθίσει εἰς τὰ χρόνια αὐτὰ τῆς συμβιώσεώς του με μίαν ἔξυπνην γυ-ναῖκα. Σήμερον ὅμως ἡ Ἄννα-Μαρία δὲν ἔδειχνε καμμίαν διάθεσιν νὰ τὸν προσέξῃ. Μὲ μίαν ἀπότομον κίνησιν

ἀπόθησε τὸ κἀθισμά τῆς καὶ ἐπρο-χώρησε πρὸς ἕνα παράθυρον τῆς βε-ράντας. Μία ἐξαφνικὴ ἀποστροφή πρὸς τὸν Ἔρβιν καὶ πρὸς ὄλην τὴν ἡρεμον ἡσυχίαν τῆς ζωῆς τῆς ἐγέ-μιζε τὴν καρδιά τῆς... Ποῦ νὰ εὐρί-σκετο τάχα ὁ τάφος τοῦ Ράلف Χάρ-δεν — εἰς τὴν σκιὰν τῶν πελορῶν μπαμποῦ τῆς Ἰνδικῆς ζούγκλας, ἢ μέσα εἰς τὴν διαρκῶς μετατολιζομέ-νην ἄμμον τῆς Κουρδικῆς στέππας; Ἄλλοίμονο! Δὲν εἶχεν ἀκούσει ποτὲ τίποτε δι' αὐτὸν...

— Ἄν δὲν σὲ πειράξῃ — εἶπεν ἐκείνην τὴν στιγμὴν ὁ Ἔρβιν — θὰ μποροῦσαμε νὰ προσκαλέσωμε τὸν κ. Χάρδεν, νὰ μᾶς ἐπισκεφθῇ. Φαίνεται ὅτι μένει κάπου ἐδῶ κοντὰ μας.

Καὶ ἔδειξε μίαν ἐπιστολήν, τῆς ὀ-ποιᾶς τὸ ἐπάνω μέρος ἔφερε τὸν κοινὸν τίτλον κάποιου ἐμπορικοῦ οἴ-κου, με μισοιωμένον με γυρολάνδες ἀπὸ διάφορα μετᾶλλα.

— Ποῖος εἶπε; Ὁ Χάρδεν;... Ποῖος Χάρδεν;», ἐρώτησε βιαστικὰ ἡ Ἄννα - Μαρία, τὴν ὁποῖαν τὸ ὄνομα αὐτὸ ἀπέσπασεν ἀπότομα ἀπὸ τὰ ὄνειρά τῆς.

— Ὁ Ροδόλφος Χάρδεν, ἀντιπρό-σωπος τῆς μεγάλης Ἀγγλικῆς ἐται-ρειᾶς τῆς Βουβᾶης... Δὲν τὸ ξέ-ρεις;...

Ἡ Ἄννα-Μαρία δὲν τὸ ἤξευρε καὶ ἄλλως τε, δὲν εἶχε σημασίαν. Ὁ Ράلف Χάρδεν καὶ ὁ Ροδόλφος Χάρ-δεν ἦσαν δι' αὐτὴν δύο χωριστοὶ κό-σμοι. Καὶ ἐχαμογέλασε πάλιν με κου-ρασμένο ὄφρος...

Ὅταν ὅμως τὸ ἐπόμενον Σάββα-τον, ἔφθασε με τὸ ἀπογευματινὸν τραῖνο ὁ προσκεκλημένος των, ἡ καρδιά τῆς Ἄννα - Μαρίας πῆγε νὰ σταματήσῃ: Ὁ ἄνδρας πὸν ἔσκυβεν ἔμπρὸς τῆς γιὰ νὰ φιλήσῃ τὸ χεῖρ τῆς, ἕνας ψηλὸς, ἀδύνατος, με πρό-σωπον μαρτυρῶμενον ἀπὸ τὸν τροπικὸν ἥλιον, ἦτο... ὁ Ράلف Χάρδεν. Εἰς τὴν στάσιν του, ὅμως, τίποτε δὲν ἐ-πρόδιδεν ὅτι ἐγνωρίζεν ἀπὸ ἄλλοτε τὴν κυρίαν πὸν ἐχαιροτοῦσε...

Ἡ Ἄννα-Μαρία ἀπεσῶριθη ἐνω-ρίς. Ὁ Ἔρβιν ἦλθεν ἔπειτα ἀπὸ πολλὴν ὥραν γιὰ νὰ πλαγιάσῃ καὶ καθὼς ἐγδύνετο εἶπεν εἰς τὴν γυναι-κά του:

— Λαμπρὸς ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ Χάρδεν καὶ πολὺ ἱκανὸς ἔμπορος. Συνενοηθήκαμε θαιμάσια...

Ἡ Ἄννα-Μαρία ἐδάγκανε τὸ μα-ξιλάρι τῆς, γιὰ νὰ μὴ ἀκούσῃ τοὺς πνιγμένους λυγμούς τῆς ὁ Ἔρβιν. Ὁ Ράلف Χάρδεν εἶχεν ἔλθει, εἶχε μείνει ἀγαμος, ἐνῶ αὐτὴ δὲν εἶχε κα-τορθώσει νὰ τὸν περιμένῃ ἔως τὴν

ήμεραν εκείνην... "Αν μπορούσε να ξαναζήσει κανείς την ζωή του!

— Σήμερα έγινες εξαιρετικά ώραία, "Αννα, παρητήρησεν ο "Ερβιν, όταν ή γυναίκα του παρουσιάσθη διά τὸ πρόγευμα, τὸ πρῶτὴ τῆς ἐπομένης.

Ὁ ξένος ἐκάθωσεν ἐπίσης μεθυσμένος τὸ βλέμμα του ἐπάνω εἰς τὴν "Αννα-Μαρίαν, ἢ ὅποια εἰς τὸ διάστημα μᾶς νύκτας εἶχε γίνει διὰ μᾶς περιέργως ώραία καὶ νέα.

Κατόπιν ὁμίλησαν γιὰ διάφορα πράγματα, ὅπως συνηθίζουν οἱ καλοανατεθραμμένοι ἄνθρωποι... Καὶ ἔπειτα ἀπὸ λίγο ὁ "Ερβιν ἐζήτησε συγγνώμην — εἶχε νὰ γράψῃ μερικὰς ἐπιγεύσεις ἐπιστολάς — καὶ ἀφῆκε τὴν γυναίκα του μόνην μετὸν ξένον... Ἡ καρδιά τῆς "Αννα-Μαρίας ἐκτυπῶσε τόσῳ δυνατὰ, ὥστε ἐφοβεῖτο μήπως ἀκούσουν τοὺς κτύπους τῆς καὶ οἱ ἄλλοι. Ἀσφαλῶς θὰ ἤρχιζεν τώρα ὁ Ράλφ νὰ ὁμιλῇ διὰ τὴν μαζορνήν ἐκείνην ἐποχὴν...

— Πολὺ ρομαντικὸν περιβάλλον ἔχετε ἐδῶ, εἶπεν ὁ Ράλφ Χάρδεν, ἔπειτα ἀπὸ μικρὰν σιωπὴν, κυττάζοντας ἔξω τὴν ἀνοιξιν. «Μοῦ ἀρέσουν οἱ ἀπειροποίητοι κῆποι. Ἄλλως τε, χθὲς ἐθυμήθηκα ὅτι εἶχα μείνει καὶ ἐγὼ ἐδῶ κοντὰ, πρὸ δεκαπέντε ἢ εἴκοσι ἐτῶν. Ἐτοιαζόμενον τότε, εἰς τὴν μοναξιάν τῆς ἐξοχῆς, γιὰ κάποιες ἐξετάσεις» διότι κατὰ τὰ ἄλλα ἡ ζωὴ στὴν ἐξοχὴν ἦτο βέβαια πολὺ βαρετὴ. Κἀποὺ ἐδῶ κοντὰ ἐζούσαν ἕνα κοριτσάκι, μέσα εἰς ἕνα μεγάλον κῆπον, ὅμοιον μετὰ αὐτὸν ἐδῶ καὶ καθισμένοι σ' ἕνα πέτρινον πάγκον, στὴν ὄχθην τῆς λίμνης, εἶχαμε ὁμιλοῦν αἰώνιον ἔρωτα καὶ πίστιν... Ὅταν συλλογίζωμαι πόσες γυναῖκες ἔχω φιλήσει ἀπὸ τότε... δὲν μπορῶ, ὅσον καὶ ἂν προσπαθῶ, νὰ ἐνθυμηθῶ τὸ πρόσωπον τοῦ κοριτσαίου ἐκείνου... Κάνει κανεὶς πολλὰς κουταμάρες ὅταν εἶνε νέος... Καὶ ὅμως ἦτο ώραία ἡ περιπέτεια ἐκείνη!

— Ναί... ἀπήντησεν ἡ "Αννα-Μαρία πολὺ σιγὰ — κάνει κανεὶς πολὺ μεγάλες...κουταμάρες...ὅταν εἶνε νέος...

Τὸ βράδυ, ὅταν ὁ ξένος εἶχεν ἤδη φῦγει, ἐκάθητο ἐπάνω στὸν παλινόν πέτρινον πάγκον, εἰς τὴν ὄχθην τῆς λίμνης, ὁ "Ερβιν καὶ ἡ "Αννα-Μαρία. Ἐσιωποῦσαν καὶ οἱ δύο καὶ τὸ βλέμμα τῆς γυναῖκος ἐπλανᾶτο συλλογισμένον ἐπάνω εἰς τὴν ἀεικίνητον ἐπιφάνειαν τῶν νερῶν, μέχρι τοῦ πυροπολουμένου ὀρίζοντος, ὅπου μαζῆ μετὰ τὴν λαμπρὰν ἡλιακὴν σφαῖραν ἐ-

ξηφανίζετο καὶ τὸ ὄνειρον μᾶς νεότητος.

— Θὰ βάλωμε ἄνθρώπους νὰ περιποιηθῶν τὸν κῆπο. Ἔχει ἀλήθεια ἀγριεῖναι πολὺ...», εἶπεν ἡ "Αννα-Μαρία.

Καὶ μετὰ μίαν χειρονομίαν, πού ἐφαίνετο τυχαία καὶ ὅμως δὲν ἦτο, ἐχάιδεψε τὸ χέρι τοῦ ἀνδρός τῆς, καθὼς ἀκουμποῦσε διπλά τῆς ἐπάνω στὸν πάγκον.

ΠΕΝΝΙΕΣ ΕΙΔΗΣΟΥΛΕΣ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

(Ἀπὸ τὴν πνευματικὴν κίνησιν ὅλου τοῦ κόσμου)

Μετὰ κάποια καθυστέρησιν οἱ κάτοικοι τῆς Βολωνίας ἐώρασαν τὴν ἐπέτειον τῆς ἡμέρας κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ «καπετὴν τοῦ ἠλεκτρισμοῦ» — ὅπως τὸν ἀπακολοῦν — Λουϊτζι Γκαλβάνι, ἀνεκάλυψε τὸν ἠλεκτρισμὸν τῶν ζῶντων ὁργανισμῶν, χάρις εἰς τὸ περίφημον πείραμά του μετὰ τὸν βάτραχον.

— Τὸ περίεργον ὅμως εἶνε, ὅτι τὴν ἐπέτειον αὐτὴν — ἢ ἀνακάλυψις ἐγένετο τὴν 26ην Σεπτεμβρίου 1788 — δὲν τὴν ἐώρασε καμμία ἐπιστημονικὴ ἢ ἠλεκτρολογικὴ ἔνωσις, ἀλλὰ ἡ «Ἐταιρεία τῆς Γαστρονομικῆς Τέχνης τῆς Βολωνίας» καὶ ὅτι ὁ εορταζόμενος ἦτο μᾶλλον ὁ βάτραχος παρὰ ὁ Γκαλβάνι.

— Πράγματι, τὸ γένημα πού παρετέθη ἀπὸ τὴν «Γαστρονομικὴν» αὐτὴν Ἐνωσιν, ἀποτελεῖτο σχεδὸν ἀποκλειστικῶς ἀπὸ φαγητὰ μετὰ τὸν βάτραχον. Ἐφαγαν οἱ προσκεκλημένοι σούπαν ἀπὸ βάτραχον, βατραχάκια ψητὰ, πατὲ βατραχῶν κ. ο. κ.

— Ὡς γνωστὸν, Γάλλοι καὶ Ἴταλοὶ τρελλαίνονται διὰ τὰ ποδαράκια τῶν βατραχῶν. Ἄλλὰ δύσκολα θὰ ἐφαντάζετο κανεὶς, ὅτι μία ἐπιστημονικὴ ἐπέτειος θὰ ἐχρησίμευε διὰ νὰ «ριφθῇ» μία νέα γέφυρα μεταξὺ τῶν ἀπολαύσεων τῆς γεύσεως καὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ἐρευνῶν, ὅπως γράφει ποιητικώτατα μία Ρωμαϊκὴ ἐφημερίς.

— Ἡ Γερμανικὴ μουσικὴ τιμᾶται κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ἡ Κρατικὴ Ὀπερα τῆς Δρέσδης, ἢ ὁποία ἀποτελεῖ, μετὰ τὴν τοῦ Βερολίνου, τὸ ἀριώτερον μουσικὸν συγκρότημα τῆς Γερμανίας, δίδει εἰς τὸ Κόβεντ-Γκάρντεν τοῦ Λονδίνου, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐβδομάδος αὐτῆς, μίαν σειρὰν παραστάσεων, πού προσεκάλεσαν γενικὸν ἐνθουσιασμὸν.

— Ἀφ' ἑτέρου, ὁ περιφημότερος τῶν συγχρόνων μουσικῶν συνθετῶν τῆς Γερμανίας Ρίχαρντ Στράους, ἐφιλοξενήθη τὴν Πέμπτην ἀπὸ τὴν «Βασιλικὴν Φιλαρμονικὴν Ἐταιρείαν» τοῦ Λονδίνου, ἢ ὁποία τοῦ προσέφερεν ἕνα τιμητικὸν μετάλλιον.

— Οἱ ὁμιληταί, κατὰ τὴν σχετικὴν

ξηφανίζετο καὶ τὸ ὄνειρον μᾶς νεότητος.

— Θὰ βάλωμε ἄνθρώπους νὰ περιποιηθῶν τὸν κῆπο. Ἔχει ἀλήθεια ἀγριεῖναι πολὺ...», εἶπεν ἡ "Αννα-Μαρία.

Καὶ μετὰ μίαν χειρονομίαν, πού ἐφαίνετο τυχαία καὶ ὅμως δὲν ἦτο, ἐχάιδεψε τὸ χέρι τοῦ ἀνδρός τῆς, καθὼς ἀκουμποῦσε διπλά τῆς ἐπάνω στὸν πάγκον.

τελετὴν, ἐξῆραν τὸν Στράους ὡς ἕνα τῶν μεγαλειτέρων μουσικῶν τῆς ἐποχῆς μας. Ὁ Ρίχαρντ Στράους, κατασκευαστὴς ἀπὸ τὰς τιμὰς, προσέφερεν εἰς τὴν Βρετανικὴν Φιλαρμονικὴν Ἐταιρείαν, ὡς ἀνάμνησιν, τὸ πρῶτον χειρόγραφον τοῦ συμφωνικοῦ του ποιήματος «Μάκβεθ».

— Εἶνε γνωστὴ ἡ συνθήκη τοῦ μεγάλου Ἀγγλοῦ συγγραφέως Μπέρναρντ Σῶου νὰ μὴ δίδῃ τὰς πρώτας παραστάσεις τῶν ἔργων του εἰς τὸ Λονδίνον, ἀλλὰ εἰς μικρὰς πόλεις τῆς Ἀγγλίας ἢ, ἀκόμη περισσότερον, εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ ἔπειτα νὰ τὰ φέρῃ, ὀλίγον κατ' ὀλίγον, εἰς τὴν πρωτεύουσαν.

— Ὁ ἴδιος ἀνέφερε κάποτε εἰς μίαν συνέντευξίν του, μετὰ τὴν συνηθισμένην ἠθμοσοφίαν του, ὅτι δὲν ἔχει τόσοσ πολλὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὰ ἔργα του καὶ ὅτι προτιμᾷ, ἂν πρόκειται νὰ σφουριχθῶν, νὰ σφουριχθῶν κάπου μακριὰ, ὅπου νὰ μὴ εἶνε αὐτὸς παρών.

— Κάτι ἀνάλογον συμβαίνει μετὰ τὸ τελευταῖον ἔργον του «Ἡ ἐκατομμυριοῦχος», τὸ ὅποιον ἐπαίχθη διὰ πρῶτην φορὰν τὸν περασμένον χειμῶνα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ τὸ ὅποιον θὰ παιχθῇ διὰ πρῶτην φορὰν ἐν Ἀγγλίᾳ τὴν ἐπομένην ἐβδομάδα, εἰς τὸ νέον θέατρον τῆς μικρᾶς Ἀγγλικῆς λουτροπόλεως Μπέξχιλλ.

— Καὶ μόνον τὸ προσεχὲς φθινόπωρον ὑπολογίζεται ὅτι θὰ ἠμπορέσῃ νὰ παιχθῇ καὶ εἰς τὸ Λονδίνον τὸ νέον αὐτὸ ἔργον τοῦ Ἰρλανδοῦ συγγραφέως, τὸ ὅποιον ἔχει ὅλα τὰ προσόντα τῶν προηγουμένων του ἔργων.

— Ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον οἱ δραματικὸι συγγραφεῖς, οἱ ὅποιοι πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν δὲν ἤθελαν νὰ ἀκούσουν τίποτε διὰ τὸν κινηματογράφον, κερδίζονται ἀπὸ αὐτὸν καὶ φθάνουν μέχρι τοῦ νὰ ἐγκαταλείπουν τὴν παλαιὰν τῶν ἀγάπην τοῦ θεάτρον, πρὸς χάριν αὐτοῦ.

— Οὕτω, ὁ Πιερ Βόλφ, τοῦ ὁποίου τόσα ἔργα ἔχουν ἰδῆ οἱ Ἀθηναῖοι εἰς τὸ θέατρον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν κινηματογράφον, παρέδωκεν εἰς γνωστὴν Γαλλικὴν κινηματογραφικὴν Ἐταιρείαν τὸ «σενάριον» διὰ μίαν νέαν ταινίαν, ἢ ὅποια ἔχει τὸν τίτλον «Κατὰχρησις ἐμπιστοσύνης».

— Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ὁ Γάλλος συγγραφεὺς ἐγκατέστηκεν ἀπὸ τὸν κινηματογράφον, ὁ ὅποιος τοῦ ἀπέφερε σημαντικὰ κέρδη, διότι τὰ θεατρικὰ του ἔργα, τὰ ὁποία μετεσκευάσθησαν εἰς ταινίας, ἐσημείωσαν τὰς μεγαλειτέρας εἰσπράξεις. Εἰς τὸ νέον ἔργον θὰ πρωταγωνιστήσῃ ἡ γνωστὴ ἠθοποιὸς Ντανιέλλα Νταρριέ.

— Εἶχομεν γράψαι εἰς προηγούμε-

νον τεύχος διὰ τὴν μεγάλην ἐκθεσιν τοῦ βιβλίου πού ἀργάνωσε τὴν ἐβδομάδα αὐτὴν εἰς τὸ Λονδίνον ἡ ἐφημερίς «Κυριακάτικος Τάϊμς». Ἐνα ἀπὸ τὰ ἀκριβέστερα σύγχρονα βιβλία πού ἐκτίθεται εἰς τὴν ἐκθεσιν αὐτὴν, εἶνε ἀφιερωμένον εἰς τὴν δυστυχὴ Ἰσπανίαν.

— Εἶνε τὸ βιβλίον τοῦ κ. Μίρχεντ Μπόουιν «Παλαιὰ Ἰσπανία», τοῦ ὁποίου ἡ ἐκδοσις εἶνε πλέον ἢ πολυτελής καὶ τὸ ὅποιον τιμᾶται 100 λίρας (δηλαδὴ ἄνω τῶν 50 χιλιάδων δραχμῶν).

— Ποῖος θὰ πάρῃ ἐφέτος τὸ βραβεῖον Νόμπελ διὰ τὴν φιλολογοίαν; Ἡ ἐποχὴ κατὰ τὴν ὁποίαν θὰ γίνῃ ἡ ἀπονομὴ τοῦ προσεγγίζει καὶ ἤρχισαν ἦδη εἰς τοὺς διεθνεῖς φιλολογικοὺς κύκλους αἱ σχετικαὶ συζητήσεις.

— Σημειωτέον, ὅτι ἐπειδὴ πέρυσι δὲν εἶχε, διὰ διαφόρους λόγους, ἀπονεμηθῆ τὸ μεγαλιώτερον καὶ πλέον περιζήτητον τῶν φιλολογικῶν βραβείων, πιστεύεται, ὅτι ἐφέτος θὰ ἀπονεμηθῶν δύο ταυτοχρόνως βραβεῖα. Ἄλλὰ ἡ σχετικὴ πληροφορία δὲν εἶνε ἀκόμη ἐξασφαλισμένη.

— Ἡ Φινλανδία καὶ ἡ Τσεχοσλοβακία, τῶν ὁποίων οἱ συγγραφεῖς δὲν ἔλαβον ἀκόμη τὸ βραβεῖον Νόμπελ, διεξάγουσιν σύντονον ἐφέτος προσπάθειαν. Ἄλλὰ μήπως δὲν θὰ ἤδύνατο νὰ προτάξῃ καὶ ἡ ἰδικὴ μας χώρα πολὺ πλέον δικαιολογημένην ἀξίωσιν, ἀφοῦ μάλιστα εἶνε ἕνα ποιητὴν ὡς τὸν Παλαμᾶν διὰ νὰ προτείνῃ;

— Ἄλλὰ καὶ ἡ Γαλλία ἔχει ἐλπίδας σοδορᾶς, ἰδίως ὅσον ἀφορᾷ τὸν φιλόσοφον καὶ συγγραφέα Πῶλ Βαλερά, τοῦ ὁποίου τὰ ἔργα σημειῶνουν τόσῃ ἐπιτυχίαν κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη.

— Καὶ ἐπειδὴ ὁ λόγος περὶ βραβείων, ἂς ἀναφέρωμεν ὅτι, κατόπιν μακρῶν συζητήσεων, αἱ ὁποιαὶ διεξήχθησαν εἰς τοὺς Γαλλικοὺς φιλολογικοὺς κύκλους, ἀνεμετρήθη τὴν παρελθούσαν Πέμπτην τὸ βραβεῖον τῆς Ἀκαδημίας Γκνοκνὸρ.

— Ἡ δεκαμηνὴς αὐτὴ Ἀκαδημία ἀπένευσε τὸ βραβεῖον εἰς τὸν συγγραφέα Μαρσέλ Αἰμίε, ὁ ὁποῖος, σημειωτέον, κάθε ἄλλο παρὰ ἀγνωστὸς εἶνε εἰς τὸ Γαλλικὸν κοινόν, διότι τὰ βιβλία του εἶχον κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη προσελκύσει τὸ γενικὸν ἐνδιαφέρον.

— Τὴν παρελθούσαν ἀνοιξιν, εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὴν πόλιν μας, μαζῆ μετὰ τοὺς διαπρεπεῖς ἐπιστήμονας καὶ λογίους πού κάμνουν κάθε χρόνον τὸ ταξίδιον τῆς Ἑλλάδος, ἕνας συγγραφεὺς Ἀγγλος, ὁ κ. H. V. Morton, ὁ ὁποῖος ἔχει εἰδικευθῆ εἰς ἕνα πρωτότυπον συγγραμμικὸν εἶδος.

— Τὸ περσικὸν ταξίδιον τοῦ κ. Μόρτον εἶχεν ὡς σκοπὸν νὰ τοῦ ἐπιτρέψῃ νὰ γνωρίσῃ ὅλα τὰ μέρη ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐπέρασεν ὁ Ἅγιος Παῦλος, κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, προκειμένου νὰ ἐκδώσῃ σχετικὸν βιβλίον.

— Τὸ βιβλίον αὐτὸ πού ἐξεδόθη πρὸ τινῶν ἡμερῶν, φέρει τὸν τίτλον «Ἐπὶ τὴν ἰχθὴν τοῦ Ἁγίου Παύλου» καὶ θὰ ἔξῃ ἀσφαλῶς ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν. Ὁ συγγραφεὺς παρακολουθεῖ τὸν Ἀ-

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΤΟ ΕΠΟΣ ΤΟΥ ΑΡΚΑΔΙΟΥ ΚΑΙ Ο ΠΑΝΟΣ ΚΟΡΩΝΑΙΟΣ

Η ΑΡΧΗΓΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΛΛΕΡΓΗ

Μετὰ τὴν Κρητικὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1866, τῆς ὁποίας ἡ ὀρειότερα λάμπρις ὑπῆρξε τὸ ἀθάνατον ἔπος τῆς Μονῆς τοῦ Ἀρκαδίου, συνεδέθησαν δύο ἱστορικὰ τῆς Παλαιᾶς Ἑλλάδος ὀνόματα: Ὁ Δημήτριος Καλλέργης καὶ ὁ Πάνος Κορωνάιος.

Καὶ διὰ τοὺς δύο αὐτοὺς ἔθνικοὺς ἄνδρας, ἡ νεοελληνικὴ ἱστορία ἔχει, εἰς πόλλας σελίδας τῆς, ἀσχοληθῆ. Συνεδέθησαν ἀμφοτέροι μετὰ μεγάλα γεγονότα κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν Βασιλείας τοῦ Ὀθωνος, ὅσον καὶ τοῦ Γεωργίου τοῦ Α'. Κυρίως, ὁ μὲν πρῶτος, μετὰ τὸν ὀλον τοῦ ὡς ἀρχηγοῦ τῆς πολυκρότου Σεπτεμβριανῆς ἐπανάστασεως τοῦ 1843, ὁ δὲ δεύτερος ὡς ἀρχηγὸς καὶ ὁργανωτὴς τῆς Ἐθνοφυλακῆς καὶ πρωταγωνιστῆς κατὰ τὰ ἐν Ἀθήναις γεγονότα τῆς καταλύσεως τῆς Ὀθωνικῆς Βασιλείας.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς Κρητικῆς ἐπανάστασεως τοῦ 1866, ἡ Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Χριστιανικοῦ τῆς Κρήτης λαοῦ (ἔτσι ὀνομαζέτο τότε ἡ ἐπαναστατικὴ ἐπιτροπὴ τῆς Κρήτης) ἀναξήτουσα τὸ κατὰλληλον πρόσωπον εἰς τὸ ὅποιον θὰ ἐπρεπε ν' ἀνατεθῆ ἡ γενικὴ ἀρχηγία τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος, ἐστράφη πρὸς τὴν προσωπικότητα τοῦ στρατηγοῦ Δημητρίου Καλλέργη.

Ἐδρισκομένη τότε ἡ ἐπιτροπὴ εἰς τὰς Καρὰς Ἀποκορώνου, μετὰ τὴν εἰς τοὺς Κάμπους συνάθροισίν τῆς, συνεζήτησε διὰ μακρῶν τὸ ζήτημα τοῦ ἀρχηγοῦ. Καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐκλέξῃ ὡς γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς Κρητικῆς ἐπανάστασεως τὸν ἱστορικὸν στρατηγὸν Καλλέργη, ὑπεπιστῆν τότε τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' καὶ προσωπικὸν εὐνοούμενον φίλον τοῦ Ἀυτοκράτορος τῶν Γάλλων Ναπολέοντος Γ'.

Πρὸ τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ στρατηγὸν Παύλου ἀπὸ τῆς Ἱερουσαλὴμ μέχρι τῆς Ρώμης καὶ κατορθῶναι νὰ κρατῆ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου.

— Οἱ παρακολουθήσαντες, τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα, μετὰ τὸσσην συγκίνησιν, τὸν εορτασμὸν τῆς ἐκατονταετηρίδος τῆς Φιλελευθέρου Ἐταιρείας, θὰ ἐνδιαφεροῦν ἴσως νὰ μάθουν ὅτι, κατὰ τὰς ἰδίας ἀκριβῆς ἡμέρας, ἕνα Ἀγγλικὸν σχολεῖον εἶχε τὴν τύχην νὰ εορτάξῃ ὀχι τὴν πρῶτην, ἀλλὰ τὴν τετάρτην ἐκατονταετηρίδα του.

— Πρόκειται περὶ τοῦ σχολεῖου Κοῦπερς Κόμπαν, εἰς τὸ Λονδίνον, τὸ ὅποιον ἱερώθη τὸ 1536, ἐπὶ Βασιλείας τοῦ Ἐρρίκου τοῦ 8ου, ἀπὸ ἕνα μπακάλην τοῦ Λονδίνου καὶ ἐξηκολούθησεν ἔκτοτε, σχεδὸν ἀδιάκωπος, τὴν δασίαν του.

— Πρόκειται περὶ τοῦ σχολεῖου Κοῦπερς Κόμπαν, εἰς τὸ Λονδίνον, τὸ ὅποιον ἱερώθη τὸ 1536, ἐπὶ Βασιλείας τοῦ Ἐρρίκου τοῦ 8ου, ἀπὸ ἕνα μπακάλην τοῦ Λονδίνου καὶ ἐξηκολούθησεν ἔκτοτε, σχεδὸν ἀδιάκωπος, τὴν δασίαν του.

γοῦ Καλλέργη ὡς ἀρχηγοῦ τῆς Κρητικῆς ἐπανάστασεως, ἢ Ἐπαναστατικῆς Ἐπιτροπῆς εἶχεν ἔλθει εἰς ἐπαφὴν μετ' αὐτοῦ. Ἀπὸ τοῦ Μαΐου τοῦ 1866 εἰσῆλθεν ἐκθέσει πρὸς αὐτὸν τὴν καταθλιπτικὴν κατάστασιν πού ἐδημιουργήθη ἐκ τῆς Τουρκικῆς κακοδιοικήσεως τῆς νήσου, καθὼς καὶ τοὺς λόγους καὶ τὰ αἰματηρὰ γεγονότα πού ἐξέωθησαν εἰς τὴν νέαν ἐξέγερσιν τὸν Κρητικὸν λαόν. Ἐζητήθησαν δὲ παρὰ τοῦ ἐμπειροῦ στρατηγοῦ ὁδηγίαι περὶ τοῦ πρακτικοῦ, διὰ τὴν περιπτώσιν καθ' ἣν ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις θ' ἀπέριπτε τὰ αἰτήματα τῶν Χριστιανῶν Κρητῶν.

Ὁ Καλλέργης, εἰς τὰς ἀρχὰς, ἐξεδήλωσε συντηρητικὰς καὶ ἐπιφυλακτικὰς διαθέσεις. Ἀπήντησεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν, συνιστῶν νὰ περιορισθῇ ὁ Κρητικὸς λαὸς προσωρινῶς εἰς τὴν εἰρηνικὴν στάσιν καὶ νὰ μὴ ἐπιζητήσῃ ν' ἀποκτήσῃ διὰ τῆς ἰσχύος τῶν ὀπλῶν, ὅτι ὄφειλε ν' ἀναμείνῃ ἐκ τῆς νομιμότητος τῶν δικαίων του.

Ἄλλ' ἡ ὑπόμονή τῶν Κρητῶν ἐξηγήθη ἀπὸ τ' ἀλλεπάλληλα κακουργήματα τῆς Τουρκικῆς διοικήσεως. Ἐτσι, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ θέρους τοῦ 1866 ἡ διὰ τῶν ὀπλῶν ἐξέγερσις ἐγένετο ἀναπόφευκτος καὶ, τὴν 26ην Ἰουλίου τοῦ ἰδίου ἔτους, ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τῶν Κρητῶν ἀνεγνώρισε τὸν στρατηγὸν Καλλέργη ὡς γενικὸν ἀρχηγὸν τῆς νήσου καὶ τοῦ ἀνέθεσε τὴν φροντίδα νὰ ἐνεργήσῃ, πλησίον τῶν ἰσχυρῶν, ὑπὲρ τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς νήσου.

Ἄλλ' ἡ ἐμπιστευτικὴ θέσις τοῦ στρατηγοῦ Καλλέργη πλησίον τοῦ Βασιλέως Γεωργίου τοῦ Α' τοῦ ἐπέβαλεν — ὅπως ἔγραψε — νὰ μὴ δεχθῆ τὴν ἀναφερομένην τιμητικὴν ἀναγνώρισιν.

Ἀποποιηθεὶς δὲ τὴν ἐνικὴν ἀρχηγίαν τῆς Κρήτης, ἀπέστειλε πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν Κρητῶν, ἀπὸ τὰς Ἀθήνας, ὑπὸ ἡμερομηνίαν 10 Σεπτεμβρίου 1866, τὴν ἀκόλουθον ἱστορικὴν ἐπιστολήν:

«Κύριοι πληρεξούσιοι, Μετὰ ζωντῆς εὐγνωμοσύνης ἀνεγνων τὴν περὶ ἐμοῦ πρᾶξιν τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως.

Ἐπαυθῶν, ἀγωνισθεὶς ὑπὲρ πίστεως καὶ πατριδος, ἤθελα θεωρῆσαι ὡς τὴν ἐνδοξότερον ἐπισημάνειον τοῦ βίου μου τὸ νὰ ὀδηγήσω τοὺς γενναίους υἱοὺς τῶν συναγωνιστῶν μου εἰς τὸ νέον τῆς μάχης πεδῖον καὶ νὰ ἐβρω μετ' αὐτῶν ἢ τὴν ἐλευθερίαν ἢ τὸν θάνατον.

Ἄλλοι ὅμως σπουδαῖοι μετ' ἐμποδίζουσιν ἀπὸ τοῦ νὰ δεχθῶ, δι' ὁμῶν ἐντολήν τῆς Πατριδος.

Ὁ Βασιλεὺς, ἀναλαβὼν νὰ συνηγορήσῃ ὑπὲρ ὁμῶν πρὸς τὰς Μεγάλαις Δυνάμεις καὶ νὰ ἐπιτελέσῃ ὑπὲρ τῆς Κρήτης, τὴν πρόνοιαν αὐτῶν, ἐπράξε τοῦτο ὑπὸ τὸν ὄ-

ρον του να μη μακρυνθῆ ἐκ του πλησίον του. Ἡ ἐγκατάλειψις, λοιπόν, τῆς πατρὸς θέσεως καὶ ἡ μετάβασις μου εἰς τὴν Κρήτην ἤθελεν ἐκληφθῆ παρὰ τῆς Α. Μ. ὡς παράβασις τῆς πρὸς Αὐτὴν ὑποσχέσεώς μου.

Ἐκτός τούτου, ἡ αὐτῆ παρούσα μου, ὡς εὐκόλως δύνασθε νὰ νοήσετε, ἤθελε θεωρηθῆ με δυσπιστίαν ἐκ μέρους τῆς ἐξένης διπλωματίας καὶ ἤθελεν ἐγείρει ὑπονοίας, ἅς ὁ Κρητικὸς ἀγὼν εἶνε καλὸν ν' ἀποφύγῃ ἐπιμελῶς, ἵνα ἀποκτήσῃ ἐξ ἴσου τὰς συμπάθειας ὄλων τῶν κυβερνήσεων.

Ἐπειθῆτε, ἀδελφοὶ πατριῶται, ἐπὶ ἂν δὲν ἐγνώριζον θετικῶς ὅτι ἡ μετάβασις μου δύναται νὰ ἐπιφέρῃ βλάβην, πρὸ πολλοῦ ἤθελα τρέξῃ διὰ νὰ συμπερισθῶ τοὺς κινδύνους σας. Ἐπειθῆτε ἀκόμη ὅτι μετὰ λύπης ἐνδίδω εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τούτους λόγους καὶ ὅτι ἔπου καὶ ἂν εὐρίσκωμαι, αἱ εὐχαί μου θέλου εἶσθαι ὑπὲρ τῆς φιλιότητος πατρίδος.

Ἀρχθῆτε, ἐνταῖς κύριοι πλερεξούσιοι καὶ φίλτατοι συμπολίται τὴν εὐκρινῆ ἐκφρασὴν τῆς ὑπολήψεως καὶ εὐγνωμοσύνης μου

Ὁ συμπολίτης ὁμῶν
Δ. Καλλέρης

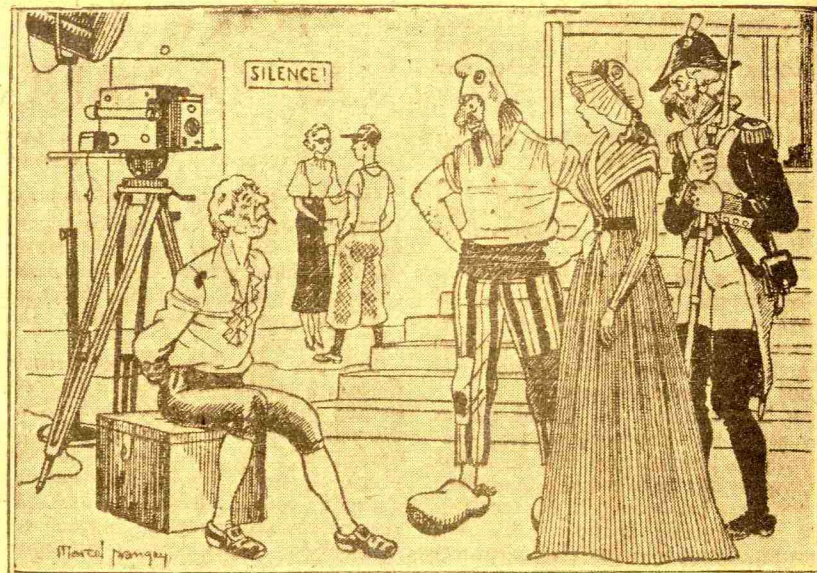
Τὴν δεδικαιολογημένην, ὁμῶς, ἄρνησιν τοῦ Καλλέρη δεχθῆ τὴν γενικὴν ἀρχηγίαν τῆς Κρήτης, ἐπισημασθέντες ἡ πρότασις τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως τῶν Κρητῶν πρὸς τὸν παλαιὸν διοικητὴν τῆς Ἐθνοφρουρᾶς καὶ ἀρχηγὸν τῆς Ἐθνοφυλακῆς Ἀθηνῶν Πάνον Κορωνάιο, ὅπως ἀναλάβῃ τὴν ἀρχηγίαν τῶν πολεμικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν περιφερειῶν Ρεθύμνης.

Ὁ Κορωναῖος ἐδέχθη, ὅπως εἶχον δεχθῆ μετ' ἐνθουσιασμοῦ δεχθῆ τὴν ἐπίκλησιν τῆς Κρήτης καὶ ἄλλοι γενναῖοι ἄνδρες τοῦ παλαιοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ, μετὰ τῶν ὁποίων ὁ Ἰωάννης Ζυμβρακάκης, ὁ Πραϊδῆς, ὁ Μάνος, ὁ Σέκερης, ὁ Νικολαΐδης, ὁ Οἰκονομίδης, ὁ Ὄσμαν, ὁ Στουρνάρας, ὁ Λαζαρέτος, ὁ Λιναρδοπούλος, ὁ Ψύχας καὶ πολλοὶ ἄλλοι. Διὰ τὰ ἐξουσιοδοτήσῃ ὀλίγα χρήματα ὁ Κορωναῖος, ἠναγκάσθη ἀκόμη νὰ πωλήσῃ καὶ αὐτὰ τὰ ὀλίγα ἐπιπλα τῆς ἐν Ἀθήναις οἰκίας του. Καὶ ἐφυγεν, ἔπειτα, διὰ τὴν Κρήτην, ἀκολουθούμενος ἀπὸ τοὺς ἀνθυπολοχαγοὺς τοῦ πεζικοῦ ὄθων, Ἰωάννην Δημακόπουλον (τὸν ἠρωϊκὸν φρούραρον τοῦ Ἀρκαδίου), τὸν ἀνθυπασπιστὴν Δούθρην καὶ τοὺς ὑπαξιωματικούς Ζυγομαλῆν, Ἀλεξάνδρου, Μιμήκων, Κλεονάκων, Μπεύρην, Παλαμῆν καὶ Βεστόργην.

Ἡ στρατιωτικὴ αὐτὴ ὁμᾶς τοῦ Κορωναίου, ἀπεβιβάσθη ὑπὸ τὸ πῦρ Τουρκικῆς ἀτακτοῦ, εἰς θέσιν Μπαλῆ τῶν παραλίων τῆς Ρεθύμνης, τὴν δὲ ἀπόβασιν τῆς ἐπροστάτευσαν Κρητῆς ὄπλαρχηγοί, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἠγούμενος τῆς Μονῆς Ἀρκαδίου Γαδριήλ.

Μετὰ τὴν ἀπόβασιν τοῦ Κορωναίου καὶ τῶν ἀξιωματικῶν του, ἡ Μονὴ Ἀρκαδίου ἐγένετο ἔδρα ἐπαναστατικῆ, ἀλλὰ καὶ καταφύγιον ταυτοχρόνως 900 περίπου ἀτόμων, ἐκ τῶν ὁποίων 265 ἠμποροῦσαν μόνον νὰ φέρουν ὄπλα, δι-

Ἡ ΓΑΛΛΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΝ

— Ἐὰν δὲν ἐρθῇ γρήγορα ἡ ὥρα νὰ με πᾶνε στὴν καρναβιόλα, θὰ κατατῆσσω πάλι νὰ φθάσω σίτι μιν τὰ μεσάνυχτα.

ὅτι οἱ λοιποὶ ἦσαν ἠλικιωμένοι μοναχοὶ, γέροντες καὶ γυναικόπαιδα.

Ἀφοῦ ἐγκατεστάθη ἡ ἐπαναστατικὴ ἔδρα εἰς τὸ μοναστήρι τοῦ Ἀρκαδίου, ὁ Κορωναῖος μετ' ἐπιτελεῖόν του ἐξῆλθεν εἰς τὰ περίεργα διὰ τὴν συγκρότησιν ἐπαναστατικοῦ στρατοῦ καὶ κατώρθωσε νὰ συγκεντρώσῃ παρὰ τὴν Βρούσιναν περὶ τοὺς 500 ἄνδρας.

Ἀλλὰ περὶ τὰ μέσα Ὀκτωβρίου, ἰσχυραὶ Τουρκικαὶ δυνάμεις ὑπὸ τὸν Μουσταφᾶν καὶ τὸν Σουλεϊμᾶν, ἀπεβιβάσθησαν ἀπὸ τὰ Χανιά εἰς τὰ παράλια τῆς Ρεθύμνης, μετ' ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ προσβάλλουν καὶ νὰ κυριεύσουν τὸ μοναστήρι τοῦ Ἀρκαδίου, πού εἶχε γίνῃ ἐπαναστατικὸν κέντρον.

Ἡ πάλῃ, ἔτσι, πρὸ τοῦ πολιορκουμένου Ἀρκαδίου ἐγένετο ἄνισος λόγῳ τῶν ἀσυγκρίτως μεγαλειτέρων δυνάμεων τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ. Καὶ τὴν 7ην πρὸς τὴν 8ην Νοεμβρίου, ὁ Κορωναῖος, ἀφοῦ διεξήγαγεν ἀπεγνωσμένας καὶ αἱματηρὰς μάχας μετ' ἐπιχειρήσεων τῶν πολιορκητῶν τῆς ἱστορικῆς Μονῆς, ἐπεισθῆ ὅτι δὲν ἠμποροῦσε πλέον νὰ φέρῃ οὐδένα ἀντιπερισπασμὸν εἰς τὴν ἐπικειμένην ἀποφασιστικὴν κατὰ τῆς Μονῆς Τουρκικὴν ἐφοδον.

«...Ὅτῳ — γράφει ὁ Κορωναῖος εἰς τ' ἀπομνημονεύματά του — ἐγενόμεθα μάρτυρες τοῦ ἀνθρώπινου τούτου θυσιαστηρίου. Οἱ Κρητῆς, βλέποντες ὅτι ἐφθασεν ἡ ὥρα τῆς θυσίας, μετέλαβον ὑπὸ τοῦ ἠγουμένου Γαδριήλ τῶν ἀρχόντων μοναστηρίων, πρῶτου αὐτοῦ, καὶ διενεμήθησαν εἰς διάφορα μέρη τοῦ φρουρίου του, μετ' ἐπιφάνειαν νὰ ταφῶσι μετὰ τῶν ἐχθρῶν!».

Ἐπειτα ἀπὸ τριήμερον φοβεράν πολιορκίαν, ἕνα μέγα μέρος τοῦ φρουρίου ὑπεχώρησεν εἰς τὰ βλήματα τῶν τοπομαχικῶν τοῦ Μουσταφᾶ. Ὑπὸ τὸ γαργαλὸν πῦρ τῶν πολιορκουμένων, οἱ Τούρκοι ὤρμησαν νὰ εἰσελθόν, διὰ

τοῦ ῥήγματος, εἰς τὸ μοναστήρι. Ἐν τὸς ὀλίγων λεπτῶν ὁ περίβολος ἐγένετο ἀπὸ πολεμιστὰς. Καὶ κρατερὰ μάχη ἠκολούθησεν ἐμπρὸς εἰς τὸ ῥήγμα μετὰ τῶν πολιορκουμένων καὶ τοῦ στρατοῦ τοῦ Μουσταφᾶ.

«...Αἱ φωναὶ τῶν θυσιαζόντων καὶ θυσιαζομένων — γράφει ὁ Κορωναῖος — ἤκουοντο ἀπὸ πολὺ μακρᾶν...».

Καὶ ἠκολούθησεν ἡ μεγάλη θυσία μετ' ἐπιφάνειαν τῆς πυριτιδαποθήκης, μετ' ἐπιφάνειαν ἐγρᾶφῃ μία ἀπὸ τὰς ὠραιότερας σελίδας τῆς ἱστορίας τοῦ νεοελληνικοῦ ἀπελευθερωτικοῦ ἀγώνος.

Δ. ΓΑΤΟΠΟΥΛΟΣ

**ΩΔΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ
1871**

ΘΕΑΤΡΟΝ ΟΛΥΜΠΙΑ

Αὔριον Δευτέραν, ὥραν 6.30' μ. μ.

**ΠΡΩΤΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ
ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΚΗΣ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ**

ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Διευθυντῆς Ὁρχήστρας:
Δ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Σολίστ:

A. UNINSKY

Πιάνο

Τὰ εἰσιτήρια πωλοῦνται εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ὁδείου Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» καθημερινῶς 10—1 π. μ. καὶ 4—8 μ. μ.

ΠΑΡΙΣΙΝΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Ἡ ΜΕΚΚΑ ΤΩΝ ΣΚΑΚΙΣΤΩΝ

ΠΑΡΙΣΙΟΙ, Ὀκτώβριος

Ἦνε πολλὰ τὰ καφενεῖα στὸ Παρίσι, ἀλλὰ κανένα δὲν ἔχει τὴν ἱστορικὴν καὶ τὴν αἰγλήν τῆς «Ρεζάνς». Καθ' ἣν ὥραν τὸ γειτονικὸν ζαχαροπλαστεῖον τοῦ Ραγκινῶ, ὅπου ἐσύγγραζαν καὶ οἱ Σιαματοφύλακες τοῦ Καρδινάλιου, δὲν βλέπει τώρα παρὰ μόνον τὴν γυναικείαν πελατεῖαν τῶν καταστημάτων τοῦ «Λούδρου», ἡ «Ρεζάνς» ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερα, ὅπως καὶ πρὸ 150 ἐτῶν, νὰ εἶνε λέσχη μᾶλλον παρὰ καφενεῖον—τόπος συναντήσεως τῶν σκακιστῶν τοῦ Παρισίου. Καί, μάλιστα, δὲν εἶνε ὀλίγοι καὶ οἱ ξένοι θιασῶται τοῦ «δαδαιλικῆς παιγνιδίου» πού ἔρχονται ἀπὸ τὰ πέρατα τοῦ κόσμου, σωστοὶ προσκυνηταί, διὰ νὰ ἴδωσιν τὴν πολυθρόνητον Μέκκαν τῶν σκακιστῶν, ὅπου ἐθριάμβευαν ἄλλοτε ὁ Λαμπουρτονναὶ καὶ ὁ Φιλλιντόρ καὶ ὅπου μπορεῖ νὰ συναντήσῃτε καὶ τὴν διεθνεῖς «ζατριονικήν», ὅπως τὸν Ἀλιέκιν ἢ τὸν Ὀϊδς.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἡ Παρισινὴ αὐτὴ γωνιά—ἀπέναντι σχεδὸν στὴν Comédie Française καὶ πέντε δὴματα ἀπὸ τὸ Λανδινὸν ἢ ἀπ' τὸ Παλαι-Ρουαγιάλ—δὲν στερεῖται γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος. Κάθε ἀπόγευμα, μετὰ τῶν 5 καὶ 6, γερμίζῃ ἀπὸ γνωστὰς προσωπικότητας τοῦ θεατρικοῦ, πολιτικοῦ καὶ δημοσιογραφικοῦ κόσμου, πού ροφοῦν τὸ ἀπεριτίφτους καί, ἂν εἶνε ὁ καιρὸς ὠραῖος, παρακαλοῦσθαι ἀπὸ τὸ πεζοδρόμιον τὸ ἀτελειώτον ρεῦμα τῶν διαδρατῶν καὶ τῶν αὐτοκινήτων πού κατεβαίνει τὴν Avenue de l'Opéra. Καὶ μὲν οἱ μακροὺς σκακιστὰς μαζεύονται εἰς τὰς ἐσωτερικὰς αἰθούσας, διὰ νὰ παίξουν καμμιὰ παρτίδα ἢ νὰ διαβῶσιν τὸν «Παλαμῆδην» — τὸ εἶναι ἡμερῶν περιοδικὸν τῶν σκακιστῶν τῆς Régence, πού φέρει καὶ ὄνομα Ἑλληνικόν. Διότι, ὡς γνωστόν, εἰς τὸν διάσημον αὐτὸν σοφὸν καὶ ἥρωον τὸν Τρωϊκὸν πολέμου — ἱατρὸν ἀστρονόμον, ποιητὴν καὶ ἐφευρέτην, ἀντίζηλον τοῦ πολυμηχανοῦ Ὀδυσσεῶς καὶ τελικόν του θῦμα—ἀπεδίδετο μαζὴ μετ' ἄλλα καὶ ἡ πατρότης τοῦ ζατρικίου. Αὐτός, κατὰ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν παράδοσιν, ἐπενόησε τὸ στρατηγικὸν παιγνίδι μετ' ὅσους βασιλεῖς καὶ τὰ πιόνια,

διὰ νὰ περῆ τὴν ὥραν του, πρὸ τῶν τειχῶν τῆς πολιορκουμένης Τροίας.

Κατὰ πόσον ἡ παράδοσις αὐτὴ εἶνε ἀληθινή, δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ξεύρῃ. Διότι τὴν ἰδίαν δόξαν διαμφοσθητοῦν καὶ οἱ Πέρσαι καὶ οἱ Κινεζοὶ καὶ κυρίως οἱ Ἰνδοί, διὰ τοὺς ὁποίους ἐφευρέτης τοῦ ζατρικίου ὑπῆρξεν ὁ βραχμῆνος Σίσλα. Καὶ ἔχει γραφῆ χιλιάδες, πῶς ὁ βασιλεὺς Σιράμ, ἐνθουσιασθεὶς ἀπὸ τὸ θαυμάσιον παιγνίδι, ἐνάλλεσε τὸν ἐφευρέτην νὰ δρίσῃ μόνος του τὴν ἀμοιβὴν καὶ πῶς ὁ σοφὸς βραχμῆν ἠρκέσθη νὰ ζητήσῃ μόνον ὅσο στᾶρι θὰ συνεκροτοῦτο, ἔαν εἰς τὸ πρῶτον τετραγωνάκι τοῦ ζατρικίου ἀπετίθετο 1 κόκκος, εἰς τὸ δεῦτερον 2, εἰς τὸ τρίτον 4, εἰς τὸ τέταρον 8 καὶ οὕτω καθ' ἐξῆς μέχρι τοῦ ἐξηκαστοῦ τετάρτου. Ὁ Βασιλεὺς ἀνύποπτος ἐμεδίασε διὰ τὴν ματροφροσύνην τοῦ Σίσλα καὶ διέταξεν ἀμέσως νὰ γίνῃ ἡ χατήρι του ἄλλ' ἔμεινε κατὰ πληκτος, ὅταν ὁ θησαυροφύλαξ τοῦ ἀγγήγειλεν, ὅτι διὰ νὰ ἰκανοποιηθῇ ἡ ἀξίωσις τοῦ πονηροῦ βραχμῆνος, θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχη 16.384 πόλεις, μετ' 1.080 σιταποθήκας στὴν καθεμίαν καὶ μετ' 174.762 μέτρα σίτου στὴν καθεμίαν σιταποθήκην.

Ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμεν, ὅτι καὶ τὸ ἀνεκδοτόν αὐτὸ δὲν εἶνε ἱστορικῶς ἐξηκριθὸν. Καὶ βέβαιον μόνον παραμένει, ὅτι οἱ Ἑθνωπαῖοι ἔμαθαν τὸ σκάκι ἀπὸ τοὺς Ἑλληνας τοῦ Βυζαντίου. Εἰς τὰ χρονικά τοῦ Ἀκυῖσ-γράνου ἀναφέρεται θαυμαστικῶς τὸ πολῦτιμον σκάκι πού ἔστειλεν ὡς δῶρον εἰς τὸν Καρολομάγγον, ἡ αὐτοκράτειρα τοῦ Βυζαντίου Εἰρήνη ἢ Ἀθηναία, ἡ ὁποία, ὡς γνωστόν, εἶχε τρελλαθῆ, εἰς τὰ γεράματά της, νὰ πάρῃ τὸν θρυλικὸν αὐτοκράτορα τῶν Φράγκων. Καὶ ὅταν ἀργότερα ἡ Εἰρήνη ἐξεθρονίσθη καὶ τὴν διεδέχθη ὁ Νικηφόρος, τὸ σκάκι ἐπαίξετο πάλιν τὸν ρόλον του εἰς τὴν ἱστορίαν μας, ἔαν πιστεύσωμε τὰ Μουσουλμανικὰ Χρονικά τοῦ Ἀμπουλφέδα:

«Ἡ αὐτοκράτειρα, τὴν ὁποίαν διεδέχθη—ἐγγραψεν ὁ Νικηφόρος εἰς τὸν Ἀρῶν-αλ-Ρασίδ, τὸν φοβερόν καὶ τρομαρὸν Χαλίφην τῶν «1001 Νυκτῶν»—εἶχε δεχθῆ κακῶς νὰ σοῦ

πληρώσῃ φόρον ὑποτελείας, διότι ἴσως σ' ἐξελάμβανεν ὡς Στρατηγὸν τοῦ ζατρικίου καὶ τὸν ἑαυτὸν τῆς ὡς ἀπλοῦν Πιόνι. Αὐτὸ ὅμως ὠφέλιμο εἰς τὴν ἀδυναμίαν καὶ τὴν δειλίαν μιᾶς γυναικός. Δι' ὃ καὶ ἐπιμένω νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃς ὄλα τὰ ποσὰ πού τῆς ἀπέσπασες κατὰ καιροῦς, ἀλλῶς θὰ λύσω τοὺς λογαριαμοὺς μας διὰ τοῦ ξίφους».

Ὁ Χαλίφης ὅμως δὲν εὐρέθη τῆς ἀρεσκείας του τὰς ἐκφράσεις τοῦ ἐστεμμένου σκακιστοῦ. Τοῦ ἐπέστρεψε τὸ γράμμα του, γράφων ἀπλῶς ἐπὶ τῆς ὀπισθίας ὄψεως:

«Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τοῦ παντελεήμονος καὶ παντοδυνάμου! Ἄρουν, ὁ Χαλίφης τῶν Πιστῶν, πρὸς τὸν σκύλλον τῶν Ρωμηῶν, Νικηφόρον: Ἐδιάβασα τὸ γράμμα σου, γυῖε μιᾶς ἀπίστου μητέρας! Τὴν ἀπάντησίν μου θὰ τὴν δῆς» δὲν θὰ τὴν διαβάσῃς».

Καὶ εἰσέβαλεν ἀμέσως εἰς τὰ Βυζαντινὰ ἔθρακα, φθάσας μέχρις Ἡρακλείας καὶ ἀναγκάσας τὸν Νικηφόρον νὰ συνθηκολογήσῃ—πρᾶγμα, ἐννοεῖται, πού δὲν ἠμπούδισε καὶ ἀργότερα τοὺς αὐτοκράτορας τοῦ Βυζαντίου νὰ ἐπιδίδωνται εἰς τὸ προσφιλές του παιγνίδι. Τὸ ἀναφέρει εἰς τὴν «Ἀλεξιάδα» καὶ ἡ Ἄννα ἡ Κομνηνὴ, πού περιγράφει πῶς ὁ πατέρας της, ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος, εὐρίσκειν εἰς τὸ σκάκι τὴν μόνην ἀνάπαυσιν ἀπὸ τῆς φροντίδας τοῦ Κράτους...

Ἄς ἐπιστρέψωμεν ὁμῶς στὴν «Ρεζάνς» καὶ εἰς τὸν «Παλαμῆδην». Αἱ σκικαὶ τῶν παλαιῶν θαμνῶν της, θὰ πρέπει νὰ πλανῶνται σήμερα ἀνάμισσα στὰ τραπεζάκια τοῦ καφεστιατορίου. Ἦσαν πολλοὶ—καὶ ὅχι, βέβαια, ἄγνωστοι: Ὁ Ἀλφρέδ ντὲ Μυσρέ, πού ἐπέρασε τὰ πιὸ εὐχάριστα ἀπογεύματα τῆς περιπετειώδους του ζωῆς παίζοντας σκάκι στὴν «Ρεζάνς» ὅπως καὶ ὁ Θεόφιλος Γκωτιέ, ὁ Φεϊγέ, ὁ Μυρζέ, ὁ Ντωντέ, ὁ Γαμβέττος καὶ αὐτὸς ἀκόμη ὁ Βίκτωρ Οὐγκώ.

Πολὺ πρὸ αὐτῶν, ὁ περίφημος Λε-Σάξ, ὁ συγγραφεὺς τοῦ «Ζιλ Μπλάξ» καὶ ἐρασιτέχνης σκακιστῆς, εἶχε γράψῃ διὰ μακρῶν περὶ τῆς «Ρεζάνς» καὶ τὴν ἔκαιμεν ἀμέσως διάσημον. Τότε ἤρχισαν νὰ συχναίωσιν εἰς αὐτὴν καὶ οἱ διανοούμενοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ὁ Διδαρὸ καὶ ὁ Βολταῖρος καὶ ὁ Ζαν-Ζακ Ρουσσώ ἀργότερα δέ, ἐπὶ Ἐπαναστάσεως, ἐπερνοῦσαν οἱ πελάται τρέμοντες πρὸ τοῦ τραπέζιου, ὅπου κατέφθανε συ-

χνά ο τρομαρὸς Ροδεσπιέρρος.
 "Έτσι ἐκάθητο καὶ ἓνα ἀπόγευ-
 μα τοῦ 1795, ἐξετάζων μὲ τὸ παγε-
 ρὸν τοῦ βλέμμα τὸς θαμῶνας, εἰς
 ἀναζήτησιν κανονὸς παίχτου τῆς
 προκοπῆς, ὅταν αἰφνιδίως ἐπροχώ-
 ρησε πρὸς τὸ τραπέζι τοῦ ἑνὸς ἄ-
 γνωστὸς καὶ κομφοντυμένος νέος.
 Μὲ μίαν τυπικὴν ὑπόκλισιν ἐστάθη-
 κε πρὸ τοῦ «Ἀδιαφθόρου» καὶ ἤρ-
 χισε νὰ τοποθετῇ τὰ πόδια εἰς τὰς
 θέσεις του.

— Καὶ τί θὰ παίξουμε, πολίτα;»,
 ἐρώτησεν ὁ Ροδεσπιέρρος, εὐχαρι-
 στημένος, διότι εὐρέθη ἐπὶ τέλους ὁ
 συμπαίκτης του.

— Τὸ κεφάλι μου!», ἀπήντησεν
 ὁ ἄγνωστος. «Ἄν καρδίσης, πολίτα
 Ροδεσπιέρρε, θὰ μὲ στείλῃς στὴν
 λαμητράμουν.

— Κι' ἂν χάσω;

— Ἄν χάσης, θὰ μοῦ ἐλευθερώ-
 σης ἓνα συγγενὴ μου: τὸν κόμητα
 Μπουασσὺ ντ' Ἀγγιλιά. Ἔχω καὶ
 τὴν διαταγὴ μαζὶ μου...

Ὁ Ροδεσπιέρρος ἀμίλητος κατα-
 νέυει καὶ τὸ παιγνίδι ἀρχίζει. Ὁ
 ἄγῶν εἶνε πειραματώδης ὁ ἄγνωστος
 νέος παίζει πολὺ καλά καὶ μετ' ὀ-
 λίγων ἡ νίκη κλίνει πρὸς τὸ μέρος
 του. Μία κίνηση τῆς βασιλείσης καὶ
 ὁ Δικτάτωρ εἶνε μ' ἂ τ:

— Σάμπως εὐκόλα ἐκέρδισες, πο-
 λίτα! ἀλλὰ μὴ πού ἔδωσα τὸν λόγο
 μου, δὲν θὰ τὸν παραδῶ. Φέρε τὸ
 χαρτί!....

Χωρὶς νὰ εἰπῇ λέξιν, ὁ ἄγνωστος
 ἔδωκε ἀπὸ τὴν τσέπη του μίαν
 χειρόγραφον διαταγὴν ἀποφυλακί-
 σεις καὶ ὁ Δικτάτωρ τὴν ὑπέγρα-
 φε:

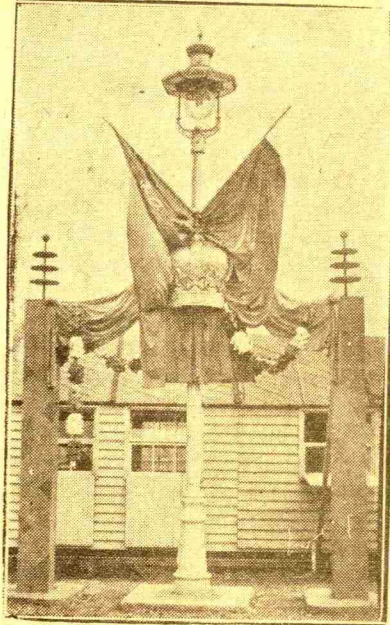
— Εἶσαι τυχερός, πολίτα!

— Ὅχι τυχερός, πολίτα! τυχερὴ
 νὰ λές! Εἶμαι ἡ κόμησσα Μπουασσὺ
 καὶ ἔπαιξα γιὰ τὸ κεφάλι τοῦ συζύ-
 γου μου. Κι' ἂν ἔχανα θὰ ἦμουν πάλι
 τυχερὴ διότι θὰ πέθαινα τοῦλά-
 χιστον μαζὶ του.

Ἐπεκλίθη ἐλαφρῶς καὶ ἔφυγε
 διαστικὰ, χωρὶς νὰ κυττάξῃ πίσω
 τῆς, ἐνῶ ἓνα ρίγος φόβου καὶ συγκι-
 νήσεως διέτρεχε τοὺς θεατὰς πού
 εἶχαν μαζευθῆ γύρω ἀπὸ τὸ μοιραῖ-
 ον τραπέζι. Κι' ἐκεῖνο τὸ βράδυ,
 ὁ Ἀδιαφθόρος ἐβγήκεν ἀπὸ τὴν «Ρε-
 ζάν» πολὺ σκεπτικώτερος τοῦ συ-
 νήθους.

Μετὰ πέντ' ἔξη μῆνας, ἄλλως τε,
 εἶχαν ἀρτίζουσι διὰ παντός τὸ τραπέ-
 ζάκι του. Ἐνῶ ὀλίγον πᾶρα κάτω
 ἔρχιζε νὰ κάθεται ὡς τακτικὸς θα-

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΔΙΑ ΤΗΝ ΣΤΕΨΙΝ

Ἀπὸ τόξα ἤρχισαν νὰ προετοιμά-
 ζονται εἰς τὸ Λονδίνον διὰ τὴν
 προσεχῆ στέψιν τοῦ Βασιλέως Ἐ-
 δουάρδου. Εἰς τὴν φωτογραφίαν,
 μία ἑορταστικὴ διακόσμηση διὰ
 τοὺς δρόμους τοῦ Λονδίνου.

μὴν ἓνας νεαρὸς ἀξιωματικὸς τοῦ
 πυροβολικοῦ. Ἦτον ὁ Ναπολέων Βο-
 ναπάρτης, ὁ ὁποῖος καὶ ἐξηκολού-
 θησεν ὡς στρατηγὸς—καὶ ὡς Ἵ-
 πατος ἀκόμη— νὰ συγχάξῃ εἰς τὸ
 καφενεῖον τῆς «Ρεζάν», ὅπου, κατ'
 ἀντίθεσιν πρὸς ὅτι τοῦ συνέβαινε συ-
 νήθως ἐγνώριζε πολὺ συχνὰ τὴν
 ἤτταν. Αὐτὸς, ὁ μεγαλειότερος στρα-
 τηγικὸς νοῦς τοῦ αἰῶνος, ἦτο... ἀξι-
 ωθρήνητος στρατηγὸς σὲ σκάκι—
 ἴσως διότι καὶ ἐκεῖ ἐπετίθετο μὲ τὴν
 ἰδίαν ὀρμητικότητα πού ἐτυνήθιζεν
 εἰς τὰ πεδία τῶν μαχῶν. Καὶ
 ἓνα βράδυ, καθὼς εὐρέθη πάλιν
 μ' ἂ τ, ἀνεφώνησε νευριασμένος:

— Ἄλλη φορὰ δὲν παίζω! Ὡς
 παιγνίδι, τὸ σκάκι εἶνε πολὺ κουρα-
 στικό καὶ ὡς σοβαρὰ ἀπασχόλησις,
 δὲν ἀξίζει τὸν κόπο...

Τοῦθ' ὅπερ ὅμως δὲν τὸν ἠμπόδισε,
 μὴν ἄλλην φορὰν πού ἔτυχε νὰ κερ-
 δίσῃ, νὰ εἰπῇ ἑεροκαταπίνων ἀπὸ τὴν
 χαρὰν του:

— Ἐνὰς σωστὸς στρατηγάτης
 πρέπει πάντοτε νὰ παίζῃ μὴ παρτί-
 δα σκάκι, μετὰ κάθε μάχην — εἴτε
 χαμένην, εἴτε κερδισμένην...

Τώρα τὸ τραπέζι, ὅπου... ἐνικῶ-
 ς πρὸ τοῦ Βατερλώ ὁ Ναπολέων, σῶ-

ζεται ἀκόμη εἰς τὴν «Ρεζάν». Μία
 γυναικίς γράφει ἀπὸ πάνω:

«Τραπεζάκι, ἐπὶ τοῦ ὁποῖου ὁ
 Ἵπατος Βοναπάρτης ἐπαίξε σκάκι
 εἰς τὸ καφενεῖον τῆς «Ρεζάν» τῷ
 1798».

Καὶ μὲ τὴν ἰδίαν αὐθεντικὴν ἀκρί-
 βειαν ξεχωρίζουν ἐπίσης καὶ τὰ ἄλ-
 λα τραπέζια—τὸ τραπέζι τοῦ Καρ-
 νό, τὸ τραπέζι τοῦ Βολταίρου, τοῦ
 Γαμβέττα, τοῦ Οὐγκὼ καὶ τῶν ἄλλων
 διαστῆμων πελατῶν τοῦ καφενεῖου. Μά-
 λιστα, τὰ γκαρσονίκα ἐσυνήθιζαν ἄλ-
 λοτε, ὅταν ἔδιναν τὰς παραγγελίας
 στὸν μπουφῆ, νὰ καθορίζουν τὰ τρα-
 πεζάκια αὐτὰ, ὅχι μὲ ἀριθμοὺς, ὅπως
 γίνεται συνήθως, ἀλλὰ μὲ τὰ ὀνό-
 ματα τῶν παλαιῶν ἐνδόξων πελατῶν
 τους. Καὶ ἔτσι, ἂν ἐπλησιάζατε σὲ
 βόθος, θὰ ἀκούγατε συχνὰ:

— Ἐνα μπὸκ γιὰ τὸν Μυσσέ...
 Δύο καρέδες μὲ κονιὰκ γιὰ τὸν Γαμ-
 βέττα... Μίαν σοκολάτα γιὰ τὸν Νο-
 πολέοντα!...

Καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς... Ἀσφαλῶς
 οἱ σκεπτοῦντο πού ἔρχονται νὰ παίξουν
 τὴν παρτίδα τους εἰς τὴν «Ρεζάν»,
 εἶνε ἀδύνατον νὰ παραπονεθοῦν ὅτι τὸ
 περιβάλλον δὲν τοὺς ἐμπνέει καὶ ἴ-
 σως μάλιστα νὰ ἐλπίζουν ὅτι, μετὰ
 200 χρόνια, θὰ ἔχουν ἀπαθανάτισει
 καὶ αὐτοὶ τὰ τραπέζια τους κατὰ
 τὸν ἴδιον τρόπον...

E. T.

ΚΗΦΙΣΙΑ. Ἐνοικιάζεται ἀπὸ τοῦδε
 κεντρικῆ μονοκατοικία, (Κολοκοτρώνη ἀ-
 οῦθ. 1), ὄλων τῶν εὐκολιῶν, μετ' ἐπίπλων,
 ἢ καὶ ἄνευ. Πληροφορία: κ. Κούμαρη,
 Ἐθνικὴ Τράπεζα. 695

ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΝΤΑΙ

μὲ τιμὰς ἠλαττωμένας
 δύο κατοικίαι μὲ βεράν-
 τες καὶ ἀνθοκήπους εἰς
 τὴν ἐπὶ τῆς πλατείας
 Ἁγίας Εἰρήνης καὶ ὀ-
 δῶν Βασιλικῆς καὶ Λιμ-
 πονᾶ πολυκατοικίαν.

Ἐπίσης μία κατοικία
 ἐξ ἐπτά δωμάτων καὶ ἔ-
 τερατὶ δύο μικρότεραι
 εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ
 Ἑρμοῦ 21 πολυκατοι-
 κίαν.

Πληροφορία: Ἄδελ-
 φοὶ Κ. Ἀλεξόπουλοι,
 Α. Ε., Αἰόλου 23.

ΑΠΛΑ ΛΟΓΙΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΚΙΤΣΟΥ

Γιατί νὰ δημοσιεύονται βιογραφίαι
 γιὰ τοὺς νεκροὺς καὶ νὰ ἐγάζουν οἱ
 εἰδηκοὶ ἐπιταφίους λόγους ἀπάνω εἰς
 τὰ μνήματα; Γιατί νὰ ἐξαίρωμεν τὴν
 ζωὴν τοῦ κάθε μοναχικοῦ πού ἔδρα-
 σε καὶ διεκρίθη καὶ γιατί νὰ μὴ γί-
 νεται τὸ ἴδιο γιὰ τὰ δυστυχισμέ-
 να τὰ ζῶα; Μήπως δὲν προσφέρουν
 ὑπηρεσίας καὶ αὐτὰ καὶ μήπως δὲν
 ἐκτελοῦν τὸ καθήκον των πολλὰς φο-
 ρές πῶς εὐσυνείδητα καὶ πῶς πρόθυμα
 ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους;

Σκεφθήκατε ποτὲ τί μπορεῖ νὰ ἦ-
 ταν ἡ ζωὴ καὶ ποῦ τὸ παρελθὸν ἐνὸς
 ἀλόγου πού σέρνει σήμερον τὰ ἀγκυ-
 λωμένα πόδια του, τὰ ἄσαρκα πλευ-
 ρά του, τὰ κρεμασμένα χεῖλια του, τὰ
 πληγισμένα γόνατα καὶ πού γυρίζει
 τὰ θοὰ, τσιμπλισμένα νιὲ γεμάτα
 μύγες μάτια του, ἐλέποντας πρὸς τὸ
 κενὸν καὶ πρὸς τὸ ἄγνωστον, περι-
 μένοντας τὴν ἀπολύτρωσιν, τὸ γλυ-
 τωμὸ του ἀπὸ τὰ χεῖρα καὶ τὴν ἐ-
 ξουσία τοῦ σκληρόκαρδου ἀνθρώπου;

Τὴν περασμένην ἐβδομάδα, κάτω
 ἀπὸ ἓνα μελαγχολικὸν οὐρανὸν, ἀνά-
 μεσα στὴν ἀγλήν τῆς ψιλῆς καὶ ἐπί-
 μονης βροχῆς, σ' ἓναν ἀνηφορικὸ δρό-
 μο πού τραβοῦσε πρὸς τὸν Λυκαθηρ-
 τὸ, ἔτυχε νὰ παρευρεθῶ στῆς τελευ-
 ταίης στιγμῆς ἐνὸς μάρτυρος ἀληθι-
 νοῦ.

Ὅτ' ἔδω' ἔγω' ἠγνώρισε, χωρὶς ἄλλο,
 πρὸ εἴκοσι τοῦλάχιστον χρόνων, τί
 ἐγαίνει ἂν δὲν ἦταν ὁ ἴδιος; Ἐκεῖ
 στὴν παλαιὰν Ὀμόνοια, τὸ περιφρημον
 αὐτὸ στάδιον τῆς δόξης ὄλων τῶν
 καρδῶν, τῶν νοσηρῶν, τῶν ψαρρή-
 δων τῆς ἐποχῆς, τὸν βλέπω σὰν νὰ
 ἦταν τώρα, νὰ στέκῃ περήφανος, κα-
 μαρωτὸς, μὲ τὸν γυρτὸν τράχηλον, τὰ
 μάτια πού πετοῦσαν φλόγες, τὰ φά-
 λαρα, τὰ προμετωπίδια, τὰ γυαλιστε-
 ρὰ χάμουρα, τοὺς ἀστραφτεροὺς
 μπρούντζους, μὲ τρίχωμα πού λαμπο-
 κοπούσε, μὲ τὰ θερινικώμενα νύχια καὶ
 τὰ λαμπερὰ πέταλα, νὰ ἐγάζῃ σπι-
 θες, σνιελεύοντας καὶ χτυπώντας καὶ
 ποδοπατώντας τὸ πέτρινον δάπεδον τῆς
 Πλατείας καὶ περιμένοντας ἀνυπό-
 μονα νὰ τρέξῃ ἡ κίβικη φούντα γιὰ
 νὰ πᾶρῃ ἀκράτητο δρόμο μὲ πόδια πού
 δὲν τάβλεπε νὰ πατοῦν σχεδὸν τὴ
 γῆ.

Ἐπειτα; Ἡ περιφρόνησις, τὰ γη-

ρατεῖα, τὸ παραμέρισμα καὶ τὸ ξεπού-
 λημα ἀπὸ χέρι σὲ χέρι ἢ ἀλλαγὴ
 ἀπὸ τύραννο σὲ τύραννο; Ἄπ, τὸν σκλη-
 ρὸν στὸν πῶς σκληρόκαρδο, στὸν ἄν-
 θρωπο, τὸν αἰῶνον ἀφέντη πού θὰ τὸν
 δουλεύῃ ὡς τὸ τελευταῖον ξεψύχισμα
 ἀπάνω στῆ δουλειά, στὸν μόχθο καὶ
 σὲ ἀποκάμωμα.

Τὸν εἶδα μὲ σκυμένο κεφάλι, μὲ πε-
 σμένα αὐτιά, μὲ τὰ πλευρὰ καὶ τὰ
 παγίδια νὰ χαράζων τὸ γδαρμένο, ξέ-
 θωρο καὶ ἀτριχο δέρμα πού ἀπάνω του
 ἔχουν χαράξει ἡ μαστιγίαις κίρκω-
 δεῖς γραμμῆς, τὴν μόνην ἀμοιβή του.
 Σ' ἓνα παράμερο δρομάκι, ξερμένο
 σὲ κάρρο, μὲ παληλοουριὰ καὶ σχι-
 νιά, ἐσυνεθε τὸ κεφάλι κυττάζοντας
 κάτω τὴ γῆ καὶ συλλογιόταν.

Τί μπορεῖ νὰ συλλογιέται, θὰ μοῦ
 πῆτε, ἓνα ἄλογο; Χωρὶς λογικὸν, χω-
 ρὶς μιλιὰ, χωρὶς ψυχῆ! Καὶ τί ξέ-
 ρουμε ἐμεῖς οἱ ἀνθρώποι; Κι' εἰ μπο-
 ροῦσε ἀπάνω-κάτω νὰ λῆθ αὐτὰ τὰ
 λόγια, ποῖος τὸ ξέρει;

«Ὅλα τὰ πράγματα πρέπει νάχουν
 ἓνα τέλος σ' αὐτὸν τὸν κόσμον. Ἐξῆ-
 σα, ἔδρασα, δούλεψα. Εἶχα τὴν ἐπο-
 χή μου. Καμάρωσα, ὑπερφηρανεύθηκα,
 χρεμέτισα μ' ἐχάρισεψαν, μ' ἐμαστίγω-
 σαν, μ' ἐθαύμασαν. Τί εἶμαι τώρα;
 Τὰ πόδια μου στράβωσαν καὶ τρέ-
 μουν τὰ νύχια γύρισαν ἀπάνω δὲ βρι-
 σκουν πᾶ νὰ πιαστοῦν στὴν καλόβολη
 πέτρα. Ὁ παληός μου κόσμος ἐχάθη-
 κε τὰ γνώριμα φεύγουν ἓνα-ἓνα. Ἄλ-
 λος κόσμος, ἄλλοι δρόμοι, ἄλλα πρά-
 γματα ὀλόγυρά μου. Καὶ τὸ χῶμα κά-
 τω μου, ἔγινε γλυστερό σιγοντάτω
 καὶ γελοῦν παραπατῶ καὶ μὲ κοροῖ-
 δεύουν. Τὸ ἓνα αὐτοκίνητο μὲ ξύνει
 ἀπ' ἔδω' τὸ ἄλλο ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά
 μὲ σπρώχνει ξαφνικὰ ἀπὸ πίσω. Ὅλοι
 μοῦ ρίχνουν ματιὰς γεμάτες εἰρωνεία,
 περιφρόνησι. Ἄλλοι ἀγανακτοῦν καὶ
 μὲ βρίζουν γιατί εἶμαι ἐμπόδιο στῆ
 ζωὴ τους. Μέσα στῆ ζωὴ, τὴν κί-
 νησι καὶ τὴν πρόοδο καὶ τὸ μέλλον,
 εἶμαι τὸ παρελθόν, τὰ περασμένα, θυ-
 μίζω τὰ παλῆα καὶ εἰκονίζω τὸν θά-
 νατο. Μέσα στὴν ὀρασιβότητα τῆς ζωῆς
 εἶμαι ἡ κούρσις, τὸ ἀποκάμωμα, τὸ
 ψοφίμι!

Καμμιά φορὰ χλιμιντρίζω ἓνα ἀ-
 δύνατο, ξεψυχισμένο κι' ἀκατανόητο
 γιὰ τοὺς σημερινούς χλιμιντρισμα.
 Σβύνεται καὶ γάνεται μεσὰ σὲ χίλια

σαλπίσματα, σὲ τριξίματα καὶ στριγ-
 κλισίματα.

»Οἱ ἀνθρώποι εἶνε σκληροὶ καὶ μὲ
 πέτρινη καρδιά τὸ θυμῶμα σ' ὄλη
 μου τὴ ζωὴ. Ὁ τελευταῖος πού μ'
 ἔχει, νικητέθει ἀλύπητα τὸ μαστίγιο
 στῆ ράχι μου, στὰ πλευρὰ μου καὶ στὰ
 μάτια μου, ἀκόμα καὶ τῆς χονδρῆς
 γροθιῆς του στὰ γέριμα μουσούδια μου.
 Τὸ τομάρι μου ἀργάστηκε σ' ὄλη μου
 τὴ ζωὴ καὶ δὲν νοιώθει πᾶ τῆς τε-
 λευταίης καμουτσικίης παρὰ σὰ χαϊ-
 δεμα καὶ σὰν φτεροῦ πεταλούδας.

»Πότε-πότε ἀπαντιέμαι στὸν δρόμο
 μὲ κανένα παλαιὸ συνάδελφο. Χαίρε-
 τίωμάστε στῆ δική μας τὴ γλώσσα
 καὶ τὰ λέμε περιφρημα... ὅτι πρέπει
 νὰ φεύγουμε πιά.

»— Καθῆνας μὲ τὴ σειρά του —
 λέει — κουνώντας τὰ δυὸ περμένα
 αὐτιά του.

»Κουνῶ κι' ἐγὼ τὰ δικὰ μου μὲ τὸν
 ἴδιον τρόπο. Μπορῶ νὰ μὴ συμφωνήσω;
 «Ἄρκετὰ σύντροφος» κι' αὐτὸ πολὺ ἦ-
 ταν καὶ, καθὼς λένε οἱ ἀνθρώποι, ἦ-
 ταν μὴ σκιά ὄνειρου».

Τὸ παληόλογο μοροῦσε νὰ συλλο-
 γιόταν κι' ἄλλα ἀκόμα πῶς μ' ὄλα
 αὐτὰ ἡ ζωὴ εἶνε πάντα γλυκειὰ ἂν
 τὸ ἄφηναν νὰ μαστῶ λίγο τρυφερὸ
 χορτάρι καὶ νὰ ξαπλώσῃ τὸ γέριμα
 κορμὶ ἤσυχα, κάτω ἀπ' τὸν ἥλιο.

Μὰ ὁ δρόμος μὲ τὴν βροχὴ ἦταν
 γλυστερός κι' ἀνηφορικὸς. Μὲ τὰ πό-
 δια ἀγκυλωτὰ, πάλευε νὰ γαντζώσῃ,
 μὰ τοῦ κίκου. Ἀνεδοκατέβαζε τὸ νε-
 φάλι μὲ ἀπόγνωσι· ἔτρωγε μαστιγίαις
 σ' αὐτιά, γροθιῆς στὰ μουσούδια,
 κλωτσιῆς στὴν κοιλιά. Ἐξαφνα ἔγυ-
 ρε τὸ κεφάλι, λύγισε τὰ πόδια καὶ,
 σπάζοντας τὸ τιμόνι, ξαπλώθηκε πλα-
 γιαστά. Σήκωσε δυὸ-τρεις φορὲς τὸ
 κεφάλι, ἐκύτταξε μὲ μὴ θολὴ ματιὰ
 σὰ νάλεγε: «Τί εἶνε αὐτὸ πού μοῦ γί-
 νεται;», κούνησε τὰ πόδια σὰ νὰ ἦ-
 θελε νὰ πιαστῇ μ' αὐτὰ ἀπ' τὴ ζωὴ,
 κι' ὕστερα ἔμεινε ἀκίνητος!

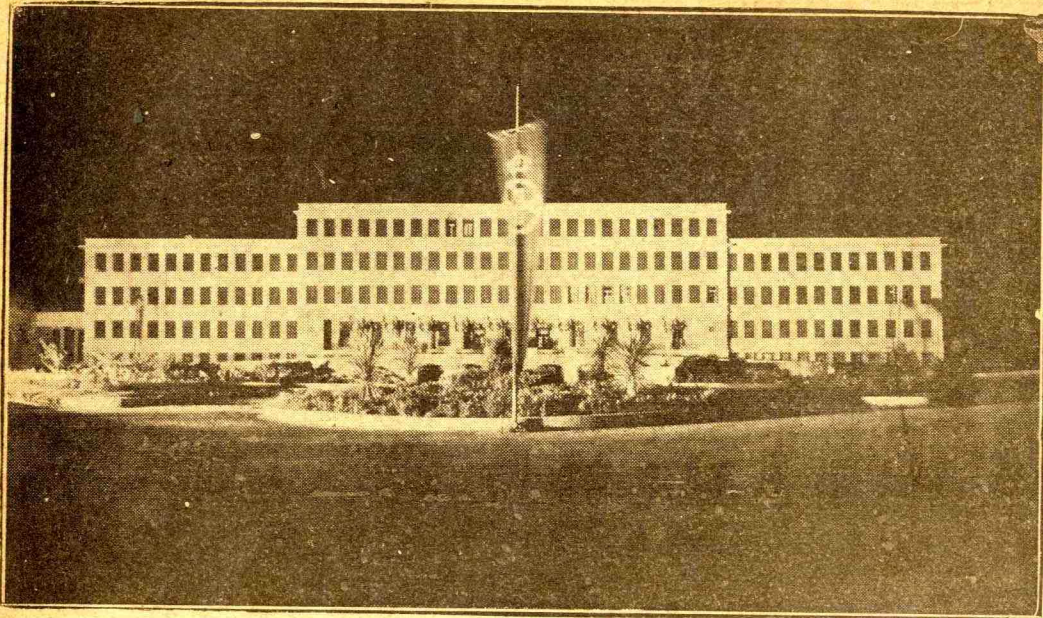
Ἄπ' τὰ μαγαζιά τριγύρω κι' οἱ ἄλ-
 λοι διαβάτες πού στάθηκαν, φώναζαν
 εἰρωνικὰ στὸν ἀμαξᾶ:

— Ζωὴ σὲ λόγου σου!
 Αὐτὸς πεισιμωμένος, θυμωμένος,
 λογαριάζοντας μονάχα τὴ ζημία, ἄ-
 νοιῆε τῆς παλάμης νιὲ τὸ φασκί-
 λωτε. Αὐτὸς ἦταν ὁ ἐπικηδέιος.

Μόνον ἓνα φεροντάκι κυρτὸ, σκεπτι-
 κὸ καὶ μελαγχολικὸ, ποῖος ξέρει ποι-
 ὸς ἀπότακτος τῆς ζωῆς, ἐγύρισε πο-
 νόφυγα καὶ τοῦ εἶπε:

— Χαίρε συνάδελφε... Καλὸς ἂν
 τάμωσα!

ΤΟ ΦΩΤΑΓΩΓΗΜΕΝΟΝ ΑΡΣΑΚΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΟΣ

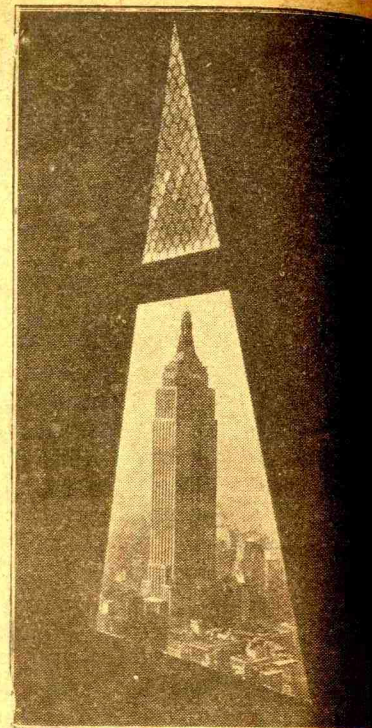
Μία ώραία νυκτερινή φωτογραφία του 'Αρσακειου του Ψυχικου, φωταγωγημένον με διάχυτον φωτισμόν, υπό της 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας 'Αθηνών, κατά την διάρκειαν τών εορτών της εκατονταετηρίδος της Φιλεκπαιδευτικής 'Εταιρείας.

ΜΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΤΑΙΝΙΑ ΕΙΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΥΔΑΤΑ

Οι 'Αθηναίοι θά ένθυμούνται, ότι κατά τὸ παρελθόν θέρος, είχαν έλθει εἰς τὴν χώραν μας πολυάριθμοι Γερμανοὶ ἠθοποιοὶ μετὰ τὸν περίφημον Χάνς 'Αλμπερς ἐπὶ κεφαλῆς, διὰ νὰ γυρίσουν μίαν νέαν ταινίαν. Ἡ ταινία αὐτὴ εἶνε ἤδη σχεδὸν ἐτοιμῆ. Ἔχει τίτλον «Υπὸ θερμὸν οὐρανὸν» καὶ θέμα τὰς περιπετείας μιᾶς σπείρας λαθρεμπόρων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ ὕδατα. Ἀνωτέρω, μίᾳ ἀπὸ τὰς πρώτας φωτογραφίας τῆς ταινίας αὐτῆς. Ὅπως βλέπουν οἱ ἀναγνώσταί μας, οἱ φωτισταί, οἱ σκηνογράφοι, βοηθοὶ κλπ. στεριανοὶ, ὡς καὶ τὸ πλεῖστον, εἶνε ἐφοδιασμένοι μετὰ σωσίβια, διὰ κάθε ἐνδεχόμενον. Κάτω δεξιᾷ διακρίνεται ὁ Χάνς 'Αλμπερς εἰς τὸν ὅλον τοῦ πλοιάρχου.

Ἡ ὀΜΟΡΦΙΑ ΤΩΝ ΟΥΡΑΝΟ-ΥΣΤΩΝ

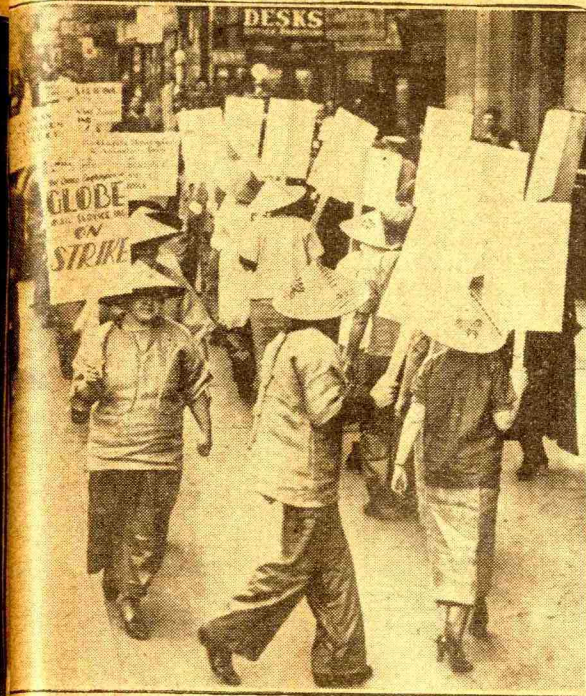
Μίς ώραία φωτογραφία ἀπὸ τὴν Νέαν Ὑόρκην. Ὁ τεράστιος οὐρανοξύστης «Ἐμπάιερ Σταίητ Μπλάντιγκ», φωτογραφούμενος ἀπὸ τὸ κατά τι μικρότερον μόνον μέγαρον Κρύσσελερ.

ΤΟ ΜΠΑΡ ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

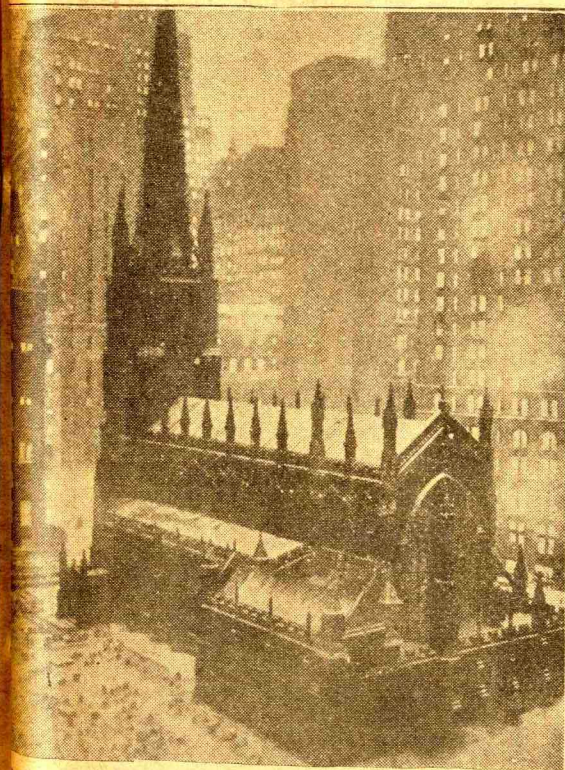
Εἰς τὴν Στοκχόλμην ἐγκαινιάσθη πρό τινας τὸ περιεργότερον μπάρ τοῦ κόσμου. Ἀντὶ ποτῶν, εὕρισκει κανεὶς μόνον βιβλία καὶ ἀντὶ μικροῦ τιμήματος δικαιούται νὰ καθῆσθαι εἰς τὰ ὑψηλὰ καθίσματα τοῦ μπάρ καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἕνα πνευματικὸν ποτόν.

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

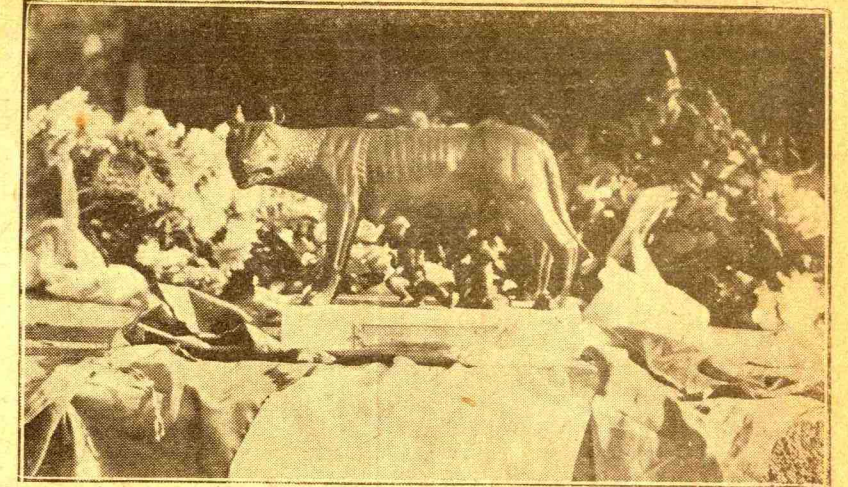
Οἱ στενογράφοι καὶ λογισταὶ ἑνὸς μεγάλου ἐξαγωγικοῦ ἔμπορου τῆς Νέας Ὑόρκης, ἀπεργήσαντες πρό τινων ἡμερῶν, νὰ νὰ ζητήσουν αὐξήσειν ἡμερομισθίων ἐφόρεσαν, κατὰ τὴν παρέλασίν των διὰ μέσου τῶν ὁδῶν, τὰς στολὰς δινέζων «κούλι» (ἀχθοφόρων) διὰ νὰ δώσουν εἰς τὸν ἔμπορον νὰ καταλάβῃ, ὅτι εἰ μισθοὶ των εἶνε τόσο ἐξευλιστικοί, ὥστε μόνον διὰ τὸ πτωχότερον αὐτὸ γένος τῶν ἀνθρώπων θά ἐπῆρουν.

Ἡ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΟΥΡΑΝΟ-ΥΣΤΑΣ

Ἡ ἀνωτέρω ἐνδιαφέρουσα φωτογραφία δεικνύει μίαν καϊτάν καὶ ὠραίαν ἐκκλησίαν τῆς Νέας Ὑόρκης, ἣ ὡς εἶναι, εἰς τὰ ὑψηλὰ καθίσματα τοῦ μπάρ καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἕνα πνευματικὸν ποτόν.

Ἡ ΛΥΚΑΙΝΑ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΙΛΣΟΥΔΣΚΥ

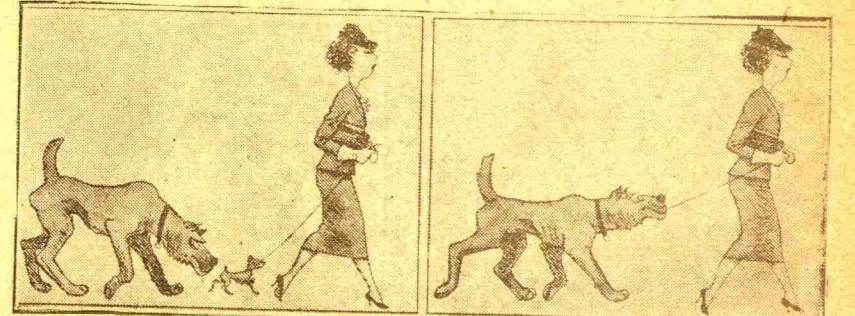
'Ιταλικὴ στρατιωτικὴ ἐπιτροπὴ, ἀποσταλεῖσα ἀπὸ τὸν Μουσσολίνι, μετέβη πρό τινων ἡμερῶν εἰς Πολωνίαν καὶ κτέθηκε μίαν θαυμασίαν χαλκίνην μικρογραφίαν τῆς περιφήμου Λυκαίνης τῆς Ρώμης, πρό τοῦ Μουσουλίνου τοῦ Βίλλο, ποὺ περιέχει τὴν καρδίαν τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῆς Πολωνίας Πιλσούδσκι. Ἀνωτέρω ἡ «Λύκαινα», δῶρον τῆς Ρώμης πρὸς τὴν μνήμην τοῦ μεγάλου Πολωνοῦ.

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ «ΣΑΜΟΥΡΑΪ» ΤΗΣ ΙΑΠΩΝΙΑΣ

Ἡ ἀνωτέρω φωτογραφία, ληφθεῖσα κατὰ τὸν εορτασμόν τῆς ἐπετείου ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ἰαπωνικῆς Αὐτοκρατορίας, εἶνε χαρακτηριστικὴ τοῦ πόσον εἶνε διαδεδομένα ἀκόμη αἱ παλαιαὶ στρατιωτικαὶ παραδόσεις τῆς Ἰαπωνίας εἰς τὸν λαόν. Οἱ μικροὶ αὐτοὶ κάτοικοι τοῦ Τόκιο, φέρουν τὰς πατροπαραδότους στολὰς τῶν πολεμιστῶν «Σαμουραΐ» τῆς παλαιᾶς Ἰαπωνίας.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΣΚΥΛΩΝ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ

Ἡ ἀνωτέρω ἐνδιαφέρουσα φωτογραφία δεικνύει μίαν καϊτάν καὶ ὠραίαν ἐκκλησίαν τῆς Νέας Ὑόρκης, ἣ ὡς εἶναι, εἰς τὰ ὑψηλὰ καθίσματα τοῦ μπάρ καὶ νὰ ἀπολαύσῃ ἕνα πνευματικὸν ποτόν.

ΑΠΟ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΣΕ ΚΥΡΙΑΚΗ

Ο ΕΠΙΣΤΡΕΦΟΝΤΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΡΩΣΣΙΑΝ
 Εγγράφομεν εἰς τὸ προηγούμενον τεύχος διὰ τὴν θαθεῖαν ἀπογοήτευσιν, κατὰ περισσώτερον, διὰ τὴν ἀγανάκτησιν, τὴν ὁποίαν ἐνέπνευσεν εἰς τὸν ἀριστερίζοντα μέχρι τοῦδε γνωστὸν Γάλλον συγγραφεὰ τῶν «Ευλίωνων Σταυρῶν» Ρολάν Ντορζελές, τὸ τελευταῖον του ταξίδιον εἰς τὸν Ρωσσίαν Σοβιετικὴν παράδεισον καὶ διὰ τὴν καθηγορηματικὴν θεαίωσιν, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς ὅποιον τὸν ἐρωτήσῃ, ὅτι δὲν ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον λαὸς δυστυχέστερος ἀπὸ τὸν Ρωσσίαν.

Δὲν εἶνε ὁ μόνος: "Ενας ἄλλος Γάλλος συγγραφεὺς, ὁ κ. Λ. Φ. Σελίν, ἐπεδείκνυε δημοσίᾳ τὰ πλέον ἐνθουσιώδη αἰσθήματα διὰ τὴν Σοβιετικὴν Ρωσσίαν τοῦ Στάλιν, τόσῳ μάλλον δικαιολογημένα δι' αὐτὸν, διότι ἓνα ἔργον του, μᾶλλον μέτριον, «Τὸ ταξίδι ὡς τὸ τέλος τῆς νύχτας» εἶχε μεταφρασθῆ καὶ εἶχεν ἀρκετὰ νικιὰ πωληθῆ ἐκεῖ κάτω. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ συγγραφικὰ του ποσοστὰ δὲν ἤρχοντο ἀπὸ τὴν Ρωσσίαν, ἡ ὁποία ἔχει ἐπιβάσει ἀσθηροτάτους συναλλαγματούς περιορισμοῦς, ὁ Γάλλος συγγραφεὺς ἐπέφυθη, ὅτι δὲν θὰ ἔκαμνεν ἄσχημα νὰ πάῃ νὰ περάσῃ μερικὸς μῆνας εἰς τὴν Σοβιετίαν καὶ νὰ «φάῃ» ἐκεῖ ἐπὶ τόπου τὰ μὴ δυνάμενα νὰ μετακινήθουν ποσοστὰ του.

Ὁ κ. Σελίν ἐπέστρεψε μετὰ πάροδον δύο ἐβδομάδων. Ἡ ζωὴ ἐκεῖ πέρα ἦτο πραγματικὰ ἀφόρητος. Καὶ δὲν διστάζει σήμερον νὰ λέγῃ εἰς τοὺς φίλους του, ὅτι ἐπροτίμησε νὰ ἀφήσῃ τὰ συγγραφικὰ του ποσοστὰ ἀγρημοποίητα παρὰ νὰ ζῆσῃ ἀκόμη περισσώτερον εἰς τὴν κόλασιν ἐκείνην.

ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΕΙΣ ΤΑ ΑΛΛΑΝΑ
 Εἰς τὰ Ἄδανα τῆς Κίλικίας ὡργανώθη τοὺς τελευταίους καιροὺς ἀρχαιολογικὸν μουσεῖον, τὸ ὁποῖον τὴν στιγμὴν ταύτην περιλαμβάνει 2.000 ἀρχαιολογικὰ, ἐξ ὧν τὰ πλεῖστα ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ, Βυζαντινὰ καὶ Ρωμαϊκὰ ἐποχῆς καὶ 350 ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν Χιτιτιῶν. Τὰ τελευταῖα αὐτὰ εἶνε, ἀσφαλῶς,

ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέροντα, διότι ἀποτελοῦν μέγα ἐφόδιον διὰ τὸν μελετητὴν τῆς ἱστορίας τοῦ περιέρχου αὐτοῦ καὶ ἀγνώστου ἀκόμη λαοῦ τῶν Χιτιτιῶν.

Ἐκεῖνο, ἐν πάσῃ περιπτώσει, τὸ ὁποῖον ἔχει ἰδιόζουσαν ἀξίαν, εἶνε ἡ ὁργανώσις καλῶν τοπικῶν μουσείων εἰς τὴν Τουρκίαν, εἰς τὰ ὁποῖα διατηροῦνται ἄπειρα προϊόντα τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ Βυζαντινῆς σμίλης.

Ο ΟΜΗΡΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ
 Εἰς ἐφημερίδας μακρυνῶν καὶ κατ' ἐπιφάνειαν οὐδεμίαν σχέσηιν ἔχουσῶν μὲ τὸν τόπον μας καὶ τὸν πολιτισμὸν του χωρῶν, εὐρίσκουμεν τακτικὰ, ἄρθρα καὶ δημοσιεύματα, τὰ ὁποῖα ἀμέσως μᾶς ἐνδιαφέρουν καὶ τὰ ὁποῖα συχνὰ εἶνε τόσον καλογραμμένα καὶ σημαντικὰ, ὥστε νὰ λυπηθῶμεν κατὰ τὸν ἥμωρον εἰς τὰ μεταφράσῃ ὀλόκληρα καὶ νὰ τὰ παραθέσῃ ἐδῶ διὰ τοὺς Ἑλληνας ἀναγνώστας.

Τοῦτο συμβαίνει μὲ μίαν σειρὰν τριῶν, ἂν δὲν ἀπαιτῶμεθα ἄρθρων, τὰ ὁποῖα δημοσιεῖται εἰς τρία τελευταῖα φύλλα τῆς Κυριακτικῆς «Νασιῶν» τοῦ Μπενότος Ἄδρες ὁ διαπραγῆς Νοτιοαμερικανὸς Ἑλληνοιστῆς κ. Λεοπόλδος Λουγκόνες. Ὁ συγγραφεὺς ἀσχολεῖται μὲ τὸν Ἑλληνοισμὸν εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν περιοδεύοντων ἱπποτῶν τοῦ Μεσαίωνος. Καὶ ἀποδεικνύει μὲ συγκεκριμένα παραδείγματα, ὅτι καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, ἡ ὁποία ἐθεωρεῖτο ὡς νεκρὰ καὶ σκοτεινὴ διὰ τὸν ἀνώτερον πολιτισμὸν— καὶ διὰν λέγωμεν ἀνώτερον πολιτισμὸν, θεωροῦμεν κάθε πολιτισμὸν, ὁ ὁποῖος ἀνατρέχει εἰς τὴν κλασσικὴν Ἑλλάδα καὶ ἀντλεῖ ἀπὸ αὐτὴν τὰς ἐμπνεύσεις του—δὲν ἔλειψαν αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ θανασμοῦ καὶ τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὰ ἀρχαῖα Ἑλληνικὰ διδάγματα.

Ἰδιαιτέρως ἐνδιαφέροντα εἶνε ἡ ἀναδρομὴ τοῦ κ. Λουγκόνες εἰς τὰ ποιήματα τῆς Μεσαιωνικῆς «Στραγγύλης Τραπέζης», εἰς τὰ ὁποῖα εὐ-

ρίσκει πολυαριθμοὺς ἀναμνήσεις τῆς «Ἰλιάδος» καὶ τῆς «Ὀδυσσεΐας», τὰς ὁποίας ἄλλως τε, ὅπως ἀποδεικνύει, ἐδιδάσκοντο οἱ νεαροὶ ἱπποῖται εἰς τὰ σχολεῖα τῆς Προδηγίας. Ὁ Ρολάνδος εἶνε ὁ Ἀχιλλεὺς τοῦ Μεσαίωνος, ἀκριβῶς ὅπως ὁ Καρολομάγνος εἶνε ποιμὴν Λαῶν, ὅπως οἱ Ὀμηρικοὶ βασίλεις. Σειρὰ ἀποσπασμάτων ἀπὸ μεσαιωνικὰ ἔπη καὶ ποιήματα ἀποδεικνύει ὅτι δὲν πρόκειται περὶ εἰκοτολογίων, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀνάμνησις τῶν ἡρώων καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Ὀμηρείου ἔπαιζον ζωντανὴν καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Ο ΠΡΟΣ ΜΑΣ ΒΛΕΠΟΥΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ
 Ἡ κ. Μαρί Λουίζ Ἀσσερὲν τῆς ὁποίας ἔχομεν περὶ ἡμῶν ἓνα Γαλλικὸν μικρὸν βιβλίον, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ ζωὴ ἐκεῖ, ἡ ζωὴ καὶ οἱ ζῶντες συγγραφεῖς τῆς», δὲν ἀγαπᾷ μόνον τὸν τόπον μας καὶ τὴν πνευματικὴν του κίνησιν. Περὶ πάντων τὸν γνωρίζει. Καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ γνωρίζει, εἶνε ἀπειρώς πολυτιμότερα ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ ἀγνοεῖ καὶ ποὺ ὀφείλεται μόνον εἰς προκατάληψιν ἢ εἰς ἐπιθυμίαν ἐπιδείξεως. Ἡ κ. Ἀσσερὲν, λοιπὸν, γνωρίζει τὸν τόπον μας καὶ τὴν πνευματικὴν του κίνησιν. Ἐρεῖ, ὅτι ἡ πνευματικὴ αὐτῆς κίνησις ἔχει, παρὰ τὸ περιορισμένον πλαίσιον ἐντὸς τοῦ ὁποῖου ἐξελίσσεται, ἀξίαν ἢ ὁποία θὰ τῆς ἐπέτρεπε νὰ γίνῃ πολὺ εὐρύτερα γνωστὴ εἰς τὸν διεθνή διανοούμενον κόσμον. Ἐρεῖ ὅμως καὶ τὰς ἀδυναμίας τῆς πνευματικῆς μας κινήσεως καὶ τὴν ἀστακτικότητά, διὰ νὰ μὴ εἴπωμεν τὴν δειλίαν τῆς, ὅπως λάβῃ σαφῆ θέσιν ἀπέναντι τῶν μεγάλων προβλημάτων τοῦ συγκινοῦν τὸν κόσμον καὶ τὴν ἐποχὴν μας, καὶ τὴν μάστιγαν τῆς νὰ ἀπομιμητῶμεν τοὺς ξένους, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ ἀπομίμησις αὐτῆ ἀπομακρύνῃ τοὺς συγγραφεῖς μας ἀπὸ τὴν ἀληθινὴν ζωὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, τὴν μόνην ἀστείρευτον καὶ ζωντανὴν πηγὴν ἐμπνεύσεων καὶ φιλολογικῆς δράσεως.

Μετρημένη καὶ λογικὴ εἰς τὰς φιλολογικὰς τῆς ἀντιλήψεις, καταδικάζουσα τὸν περιβόητον ἐκείνον φιλολογικὸν «μοντερνισμόν τῆς Δύσεως», ὁ ὁποῖος δὲν ἀποτελεῖ παρὰ εὐφημισμὸν ἀπλὸν μιάς ἀπεριόριστου καταπτώσεως καὶ στενωπώσεως, ὅπως τόσον καλά λέγει, ἡ κ. Ἀσσερὲν καταρθώνει νὰ ἀνεύρῃ πολὺ καλλίτερα ἀπὸ πολλοὺς Ἑλληνοκριτικούς καὶ ιστορικούς τῆς φιλολογίας, τὴν ἀκοιθὴ θέσιν, τὸν ἀκοιθὴ

καθορισμὸν τῆς πνευματικῆς τάσεως ἐντὸς ἐκάστου τῶν συγγραφέων τῆς. Καὶ ἔτσι τὸ διβλιαράκι τῆς δὲν ἀποτελεῖ μόνον μίαν ἀπολύτως συμπαθεῖ ἐκδήλωσιν ἀγάπης καὶ ἐκτιμῆσεως πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα, ἀλλὰ καὶ ἓνα πολύτιμον μάθημα δι' ὅλους τοὺς Ἑλληνας ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ τὰ γράμματα.

ΤΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΠΗΤΙΑ
 Ἐγγράφου τῆς «Ἐστίας» μᾶς γράφει ἐπιστολήν, διατυπῶν μίαν παρατήρησιν, ἡ ὁποία νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν. Τονίζει ἐν ἀρχῇ μὲ λύπην, ὅτι τὸ ἓνα μετὰ τὸ ἄλλο καταδράζονται διάφορα ἱστορικὰ σπῆτια εἰς τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ κτισθῶν εἰς τὸν τόπον τῶν μεγαθηρικῶν οἰκοδομῆματα, καὶ προσθέτει:

«Εἰς τὰ περισσώτερα ἐξ αὐτῶν τῶν σπιτιῶν ὑπῆρχαν ἀναμνηστικὰ πινακίδες καὶ ὑπετίθετο, ὅτι αὐτὰι τοῦλάχιστον θὰ διατηροῦντο μετὰ τὴν καταδράσι τῶν σπιτιῶν. Κανεὶς ὅμως δὲν λαμβάνει φροντίδα καὶ πρὸ τίνος, μὲ μίαν ἐπισκευὴν ἢ ὁποία ἔγινεν εἰς τὸ σπῆτι τοῦ ἔζησεν ὁ Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος ὁ ἐξ Οἰκονόμων, εἰς τὴν ὁδὸν Βουλῆς, ἐξηφανίσθη καὶ ἡ πινακίς».

Θὰ περιτεύξῃ ἴσως νὰ τονίσωμεν, ὅτι καὶ ἡμεῖς συμμαρτυροῦμεθα τὴν λύπην τοῦ γράφοντος.

ΧΙΩΝΙΑ ΤΟΥ ΓΑΛΑΤΑ
 Ἐνα βιβλίον, τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη κατ' αὐτὰς εἰς τὸ Παρίσι ἀπὸ τὸν νέον ἀλλὰ διακοιθέντα ἡδὴ καὶ μὲ προηγουμένα ἔργα του κ. Λ. Τρανσί, ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ χιῶνια τοῦ Γαλατᾶ», ἔχει ζωντανὸν ἐνδιαφέρον καὶ διὰ τοὺς Ἑλληνας ἀναγνώστας.

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου ἐκτυλίσσεται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν κατὰ τὰ πρῶτα τέσσαρα ἢ πέντε μεταπολεμικὰ ἔτη. Ἡ παλαιὰ Βασιλεύουσα ἔζη καὶ τότε ἀκόμη ὑπὸ καθαροῦς πολεμικῆς συνθήκης. Ὁ πόλεμος ἐσυνεχίζετο εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, σιμαμαχικὰ στρατεύματα καὶ πλοῖα ἐξηκολοῦθον νὰ κινῶνται περὶ τὸν Βόσπορον καὶ εἰς καμιάν ἄλλην Εὐρωπαϊκὴν πόλιν ἢ μεταπολεμικῆς κοινωνικῆς ἀναστάσεως καὶ πνευματικῆς ἀναρχίας δὲν ἐξεδηλοῦτο τόσον ἐντονα, τόσον χαρακτηριστικὰ, ὅσον εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Μέσα εἰς τὰς Ρωσσίας περιγρησάσας, αἱ ὁποῖαι σερβίζον εἰς τὰ μπάρα, κοντὰ εἰς τοὺς ὑπόπτους διεθνεῖς τύπους, οἱ ὁποῖοι τότε ἀσχολοῦνται εἰς πολεμικὰς προμηθείας, τότε εἰς τὴν καταστροφικὴν, τότε εἰς τὸ λαθρεμπόριον

καὶ τότε εἰς τὴν σοματεμπορίαν, μερικοὶ Γάλλοι ἀξιοματικοὶ τοῦ ναυτικοῦ ὑφίστανται τὴν ἐπιρροὴν τῆς μεθυστικῆς ἐκείνης ἀτμοσφαιρας, τὴν ὁποῖαν νομίζου Ἀνατολικὴν, ἀλλ' ἢ ὁποῖα εἰς τὴν πραγματικότητά δὲν ἀποτελεῖ παρὰ ἓνα μίγμα ἀπὸ ὅλας τὰς κακίας, τὰς ἐκτροπὰς καὶ τὰ ἐλαττώματα τῶν ἀνθρώπων τῆς Δύσεως καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Τὴν ὑποπτον αὐτὴν ἀτιμολογοῦν ὁ Γάλλος συγγραφεὺς εἰκονίζει μὲ δύναμιν καὶ τέχνην, ποὺ καθιστοῦν τὸ βιβλίον τοῦ ἐξαιρετικῶς ἐνδιαφέρον.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΕΣΤΙΑΝ»

ΑΓΓΕΛΟΚΗΠΟΙ ΚΑΙ ΟΧΙ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΟΙ

Φίλη «Ἐστία»,
 Δὲν γνωρίζω ποῖος εἶνε ὁ ἀνάδοχος τῆς παλιοτάτης αὐτῆς ἐξοχῆς τῶν Ἀθηνῶν ποὺ τὴν μετωνόμασεν ἀπὸ Ἀγγελόκηπου εἰς Ἀμπελοκήπου. Πιθανὸν νὰ τοῦ ἐφείνετο παράξενος ὁ συνδυασμὸς τῶν ἀγγέλων μὲ τοὺς κήπους καὶ εἶρε φυσικώτερον τὴν ἑνωσιν τῆς ἀμπέλου μὲ τοὺς κήπους. Ἐγὼ ὅμως, παλαιὸς Ἀθηναῖος, γνωρίζω κάλλιστα, ὅτι ἡ ἐξοχὴ αὕτη, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῆς Τουρκοκρατίας καὶ ἐπὶ πολλὰ κατόπιν ἔτη, ὠνομάζετο Ἀγγελόκηποι. Ὁ ἐκ μητρὸς μακαρίτης πάππος μου Κυριακὸς Πιττάκης, ἠγόρασεν ἓνα κήπον ἀπὸ ἀναχωροῦσαν Τουρκικὴν οἰκογένειαν εἰς Ἀγγελόκηπου. Ἐγὼ εἰς χεῖράς μου ἐπιστολήν του τοῦ 1853, ἐν ἣ ἔγραφεν εἰς τὸν πατέρα μου καὶ γαμβρὸν του νὰ ταχύνουν τὴν ἐξοδὸν τῶν εἰς Ἀγγελόκηπου διὰ νὰ ἀποφύγουν τὴν ἐνοκήφασαν χολέραν εἰς Ἀθήνας, μεταδοθεῖσαν ἐκεῖ ἐκ τοῦ Ἀγγλο-Γαλλικοῦ στρατοῦ τῆς κατοχῆς, καὶ τὴν χρονολογεῖ ἐξ Ἀγγελόκηπων. Καὶ ὁ ἀείμνηστος Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς, εἰς τὸν πρῶτον τόμον τῶν Ἀπομνημονευμάτων του, τῶν ἐκδοθέντων παρὰ τοῦ πρὸ ὀλίγου θανόντος υἱοῦ του Ἀλεξίου, ὀμιλῶν περὶ τῆς ἐξοχῆς αὐτῆς, τὴν ὠνομάζει Ἀγγελόκηποι. Ἐνθυμῶμαι καλῶς τοὺς Ἀγγελόκηπου τοὺς 1866, διότι κάθε καλοκαίρι τακτικὰ μεταβαίναμεν μὲ τοὺς γονεῖς μου εἰς τὴν ἐξοχὴν αὐτὴν τοῦ πάππου μου Πιττάκη. Ἦτο μία ὅσως καταπράσινος ἐνεκα τῶν ὑδάτων, ἀποτελουμένη ἀπὸ ἀρκετοὺς κήπους ἀνθηροτάτους, ἐκ τῶν ὁποίων ὅμως οὐδεὶς εἶχεν ἀμπελῶνα διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν μετονομασίαν, ἀλλὰ ἀφθονίαν δένδρων ὀπωροφόρων, χορταρικῶν καὶ ἀνθέων. Ὁ καλλίτερος τῶν κήπων τούτων διὰ τὴν καλλιέργειάν του καὶ τὴν διαρρύθμισιν ἦτο ὁ τοῦ Ἰταλοῦ κόμητος Μποττᾶρη. Ὁδὸς εἰς ἄκρον Φιλέλλη, ἦλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸ πέρασ τοῦ Ἀγῶνος τῆς Ἀνεξαρτησίας καὶ κατεσκεύασε μίαν μεγάλην οἰκίαν, πέρυσιν καταδαφισθεῖσαν, εἰς τὴν ὁδὸν Στρογγὴ ἐκ πολλῶν δωματίων, ἐν ἣ κατοικοῦσε τὸν χειμῶνα μετ' ἐνὸς ὑπρέτου, καὶ μίαν ἐξοχικὴν εἰς Ἀγγελόκηπου, μετακαλέσας ἐξ Ἰταλίας κτηνοτρόφον, ὁ

ὁποῖος ἔφερε πολλὰ ἄνθη ἄγνωστα ἐνταῦθα. Τὸν κήπον τούτον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Μποττᾶρη ἠγάρασε παρὰ τῶν κληρονόμων του ἡ μακαρίτης Ρικᾶκη, καὶ τώρα ἀνήκει αὕτη εἰς τὸ Ἰνστιτούτον Παστέρ. Ἀντικρὺ τοῦ κήπου τούτου τοῦ Μποττᾶρη, ὑπῆρχε μεγάλος κήπος τῆς συγγενικῆς μας οἰκογενείας Ἀναγύρου Πετράκη, πρῶτον Δημάρχου Ἀθηναίων, μετ' αὐτὸν δὲ ἦτο ὁ κήπος τοῦ πάππου μου Πιττάκη. Ἐναντι τοῦ κήπου τοῦ πάππου μου, ὑπῆρχε μεγάλος κήπος τοῦ πάππου τῆς συζύγου μου Μυτριναίου.

Τώρα γεννᾶται τὸ ζήτημα, διατὴ ἡ ἐξοχὴ αὕτη ὠνομάσθη Ἀγγελόκηποι. Δύο παραδόσεις, ἅς εἶχον ἀκούσει κατὰ τὴν μικρὰν μου ἡλικίαν ἐκυκλοφόρου: Ἡ μία, ἡ μᾶλλον ἀπίθανος, ὅτι ἐκεῖ ἐφθασεν ὁ ἀγγελος τῆς νίκης τοῦ Μαραθῶνος καὶ ἐμεινεν ἄπνους μετὰ τὴν λέξιν «Νενικήκαμεν». Ἡ ἄλλη παραδοσις, ἡ καὶ πιθανώτερα εἶνε ἡ ἐξῆς:

Ἀπὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν μέχρι τῆς ἐξοχῆς αὐτῆς ἐμσολαβοῦσαν ἐρημία μετὰ τὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας, ἀλλὰ καὶ κατόπιν μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῶν Ἀθηνῶν ὡς πρωτεύουσας, ἀρκετῆ. Ἐγὼ ἐνθυμῶμαι καλῶς, ὅτι ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ μακαρίτου θεῖου μου Ο. Βενιζέλου (νῦν Π. Καλλιγᾶ) ἤρχιζεν ἐρημία, διακοπτομένη μόνον παρὰ τῆς ὑφισταμένης Μονῆς Πετράκη, μέχρι τῶν Ἀγγελόκηπων. Ἰσως λοιπὸν ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐρημίαν, ὠνομάσθησαν οἱ κήποι αὐτοὶ οἱ Ἀθηνοὶ Ἀγγέλων Κήποι.

Μετὰ τιμῆς
 Γ. Ι. Πίσσας

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΣ ΤΟΥ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ
 Μίαν τελευταίαν ἀπήχησιν τοῦ ἔορτασμοῦ τῆς ἐκατονταετηρίδος τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρείας, ἀποτελεῖ τὸ τελευταῖον τεύχος τῆς «Ἐστίας», τοῦ καλοῦ περιόδου, τὸ ὁποῖον ἀπὸ ἐτῶν ἐκδίδει τὸ «Ἐθνικὸν Συμβούλιον τῶν Ἑλληνίδων». Τὸ περιοδικὸν αὐτὸ, ἀναγνωρίζον τὴν μεγάλην θέσιν τὴν ὁποῖαν τὰ Ἀρσάκεια κτεῖχον εἰς τὴν ζωὴν τῆς Ἑλληνίδος κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πρώτου ἐλευθέρου αἰῶνος τοῦ γένους μας, εἶνε ἀφιερωμένον ὀλόκληρον εἰς τὸν ἔορτάζοντα ἐκπαιδευτικὸν ὀργανισμόν.

Λαμπρὰ ἄρθρα, ἀναμνήσεις, περιγραφὰ διὰ τὸν Ἀπόστολον Ἀρσάκην, διὰ τὰς ἀγνώστους ἡρωίδας τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ αἰῶνος, διὰ τὴν οἰκοκυρικὴν σχολὴν τοῦ Ἀρσάκειου, διὰ τὰς διευθυντρίδας καὶ διδασκαλίσας τῶν σχολείων τῆς Φιλεκαπαιδευτικῆς Ἐταιρείας, περιέχονται εἰς τὸ τεύχος αὐτὸ, δίδοντα μίαν γενικὴν ἰδέαν τῆς ζωῆς καὶ τῆς δράσεώς τῆς. Ἀλλὰ καὶ τὰ ὀλίγα ἀκόμη ἄρθρα, τὰ ὁποῖα, περιεχόμενα εἰς τὸ τεύχος αὐτὸ, δὲν ἀνάγονται εἰς τὴν ἔορτήν τοῦ Ἀρσάκειου, ἔχουν γραφῆ ὅλα ἀνεξαρτέτως ἀπὸ παλαιὰς Ἀρσάκειάδας. Καὶ τὸ γεγονός αὐτὸ εἶνε ἓνα ἀκόμη χαρακτηριστικὸν δείγμα τοῦ ὅλου τῶν ὁποίων ἐπαιξε τὸ Ἀρσάκειον καὶ τῆς συμβολῆς τὴν ὁποῖαν προσέφερε διὰ τὴν μόρφωσιν τῆς Ἑλληνίδος.

ΒΗΣΣΑΡΙΩΝ Ο ΕΛΛΗΝ

ΟΤΑΝ ΕΠΙΠΤΕΝ Η ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΙΣ

Έγνωρίσαμεν εις τὸ προηγούμενον πρώτον σημεῖον — με γενικὰς μόνον γραμμάς βέβαια — τὴν ἀρχὴν τῆς ζωῆς καὶ τῆς σταδιοδρομίας τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἑλληνοῦ. Τὸν παρεκολούθησαμεν ἀπὸ τὰ παιδικὰ του χρόνια καὶ τὰς πρώτας του σπουδὰς τῆς Τραπεζοῦντος, εἰς τὴν Βασιλεύουσαν ὅπου ἡ μόρφωσις του εὐρύνεται, ἡ φιλοσοφικὴ καὶ θεολογικὴ του διάνοιξις, ἀλλὰ καὶ ὁ ζωντανὸς του ἐθνισμὸς ἐκδηλοῦνται, τὸ ἱερατικὸν του στάδιον ἀρχίζει, καὶ ἔπειτα εἰς τὸν Μισορᾶν, ὅπου γνωρίζει τὴν διδασκαλίαν τοῦ μεγάλου φιλοσόφου Πλήθωνος. Καὶ ἐφθάσαμεν εἰς τὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Βησσαρίων, κεκρηγμένον ἤδη ὁπαδὸς τῆς ἐνώσεως τῶν δύο Ἐκκλησιῶν, συμμετέχει ὡς ἐπίσκοπος Νικαίας εἰς τὴν μεγαλοπρεπῆ καὶ πολυμελῆ Ἑλληνικὴν ἀποστολὴν ποῦ φεύγει τὸν Νοέμβριον τοῦ 1437 διὰ τὴν μεγάλην Σύνοδον τῆς Ἰταλίας. Καθ' ὅλην τὴν μακρὰν διάρκειαν τῆς συνόδου, εἰς τὴν Φερόραν καὶ εἰς τὴν Φλωρεντίαν, ὁ Βησσαρίων παίζει προέχοντα ρόλον. Αὐτὸς καὶ ὁ Μάρκος Εὐγενικός ἀπὸ τὴν ἀντιθετικὴν πλευρὰν εἶνε οἱ δύο πρωταγωνισταὶ τῆς συνόδου. Ὁ Βησσαρίων ὁμιλεῖ ἐπὶ ὅλων τῶν ζητημάτων, καὶ διμυλεῖ μετὰ τὴν βαθεῖαν γνώσιν καὶ μετὰ τὴν πειστικότητά του τὸν χαρακτηροῦν εἰς τὰς δυσχερεῖς στιγμὰς σώζει ἐπιανεπιθυμητὰς τὴν σύνοδον ἀπὸ τὸν κίνδυνον τῆς διαλύσεως· τρέχει διαρκῶς ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὸν Πατριάρχον εἰς τὸν Πάπαν καὶ τὸ περιβάλλον του διὰ νὰ διατηρήσῃ τὴν ἐπαφὴν καὶ τὴν συνεννόησιν· κατορθώνει νὰ εὐρίσκη πάντοτε τὰς εὐτυχεῖς συμβιβαστικὰς διατυπώσεις, αἱ ὁποῖαι αἴρουν τὰς διαφορὰς· τέλος μαζῆ μετὰ τὸν καρδινάλιον Τσεζαρίνι καὶ τὸν ἡγούμενον Τραπεζοῦντος ἀποτελεῖ τὴν ἐπιτροπὴν, ἡ ὁποία καταρτίζει τὸ ψήφισμα τῆς Ἐνώσεως. Ὅλα αὐτὰ ὅμως, ὄχι διότι τὸν θαυμάζει ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς Παπικῆς Αὐλῆς, ἢ διότι τὸν ἐξέσθαι ἡ φιλοδοξία του, ὅπως τὸν κατηγοροῦσαν τόσο ἐπικριταί του, ἀλλὰ διότι πιστεύει ὅτι μόνον ἡνωμένοι αἱ δυνάμεις τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πνεύματος θὰ δυνηθοῦν νὰ ἀντιστοῦν ἀποτελεσματικῶς ἐναν-

τίον τῆς τρομερᾶς βαρβαρικῆς ἐπιδρομῆς.

Ἡ ἀποστολὴ φεύγει τέλος τῷ 1439 ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν μετὰ τὴν ἔνωσιν τῶν Ἐκκλησιῶν ἀποφασισμένην. Ἄλλ' εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐνῶ ὁ κίνδυνος ἔχει γίνει ἤδη ἄμεσος, αἱ συζητήσεις ἀρχίζουν πάλιν καὶ δεξύνονται μέχρι σημείου ἀφορήτου. Οἱ ἐκδηλωθέντες ὑπὲρ τῆς Ἐνώσεως χαρακτηρίζονται ὡς προδοταί, ὁ Αὐτοκράτωρ ὑφίσταται ὁ ἴδιος ἐπιθέσεις, ὁ Μάρκος ὁ Εὐγενικός, καίτοι ἐξορισθεὶς ἀρχικῶς, ὁ Γεννάδιος, ὁ Ναυαργος Λουκάς Νοταρᾶς καὶ τόσο ἄλλοι διεξάγουν τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἐνώσεως μετὰ πείσμα, με ἀγριότητα, με ὑπερβολὰς ἀξιοθαυρητῶν (οἷος δὲν γνωρίζει τὴν περιφρονητικὴν φράσιν τοῦ ὑπερόχου ἐν τούτοις πατριῶτον Νοταρᾶ, καθ' ἣν: «κρείττερον ἐστὶν εἶδέναι ἐν μέσῃ τῇ Πόλει φακίλιον βασιλεῖον Τούρκου ἢ καλύπτραν λατινικὴν!»).

Ὁ Βησσαρίων, καίτοι δεχθεὶς ἤδη πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς του ἐξ Ἰταλίας τὰς ἐλκυστικώτερας προτάσεις τοῦ Πάπα, ἐπέστρεψε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τὸ μέγα του κῆρος, ὁ σεβασμὸς, τοῦ ὁποίου ἀπολαύει ἐκ μέρους καὶ τῶν ἀντιπάλων του ἀκόμη, τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ διεξαγάγῃ πολὺ καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον τὸν φρόνιμον ἀγῶνά του. Ἄλλὰ πολὺ γρήγορα ἡ ἀτμόσφαιρα γίνεται πλέον ἀφορήτος καὶ δι' αὐτόν. Ἔχει ἤδη τὴν ἐπίγνωσιν ὅτι μένων ἐκεῖ δὲν δύναται πλέον νὰ ἐμποδίσῃ τὸ μοιραῖον. Ἴσως ἔξω, εἰς τὴν Δύσιν, κοντὰ εἰς τοὺς ἰσχυροὺς τοῦ κόσμου, θὰ δύναται νὰ ἀποβῇ χρησιμώτερος εἰς τὴν Πατρίδα του.

Καὶ με συντετριμμένην τὴν ψυχὴν μεταβαίνει πάλιν εἰς τὴν Φλωρεντίαν, ὅπου φυσικὰ τὸν δέχονται με ἀνοιχτὰς ἀγκάλας, ὅταν ὁμολογῇ πίστιν εἰς τὸν Πάπαν, με ἄλλοιαν δουλοπρέπειαν πρέπει νὰ τὸ ὁμολογήσῃ. Εἰς τὴν Φλωρεντίαν ὅπου μένει ἀκόμη ἐπὶ τινα καιρὸν ὁ Ποντίφξ, ὁ Βησσαρίων εὐρισκόμενος μέσα εἰς τὸν ἀνεπιτυγμένον κύκλον τοῦ ἀνακτόρου τῶν Μεδίκων, τῆς Παπικῆς Αὐλῆς καὶ τοῦ Μοναστηρίου τῶν Ἀγγέλων, ὅπου ὁ ἡγουμένος Τραπεζοῦντος ἡγεῖται μᾶς ἀληθοῦς

μικρᾶς Ἀκαδημίας, ἀναδεικνύει ἀκόμη περισσότερο τὰς ἀρετὰς καὶ τὴν μόρφωσίν του, διακρίνεται μετὰ ξὺ ὅλων τῶν ἄλλων ἱεραρχῶν.

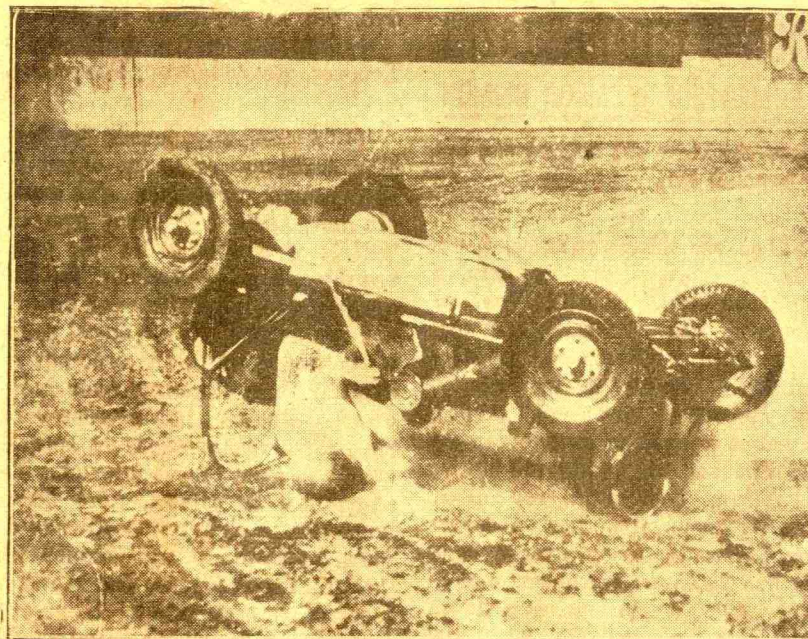
Ὡς ἐπίσκοπος Σαβίνης ἐπιστρέφει μαζῆ μετὰ τὴν Παπικὴν Αὐλὴν εἰς τὴν Ρώμην, ὅπου πολὺ γρήγορα ἀνακηρύσσεται ἀρχιεπίσκοπος Τούσκλου. Ἡ περίφημος μονὴ τῆς Κρυπτοφύρου ὑπάγεται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του. Βασιλειανὸς καὶ αὐτὸς, ἀρέσεται νὰ ζῇ κοντὰ εἰς τοὺς Βασιλειανοὺς καλογῆρους τοῦ μοναστηρίου, ποῦ ἴδρυσεν ὁ Ἅγ. Νεῖλος. Ἀναδιοργανώνει τὸ μοναστήριον αὐτό, ἀνεγείρει τὰ εἰρηεῖά του, ἀποκαθιστᾷ τὴν ἀσπληρὰν κοινοβιακὴν του τάξιν, ἐπιδιορθώνει ἰδίως καὶ πλουτίζει με συλλογὰς ἀπὸ ὅλα τὰ ἡμεγεταταλεμμένα μοναστήρια τῆς Κάτω Ἰταλίας τὴν πολὺτιμον βιβλιοθήκην. Γενικῶς ὡς ἀριστὰτης τοῦ Βασιλειανοῦ τάγματος, ἀναδιοργανώνει ὅλα του τὰ μοναστήρια, τακτοποιεῖ τοὺς καλογῆρους, ἀνεγείρει ἐκκλησίας, ἰδρύει σχολεῖα. Παρ' ὅλας τὰς αὐτὰς τὰς φροντίδας καὶ τὴν δρασίαν ὁ Βησσαρίων ἐξακολουθεῖ τὴν συγγραφικὴν του ἐργασίαν, μεταφράζει τὴν μεταφυσικὴν τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀπευθύνει θεομᾶς πρὸς τοὺς Ἕλληνας ἐγκυκλίους, γράφει ἀπέλιπα γράμματα πρὸς τοὺς μεγάλους τῆς Δύσεως διὰ νὰ βοηθήσουν τὸ Βυζάντιον.

Τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1450, ὁ νέος Πάπας Νικόλαος ὁ V τοῦ ἀναθέτει τὴν δυσχερεστέραν τῶν ἀποστολῶν: τὴν ἀποκατάστασιν τῆς τάξεως καὶ τῆς εὐρυθμίας εἰς τὴν Παπικὴν πόλιν Βολωνίαν καὶ τὴν ἐξαρχίαν τῆς Ραβέννας, αἱ ὁποῖαι σπαράσσονται ἀπὸ ἐμφυλίους πολέμους καὶ ἀπειλοῦνται ἀπὸ ἐξωτερικοὺς ἐχθρούς. Ἐπὶ πέντε ἔτη ὁ Βησσαρίων κυβερνᾷ ὡς πληρεξούσιος τὴν πόλιν, ἀποκαθιστᾷ τὴν τάξιν καὶ τὴν γαλήνην εἰς τὴν φωλεαυτὴν τῶν ἡριστοσυνμοριῶν, ἀποκρούει τοὺς ἐξωτερικοὺς ἐχθρούς, ἀποδίδει πάλιν εἰς τοὺς κατοικοῦντες τὴν εὐθυμίαν, δημιουργεῖ λαμπρὰν πνευματικὴν ζήνησιν.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς καὶ ἀπὸ τὴν Βολωνίαν παρακολουθεῖ τὸ μέγα δράμα τῆς πατρίδος του. Τὰ γράμματά του τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης προδίδουν τὸν πόνον, τὴν συντριβὴν, τὴν ἀπελπισίαν του, ὅταν μανθάνῃ τὴν πῦσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως. «Ὁ δύστηνος, γράφει τὴν 13ην Ἰουλίου τοῦ 1453, εἰς τὸν Δόγην τῆς Βενετίας Φόσκαρι. Πῶς νὰ γράψω τὰς γραμμάς αὐ-

ΕΝΑ ΑΤΥΧΗΜΑ ΠΟΥ ΔΕΝ ΗΤΟ ὙΣΩΝ ΤΡΑΓΙΚΟΝ ΦΑΙΝΕΤΑΙ

Ἡ ἀνατροπὴ τοῦ ἀνωτέρου αὐτοκινήτου εἰς ἓνα ἀγῶνα τοχύτητος, παρὰ τὸν Ἰων Φραγκίσκον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, δὲν ἀπέβη τόσο τραγικόν, ὅσον φαίνεται εἰς τὴν ἀνωτέρω φωτογραφίαν. Τὰ Ἀμερικανικὰ ἑλαφρὰ αὐτοκίνητα κούρσας εἶνε ἐφοδιασμένα ἀνωθεν τῆς θέσεως τοῦ ἰδηγοῦ με σιδηρὰ ἐλάσματα, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν περίπτωσιν ἀνατροπῆς (ἀρκετὴ συχνὴν εἰς τοὺς δρόμους αὐτοῦς) τὸν προστατεύουν ἀπὸ τραύματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἠμποροῦσαν νὰ ἀποβῶν καὶ θανατηφόρα. Ἐτοί καὶ ὁ ἀνωτέρω φωτογραφούμενος ὁδηγὸς ἐγλύτωσε μόνον μετὰ τὸν τραῦμα.

τὰς χωρὶς νὰ συντριβῇ ἡ καρδία μου! Ἡ πόλις, τὴν ὁποίαν υπερήσπιζαν τοιοῦτος Αὐτοκράτωρ καὶ τοιοῦτοι ἄνδρες, ἡ πόλις ἡ ὁποία πρὸ ὀλίγου ἀνθούσεν ἀκόμη, ἡ πρωτεύουσα ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ἡ λάμψις καὶ τὸ κόσμημα τῆς Ἀνατολῆς, ἡ πατρὶς ὅλων τῶν γραμμάτων, τὸ ἐργαστήριον ὅλων τῶν τεχνῶν κατελήφθη, ἐδηρώθη, κατεστράφη ἀπὸ τὸν ἀγριώτερον καὶ ἀπανθρωπότερον ἐχθρὸν τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἀπὸ τὸν αἰμοσταγῆ βάρβαρον... Τώρα πλέον ἠμπορῶ ἐλευθέρως νὰ ζητῶ βοήθειαν ὄχι διὰ τὴν πατρίδα μου μόνον, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσπληρὴν καὶ τὴν τιμὴν ὀλοκλήρου τῆς Χριστιανωσύνης».

Εἰς τὰς λέξεις αὐτὰς περιλαμβάνεται πλέον ὅλον τὸ πρόγραμμα, ὅλος ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς τοῦ Βησσαρίωνος. τῆς μεγάλης Χριστιανικῆς ἐστρατείας ποῦ θὰ ἀπελευθερώσῃ τὸ Βυζάντιον θέλη νὰ κατακτήσῃ ἀνώτερα ἀξιώματα, ἀν ἐπιδώκῃ νὰ γίνῃ Πάπας, τὸ θέλη μόνον διὰ νὰ ἔχη περισσότερα τὰ μέσα πρὸς ὁργάνωσιν ζήτητων.

Ἐτοί ἐπανέρχεται τὸν Μάρτιον τοῦ 1455 μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πάπα Νικολάου εἰς τὴν Ρώμην διὰ νὰ

συμμετάσῃ εἰς τὸ Κοινάβιον. Ὁ Βησσαρίων εἶνε ἤδη ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐπιφανέστερους, ἀν ὄχι ὁ ἐπιφανέστερος Καρδινάλιος. Οἱ περισσότεροι συνάδελφοί του ἔχουν ἤδη ἀποφασίσει νὰ τὸν ἐκλέξουν Ποντίφικα. Ἄλλ' ὑψοῦται τότε ἡ φωνὴ, τὴν ὁποίαν σπεύδουν νὰ πολλαπλασιάσουν οἱ ἀντίπαλοι του μετὰ τὸν Καρδινάλιον τοῦ Ἀβινιῶν Ἀλλαιν ἐπὶ κεφαλῆς: «Διὰ τὴν ἐκλέξωμεν Ἕλληνα; εἰς τὸ Δόγμα μας προσεχώρησεν ἐπιφανεστῶς μόνον. Ἡ ψυχὴ του ἀνήκει ἀκόμη εἰς τὴν Ὀρθοδοξίαν. Δὲν βλέπετε; οὔτε τὴν γενεὰ του ἀκόμη δὲν ἐξύρισε! Καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ γίνῃ ὁ ἀρχηγὸς μας; Τόσον πτώχῃ κατήνησεν ἡ Ἐκκλησία μας;». Ἴσως νὰ μὴ εἶχαν ἀπολύτως ἄδικον ὁ Βησσαρίων δὲν ἠθέλησε ποτὲ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὸ ἔθιμον τοῦ ξυρισματος τῆς Λατινικῆς Ἐκκλησίας καὶ διετήρησε τὴν μακρὰν γενεὰ του, ἡ ὁποία καὶ ἀργότερα ἐπρόκειτο νὰ τὸν βλάψῃ, ἀλλὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἴδιος ἐθεώρει ἱερὰν ὡς ἂν τοῦ ἐνεθύμιζε κατὰ τὸ πολὺ ἀγαπητὸν.

Ἡ ἐπιθεσις φέρει τὸ ἀποτελεσματικὸν καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν ἐκλέγεται ὁ Κάλιστος ὁ ΙΙΙ, ἓνας ἱε-

ρωμένος ἀπείρως κατώτερος ἀπὸ τὸν Βησσαρίων, ὁ Πάπας, ὁ ὁποῖος ἔμεινεν εἰς τὴν ἱστορίαν μόνον μετὰ τὴν φήμην τοῦ διασπείραντος τοὺς θησαυροὺς τῆς Βατικανῆς βιβλιοθήκης, τοῦ προκαλέσαντος μετὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς συμπαθείας του πρὸς τὰ γράμματα, τὴν μὴν τῶν «οὐμανιστῶν» γραφῶν τοῦ Βατικανοῦ.

A. A. K.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

ΑΓΓΛΙΚΗΣ καθηγητῆς, διδάσκει ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ Ἀμερικῇ, διδασκόμενα ἰδιαιτέρως καὶ καθ' ὁμάδας. Εἰδικὸς εἰς διόρθωσιν λανθασμένης προφορᾶς. Δώρου 10 (Ὁμόνοια), Σομ. 29, ὥρα 12—1 καὶ 7—8 μ.μ. Ἑσόδ. «ΚΛΑΡΙΤΖ». 1000

ΓΑΛΛΙΚΗΣ μαθήματα ὑπὸ ἀριχθέντος καθηγητοῦ. Παραδόσεις ἰδιαιτέρως καὶ καθ' ὁμάδας. Μέθοδος ταχεῖα. Δοκιμαστικὸν μάθημα δωρεάν. Δώρου 10 (Ὁμόνοια), Σομ. 29, ὥρα 12—1 καὶ 7—8 μ.μ. Ἑσόδ. «ΚΛΑΡΙΤΖ». 999

ΠΙΑΝΑ πωλοῦνται, ἐνοικιάζονται, ἀγοράζονται, ἐπιδιορθώνονται καὶ ἀνταλλάσσονται. Τιμὰ καὶ ὅροι λογικοί. Παρέχονται εὐκολία πληρωμῆς. Οἶκος Νόβα, Πραξιτέλους ἀρ. 15, Τηλ. 32.764. 591

ΓΚΑΛΕΡΙ ΝΤ' ΟΚΑΖΙΟΝ. Ἀγοράζωμεν ἀμέσως τοὺς μαθητοὺς ἐπιπλαπαντὸς ρυθμοῦ, καλὰ πιάνο, ραδιόφωνο, ὕλκες γραμμωφόνο, ραδιομηχανῆς, γραφομηχανῆς, ποδήλατα, σόμπες, ἔργα ζωγραφικῆς, χαλὰ, κορνίφες, γουναρικὰ παντὸς εἴδους μεταχειρισμένα βιβλία καλὰ δεμ. τόμοι. Ἐπίσης ἀγοράζωμεν μετὰ καλὰς τιμὰς ἀδάμαντας, μαρμάρια, χρυσὰ κοσμήματα (ἐκτὸς τοῦ χρυσοῦ πληρωμένον καὶ ἔργασίαν). Ἐπικεφθῆτέ μας πρὸς τὸν συμμέρον σας: Ρονία Πειραιῶς 9, Γερανίου 30 ἢ εἰς τὸς. 730

ΓΕΡΜΑΝΙΣ διδασκάλισσα, γνωρίζουσα Γαλλικὰ, ζητεῖ θέσιν ἐσωτερικῆν demi-pair, διὰ μεγάλαν παιδίαν. Γράφατε: Μ. Η., «Ἐστία», ἢ τηλ. 42.738. 670

ΠΙΑΝΟ ΠΩΛΕΙΤΑΙ, ἄριστον Γερμανικόν, εἰς τιμὴν ἐκτάκτου εὐκαιρίας. Χρυσόφωνος, Διομητῆς 5, πάροδος Ἐρμού. 719

ΑΓΓΛΙΚΑ διὰ πρακτικῆς μεθόδου, μετὰ ἀρίστην προφορὰν, παρὰ νέου κυρίου, διπλωμ. ἐξωτερικοῦ. Γράφατε: Ταχυδρομικὴν θυρίδα 212, ἐνταυθὰ. 673

100.000 δραχ. μετρητὰ, ὡς καὶ ἄλλην ἐγγύησιν, διαθέτει κύριος, ἡλικίας 45 ἐτῶν, διπλωμ. Ἐμπορ. Σχολῆς, μετὰ μεγάλην πείρην εἰς: Ἐμπορ. Βιομηχ. καὶ τραπεζικὰς ἐργασίας, γνώστης ἔξων γλωσσῶν καὶ τῆς ἀγορᾶς Ἀθηνῶν — Πειραιῶς, προκειμένου νὰ φά ἀναπεθῇ ἢ διεθύνῃ τὴν ὁργάνωσιν ΔΕΙΟΛΟΓΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ. Πρώτασις σαφῆς καὶ συγκεκριμένη: Κύριον Α., δόξ. Πεσμαζόγλου 1, ἀριθ. Σωματίου 34. 685

ΜΕΤΑΞΩΤΕΣ κάλτσες γυναικῶν τῶν δραχ. 135 ἐκποιεῖνται ἀρ. 64, Γραφεῖα Ἀντιπροσωπειῶν ἐν Ἀθήναις (Σύνταγμα) Μητροπόλεως 22, 1ον πάτωμα. Ἐν Πειραιῶι: Ἄγ. Κωνσταντίνου 16, 1ον πάτωμα. 779Τ

ΠΩΣ ΜΑΣ ΒΛΕΠΟΥΝ ΟΙ ΞΕΝΟΙ

ΤΑ ΚΛΕΦΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ

ΕΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΑΓΓΛΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ

Δέν είνε λίγα τὰ βιβλία, διά τήν Ελλάδα, πού βλέπουν τούς τελευταίους καιρούς τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἡ ζωὴ τῆς Ελλάδος, τὰ ἦθη καὶ τὰ ἔθιμα τοῦ λαοῦ τῆς, ἔ πολιτικός του, ὅλα σὶτὰ ἀποτελοῦν συνήθως τὸ θέμα τῶν εὐγγραφέων. Δύο ὅμως ἦσαν τὰ βιβλία, πού ἤξιζε νὰ μελετηθοῦν, ἰδιαίτερος: Τὸ σύγγραμμα τοῦ καθηγητοῦ τῆς Βυζαντινῆς καὶ τῆς νεοελληνικῆς φιλολογίας καὶ ἄλλοτε διευθυντοῦ τῆς ἐνταῦθα Ἀγγλικῆς ἀρχαιολογικῆς σχολῆς κ. Dawkins «Οἱ καλόγηροι τοῦ Ἄθω», καὶ τὸ προσφάτως κυκλοφορήσαν, εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπίσης, σύγγραμμα τοῦ κ. John Baggally «Τὰ κλέφτικα τραγούδια ἐν σχέσει πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν».

Καὶ διὰ μὲν τὸ πρῶτον ἐγράφησαν ἤδη ἀρκετὰ εἰς τὴν ἡμερησίαν ἐκδοσὶν τῆς «Ἐστίας», ὥστε νὰ μὴ εἶνε δυνατὸν νὰ ἐπανεέλθωμεν. Ἀπομένει, συνεπῶς, τὸ δεύτερον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφιερώνομεν τὰς κάτωθι γραμμὰς.

Ὁ συγγραφεὺς ἐξετάζει ἐν ἀρχῇ τί ἦσαν οἱ κλέφτες καὶ οἱ ἀρματοῦλοι καὶ μὲ πολλὴν συμπάθειαν πρὸς τούς προσκόπους αὐτούς τῆς Ἑλληνικῆς ἐλευθερίας παρέχει παραστατικὴν εἰκόνα τῆς ζωῆς των καὶ τῶν ἀγῶνων των πρὸς τούς Τούρκους. Αὐτοὶ ἦσαν οἱ ἥρωες τῶν τραγουδιῶν, ποῖοι ὅμως ἦσαν οἱ ποιηταὶ των;

«Μερικὰ ἀπὸ τὰ τραγούδια, γράφει ὁ συγγραφεὺς, πού οἴπτουν τὸσον ἐνδιαφέρον φῶς εἰς τὴν καθημερινὴν ζωὴν καὶ τὰ κατορθώματα τῶν κλεφτῶν, εἶχαν ποιηθῆ ἀπὸ τούς ἰδίους τούς κλέφτες, πού ἦσαν πρωταγωνισταὶ ἢ ἀντόπαι τῶν ἄθλων πού ἐψάλλαν. Τὰ πλείστα ὅμως ἐποιήθησαν ἀπὸ τυφλοὺς ραψφδοὺς, πού διέτρεχαν τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία, ἰδίως κατὰ τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς πανηγύρεις, ἐχάρουν τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ μὲ τὰ τραγούδια των καὶ ἐξοῦσαν μὲ τὰ χορῆματα πού ἐκέρδιζαν ἔτσι. Οἱ ραψφδοὶ αὐτοὶ εἶχαν μεγάλην ὁμοίότητα πρὸς τούς ραψφδοὺς τῆς Ἀρχαίας Ελλάδος, πού διετήρησαν καὶ μετέδωσαν τὴν παράδοσιν τῶν Ὀμηρικῶν ποιημάτων καὶ κατὰ τὴν γνώμην μου εἰς τὴν νεοελληνικὴν αὐτὴν ἐκδήλωσιν ἠμποροῦμεν νὰ ἔ

χωμεν τὴν λύσιν τῆς αὐστηρήσεως διὰ τὰ ὁμηρικὰ ἔπη.

»Πρὸ τῆς Ἐπαναστάσεως, ἡ μεγαλύτερα χαρὰ καὶ παραμυθία τοῦ λαοῦ τῆς Ελλάδος ἦτο νὰ τραγουδᾷ καὶ ν' ἀκούῃ τὰ προῖοντα αὐτὰ τῆς τοπικῆς μουσῆς. Καὶ ὅταν λέγομεν Ἑλληνικὸν λαόν, δέν ἐννοοῦμεν μόνον τὸ πλῆθος. Συχνὰ τὰ τραγούδια ἀνηχοῦσαν εἰς τὰς αἰθούσας τῶν ταγῶν τοῦ ἔθνους καὶ ἀκόμη, ὅσον παράξενον καὶ ἂν εἶνε, εἰς τὰ μέγαρα τῶν κυβερνητῶν. Σχετικῶς, ἀναφέρεται ἡ ἱστορία δύο Ἑλλήνων προκρίτων, πού ἐκλήθησαν νὰ γευματίσουν εἰς τὸ σπίτι ἐνὸς Τούρκου ἀγᾶ. Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος, ὁ ἀγᾶς εἶπεν εἰς τὸν ἕνα ἐκ τῶν Ἑλλήνων νὰ τραγουδήσῃ. Ὁ Ἕλληνας ἐπῆρε κάποιον μουσικόν ὄργανον καὶ ἤρχισεν ἕνα τραγούδι, πού κατέληγε μὲ αὐτοὺς τούς στίχους:

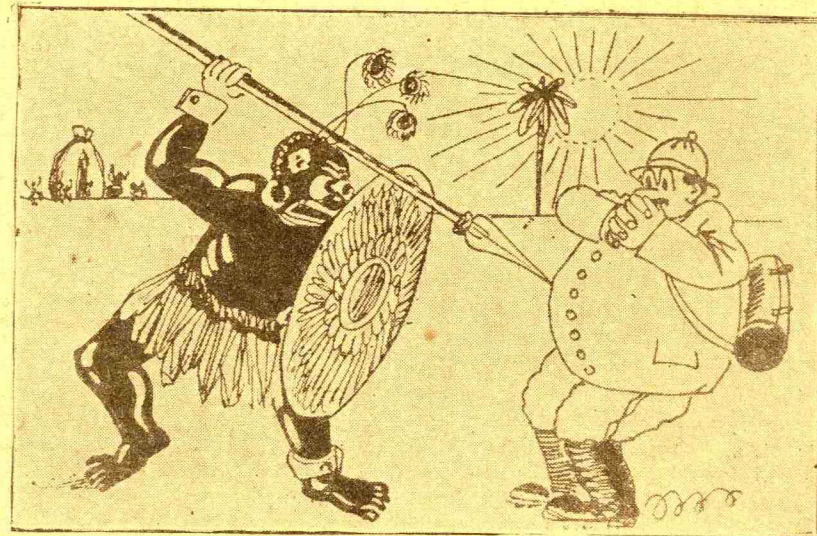
Διψοῦν οἱ κάμποι γιὰ νερὸ καὶ τὰ (θουνὰ γιὰ χιόνια, διψαίει καὶ ὁ Ζαχαριάς γιὰ Τούρκικα (κεφάλια. »Διέκοψεν ὅμως κάποια στιγμή καὶ

εἶπε πρὸς τὸν Τούρκον: — Δέν πιστεύω νὰ πειραχθῆς, ἀγᾶ, γιὰ τὰ λόγια τοῦ τραγουδιοῦ. — Μὴ σὲ νοιάξῃ, ἀπήντησεν ὁ Τούρκος, χαμογελώντας. Τραγούδια».

Ὁ Ἀγγλος συγγραφεὺς δέν ἀποδίδει ἀπόλυτον ἱστορικὴν ἀξίαν εἰς τὰ δημοτικὰ τραγούδια. «Ἡ σημασία των, λέγει, εἶνε μόνον σχετικὴ. Ἐπὶ τὴν ν' ἀποδείξω διὰ τῆς μελέτης ὀρισμένων τραγουδιῶν, ὅτι ἀπὸ αὐτὴν ταύτην τὴν φύσιν τοῦ δημοτικοῦ τραγουδιοῦ, δέν ἠμπορεῖ τοῦτο ν' ἀποτελέσῃ αὐτοτελῆ ἱστορικὴν ἀπόδειξιν, διότι οἱ ποιηταὶ ἦσαν ἀμόρφωτοι ἄνθρωποι καὶ συνέθεταν τὰ τραγούδια περισσότερον ὡς ποιητὰ καὶ ὀλιγότερον ὡς ἱστορικοί... Τὰ τραγούδια, ἐν τούτοις, αὐτὰ ἠμποροῦν κάποτε νὰ ἔχουν ἰδιάζουσαν ἀξίαν, ὡς ἐπιβεβαιωτικὰ κάποιου γεγονότος, ἀναφερομένου ἀπὸ περισσότερον ἀξιόπιστον πηγὴν. Παρέχουν ὅμως ἀκόμη χρησίμους ψυχολογικὰς ἐνδείξεις τῶν ἀρετῶν, πού ἐβοήθησαν τούς Ἑλληνας, καὶ τῶν ἐλαττωμάτων, πού τούς ὑπονόμευσαν εἰς τὸν ἀγῶνά των διὰ τὴν ἐλευθερίαν».

Ὁ κ. Baggally προβαίνει κατὰ πρωτότυπον τρόπον εἰς τὴν ἱστορικὴν ἀνάλυσιν τῶν γνωστοτέρων κλέφτικων τραγουδιῶν, ὅπως τοῦ Ἀρβανίτη Μουσταφᾶ ἢ Μετσοῖσου, τοῦ Χρῖ

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΟΦΑΓΟΥΣ

Ὁ ἐξερευνητής: Λυπήσου με. Μὴ μὲ σκοτώσης. Ἐχὼ γυναίκα καὶ πέντε παιδιὰ νὰ θρέψω. Ὁ ἀνθρώποφάγος: Καὶ ἐγώ»

στου Μιλῶνη, τοῦ Μπουκουβάλα, τοῦ Ἀνδρῦτσου, τοῦ Θανάση Βλάχου, τοῦ Ζήδρου, τοῦ Λάζου, τοῦ Γιάννη Μπουκουβάλα, τοῦ Κωνσταντίνου Κολοκοτρώνη, τοῦ Γιώργη τοῦ Μουρτζινοῦ, τοῦ Νίκια, τοῦ Ζαχαριᾶ, τοῦ Λάμπρου Τζαβέλλα, τοῦ Τζαννέτ μπέη, τοῦ Δίπλα, τοῦ Κατσαντώνη, τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, τοῦ Νικοτσάρα, τοῦ Βλαχάβα κλπ.

Ὁ Ἀγγλος, συγγραφεὺς δίδων τὴν μετάφρασιν τῶν τραγουδιῶν, παρέχει ταυτοχρόνως καὶ τὴν ἱστορικὴν ἀνάλυσιν ἐνὸς ἐκάστου ἐπὶ τῇ θάσει τῶν ὑφισταμένων πηγῶν, τῶν παλαιωτέρων καὶ νεωτέρων μελετῶν, τῶν βιβλίων τῶν ξένων περὶ τῶν, μὲ μίαν εὐνομάθειαν ἀληθῶς ἀξιοθαύμαστον, πού τιμᾷ καὶ τὸν ἴδιον καὶ γενικώτερον τὴν Ἀγγλικὴν ἐπιστήμην. Αἱ παρατηρήσεις του, ἰδίᾳ εἰς τὴν καταλείδα τοῦ βιβλίου του, εἶνε ἀληθῶς πολύτιμοι, συγκινητικαὶ ἢ εἰς τὰς διαπιστώσεις των.

«Ἡ ἐπαρρηγοῦς ἢ ἐπιχρῶσες ἀρματοῦσες καὶ τὰ λαμπρὰ στολίδια, ὅλα αὐτὰ διαδηλώνουν τὴν κενοδοξίαν, ἐπιλέγει, τῶν ἀρχηγῶν πού τόσον κακὸν ἔκαμαν εἰς τὴν Ελλάδα καὶ πρὸ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐξ ἄλλου, ὅμως, αἱ συχνότατα μικρομάχαι πού περιγράφουν τὰ δημοτικὰ τραγούδια, ἀποδεικνύουν ὅτι αἱ ἑλληνικαὶ ἀρεταὶ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἐξηκολούθουν νὰ ὑφίστανται κατὰ τὸν δέκατον ὄγδοον καὶ τὸν δέκατον ἕνατον αἰῶνα καὶ ὅτι, ἂν ἀκόμη οἱ Τούρκοι συνωμολόγουν προσωρινὴν εἰρήνην μὲ ἕνα τοπικὸν ἀρχηγόν, ὁ τελευταῖος αὐτὸς δέν ἐλησημονοῦσεν ὅτι ἦτο χριστιανὸς καὶ «Ρωμαῖος», ὅπως οἱ Τούρκοι πάλιν ἤξευραν ὅτι οἱ χριστιανοὶ ἀρματοῦλοι δέν ἠμποροῦσαν νὰ μένουν διαρκῶς οἱ εὐπειθεῖς ὑπήκοοι τοῦ ἀπίστου».

Ὁ Ἀγγλος συγγραφεὺς καταλήγει μὲ τὴν διονύχιον τοῦ βιβλίου τοῦ κ. Βλαχογιάννη «Κλέφτες τοῦ Μωρηᾶ», διὰ τὸ ὁποῖον ἤδη ἔχουν γραφῆ ἀρκετὰ, εἰς ἄλλας στήλας. Πρέπει μόνον νὰ σημειωθῆ, ὅτι ὁ κ. Baggally, ἀποδεχόμενος ὀρισμένας τῶν παρατηρήσεων τοῦ κ. Βλαχογιάννη, ἀποκρούει πλείστας ἄλλας καὶ ἰδίᾳ τὰς ἀναφερομένας εἰς τούς κάμπους τοῦ Μωρηᾶ καὶ τὸν Ζαχαριᾶν. «Ἀκόμη, λέγει, καὶ ἂν ὅσα ἐγράφησαν, ἐγράφησαν διὰ νὰ ὑμνήσουν ἐκ τῶν ὑπέρων τὸν Ζαχαριᾶν, κατὰ τὴν γνώμην μου, οὗτος

δέν ἔπαυσε νὰ εἶνε κάποτε ὁ ἰσχυρότερος Ἕλληνας τοῦ Μωρηᾶ καὶ ὡς τοιοῦτος ἦτο σεβαστὸς εἰς τούς Τούρκους, ὅσον ἦτο καὶ εἰς τούς Ἕλληνας. Πιθανὸν ἢ βιογραφία του νὰ εἶνε μία ὑπερβολὴ, ἀλλὰ μία ὑπερβολὴ ὑποκειμένου γεγονότος».

ΧΡ. ΕΜ. ΑΓΓΕΛΟΜΑΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΣ μὲ ἐπιστημονικὴν μόρφωσιν, ζητεῖ θέσιν ἐσωτερικῆς διδασκαλίας διὰ τὴν Ἀγγλικὴν καὶ Γαλλικὴν, δυναμένη νὰ κρατῆ ἐμπορικὴν ἀλληλογραφίαν εἰς τὰς τρεῖς γλώσσας. Ὄδὸς Χαριλάου Τρικυπῆ 5, δικηγόρον Θ. Στέαν. 807

ΨΥΧΙΚΟ. Ἐνοικιάζεται μονοκατοικία μετὰ πευκῶνος ἐξ 6 κυρίων δωματίων, δωματίου δημοσίας, λουτροῦ, γκαράζ, κεντρικῆς θερμάνσεως καὶ λοιπῶν χρειωδῶν. Ὄδὸς Ἑλλάδος Ἀθανασιάδου ἀριθ. 20. Ἐπίσκεψις καθ' ἐκάστην. Πληροφορίαι: Ὄδὸς Πειραιῶς 3. Τηλ. 21.751. 750

ΓΕΡΜΑΝΙΣ ΚΥΡΙΑ μὲ μακρὰν πείραν παιδαγωγοῦ ζητεῖ θέσιν ὡς ἐσωτερικῆ. Γράφατε: Σ. Φωτιάδην, Σόλωνος 99. Τηλέφ. 22.869. 787

ΧΗΜΙΚΟΣ ζητεῖται εἰδικῶς ἀσχοληθεῖς εἰς θαφεῖα. Πληροφορίαι παρὰ τῆς Ἐπιτελείας Ἑλληνικῆς Κλωστήρια Ριὸ I. Τεγοπούλου Α. Ε. Νέα Φιλαδέλφεια. 848

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ἀλληλογράφος, λίαν πεπειραμένος, κατέχων τὴν Ἑλληνικὴν καὶ ὁμιλῶν τὴν Γαλλικὴν, διαθέτει ὥρας. Ἀποταθῆτε: Σταθ. Φέξη 22, χαρτοπωλεῖον Π. Κάντζια. 735

ΓΑΛΛΙΚΑ — ΙΤΑΛΙΚΑ ἐκμανθάνονται ἐντὸς 6 μηνῶν. Prof. Clio Mertani, Γαλλικὴ καὶ Ἰταλικὴ φιλολογία. Ἐμπορικὴ ἀλληλογραφία. Ὄδὸς Κανάρη 20. 788

ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ At water kent 8 λυγν. ἔλων τῶν κομμάτων, μόλις ἀγορασθῆν, ἀνταλλάσσεται μὲ πιάνον ἢ πωλεῖται εἰς τιμὴν εὐκαιρίας καὶ μ' εὐκολίας. Α. Γιάννοβιτς, Σταδίου 28. Παραρτ. Ἀεωφ. Θησέως 91. 226

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΥ πώλησις. Καμπιῶτου ἐν Πόρῳ. Ἔτος ἰδρύσεως 1900. Ἐθνικαὶ πληρωμῆς. Πληροφορίαι: Κολωνοῦ ἀριθ. 16. 743

BIENNEZA διδασκάλισσα, ὁμιλοῦσα καὶ ἄλλας γλώσσας, παραδίδει μαθήματα Γερμανικῆς. Πληροφορίαι 12—4 μ.μ. καθ' ἐκάστην, Σόλωνος 128, Ἰσόγειον, θύρα Δ. 763

Ε.Ε.Ε. Βελοῦδα, στόφες Ζουτ. δι' ἐπιπλα καὶ κουρτίνας. Μουσαμάδες ἐπίπλων καὶ πατώματος, χαλιά, διαδρόμους, ψάθες κλπ. εἰς μεγάλην συλλογὴν καὶ πολλὰ φθηνὰς τιμὰς, πωλεῖ ἢ ἀποθήκη Δ. Γεωργιάδου, ΦΩΚΙΩΝΟΣ 11, πᾶρ. Ἐρμού. 635

Advertisement for TRAPEZA ATHINON (Bank of Athens) featuring a logo of a woman's head and the text 'ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1893'.

Advertisement for ΚΛΙΝΙΚΗ ΚΑΛΦΟΠΟΥΛΟΥ (Kalfoopoulos Clinic) for gynecology and obstetrics, located at Solonos 78.

Advertisement for ΕΠΙΠΛΩΣΕΙΣ (Furniture) by NIKOY and KAFHS, located at Toxotis 16.

ΤΟ ΑΠΟΨΙΝΟΝ ΡΑΔΙΟΦΩΝΟΝ

ΩΡΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΜΒΟΥΡΓΟΝ (904 κχ., 332 μ.).— 8 μ.μ. Έθνικοσοσιαλιστικά τραγούδια και έμβατήρια.— 9 μ.μ. Ίδε Λειψιάν.— 11.45 Ποικίλη συναυλία.

ΒΑΡΣΟΒΙΑ (224 κχ., 1339 μ.).— 8.20 Δίσκοι.— 10 μ.μ. Ποικίλη βραδύ.— 10.30 Σόλο πιάνου. (Σούμανν, Μπράμς, Ραχμάνινοφ).— 11 μ.μ. Βουλγαρική μουσική.— 11.45 Τζάζ.

ΒΕΛΙΓΡΑΔΙΟΝ (686 κχ., 437 μ.).— 6 μ.μ. Ποικίλη μετάδοσις.— 9 μ.μ. Συναυλία εκ Νίσσης.— 11.20 Έλαφρά μουσική.— ΒΡΑΧ. ΚΥΜΑΤΑ (49,18 μ.).— 9.30 Ειδήσεις Έλληνιστί.— 11 μ.μ. Ποικίλη βραδύ.

ΒΕΡΟΛΙΝΟΝ (841 κχ., 357 μ.).— 9 μ.μ. Δυσιστράτη, όπερέττα του Λίνκε.— 11.45 Ίδε Μόναχον.

ΒΙΕΝΝΗ (592 κχ., 507 μ.).— 8.10 Βιεννέζικη μουσική.— 8.35 Έυθυμη βραδύ.— 11.30 Μουσ. δωματίου.— 12.40 Τζάζ.

ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ (546 κχ., 550 μ.).— 7.40 Ποικίλη συναυλία.— 9 μ.μ. Μετάδοσις όπερέττας.— 11.25 Έλαφρά μουσική.— 12.15 Τσιγγάνοι.

ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΝ (823 κχ., 365 μ.).— 8.40 Δίσκοι.— 9.10 Θεατρ. έργον.— 10.05 Χορωδία.— 10.55 Βιεννέζικη μουσική.

ΚΑΙΝΙΣΒΕΡΓΗ (1031 κχ., 291 μ.).— 7.50 Δίσκοι.— 9 μ.μ. Ίδε Λειψιάν.— 11.45 Ίδε Μόναχον.

* ΔΕΙΨΙΑ (785 κχ., 382 μ.).— 7.45 Τραγούδια.— 9 μ.μ. (Έπίσης διά Μονάχου) Συναυλία Όρχ., Χορωδ. και σολ. Άποσπ. και έρως από όπερες. Μόζαρτ: Είσαγ. «Δόν Ζουάν», Άρια «Γάμων Φιγαρώ», Ιον μέρος της «Μικρης Σερενάτας», Βέρνερ: Άρια «Ομπερον», Είσαγ. «Εδουάνθης», Άρια «Διαβολοκυννηγού», Μπετόβεν: Είσαγ. «Λεονώρα 3», Άρια και κόρο του «Φιντέλιο», Βάγνερ: Άρια «Βαλκυσίας», «Τάνχοϋζερ» και «Ίττ. Όλλανδού», Πρελούδιον, Άρια και Φινάλε «Αρχιτραγουδιστών».— 11.45 Ίδε Μόναχον.

* ΛΟΝΔΙΝΟΝ (877 κχ., 342 μ.).— 8.30 Όρχήστρα και σολίστ. Πάσελλ: Άποσπ. «Τίμων ό Άθηναίος», Σμιθ: Κονσέρτο διά βιολί, κορνέττα και όρχ., Μόζαρτ: Συμφωνία 39η.— 11.05 Όρχήστρα και τραγούδι.— 12 μεσ. Άγγλικά τραγούδια.

ΛΟΝΔΙΝΟΝ-ΝΤΑΒΕΝΤΡΥ (1149 κχ., 261 μ.).— 8.30 Θεατρ. έργον με μουσικήν.— 11.05 Τραγούδια.

* ΜΙΔΑΝΟΝ (814 κχ., 369 μ.).— ΤΕΡΓΕΣΤΗ (1148 κχ., 263 μ.).— 6 μ.μ. Ίδε Ρώμη.— 9.40 Θεατρ. έργον.— 10.25 Συμφων. συναυλία.— Άκολούθως: Τζάζ.— 12.15 Τζάζ.

ΜΟΝΑΧΟΝ (740 κχ., 405 μ.).— 9 μ.μ. Ίδε Λειψιάν.— 11.45 Μουσ. δωματίου.

* ΜΠΡΕΣΛΑΟΥ (950 κχ. 316 μ.).— 8 μ.μ. Κομωδία.— 9 μ.μ. Όρχήστρα και σόλο πιάνου. Μπράμς: Σερενάτα εις λα μεζ., Σούμανν: Κονσέρτο πιάνου εις λα βλ., Βάσιμαν: Μικρή

συμφωνία, Ρέγκερ: Συμφων. πρόλογος.— 11.45 Ίδε Άμβούργον.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ (959 κχ., 313 μ.).— 9.10 Δίσκοι.— 11.55 Τζάζ.— 12.30 Δίσκοι.

ΠΑΡΙΣΙΟΙ Τ.Τ.Τ. (695 κχ., 432 μ.).— 9.45 Ποικίλη μουσική.— 10.30 Φρανσουάζ, όπερέττα του Μεσσαζέ.— 12.45 Τζάζ.

ΠΡΑΓΑ (638 κχ., 470 μ.).— 7.50 Δίσκοι.— 8.30 Ποικίλη βραδύ.— 11.35 Τζάζ.

ΡΩΜΗ (713 κχ., 421 μ.).— 6 μ.μ. «Γέννησις του Χριστού», δραμόριον του Περόζι.— Άκολούθως: Δίσκοι.— 8.30 Δίσκοι.— 9.40 «Ό αδελφός Γεράρδος», όπερα του Πιτζέτι.— Άκολούθως: Τζάζ.

* ΣΤΟΥΤΤΓΑΡΗ (574 κχ., 523 μ.).— 9 μ.μ. Όρχήστρα και σολίστ. Μπετόβεν: Είσαγ. «Βασιλεύς Στέφανος», Κρόϋτσερ: Άρια «Τό στρατόπεδον της Γρενάδης», Λίστ: Ούγγρικη ραψωδία 2α, Γκαίτς: Άρια, Βέρνι: Είσαγ. «Ναβουχοδονόσωρ», Πουτσίνι: Άρια «Μπόεμ», Γκουνό: Βάλς «Φάουστ», Πουτσίνι: Δυσωδία «Μπάττερφλαϋ», Ρ. Στράους: Σουίτα «Ροζενκαβαλήρ», Βέρνι: Άρια «Φόρτσα ντέλ ντεστίνο», Χούμπερδινκ: Είσαγ. «Χαίνσελ και Γκρέτελ», Βάγνερ: Άρια «Αρχιτραγουδιστών», Βάγνερ: Πρελούδ. «Αρχιτραγουδιστών».— 11.45 Ίδε Μόναχον.

ΤΟΥΛΟΥΖΗ (913 κχ., 329 μ.).— 9.40 Τραγούδι.— 10.10 Έλαφρά μουσική.— 11.10 Έλαφρά μουσική.— 12.15 Μπιζέ: Άποσπ. «Κάρμεν».— 12.40 Έλαφρά μουσική και τραγούδι, κ. ά.

Radio

ULTRAMAR

*• Το τελειότερον εις απόδοσιν
• Το ωραιότερον εις εμφάνισιν
• Το αυθηνοτερον εις τιμήν*

MIX. ΚΑΖΑΖΗΣ

Σταδίου 20-τηλ 22588

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ διπλωματούχος της Γαλλικής γλώσσης αναλαμβάνει παραδόσεις. Ειδική μέθοδος δι' άρχαρίους. Άμοιβή συμφέρουσα. Πληροφορία: Κολωνού 73, Μεταξουργεϊον. 800

ΠΑΡΑ της Διαφημιστικής Έταιρείας «ΚΩΣ», Σταδίου 28, ζητούνται πλαισιέ πεπειραμένοι. 804

ΔΕΣΠΟΙΝΙΣ εδραρούσαστος και μορφωμένη ζητεί θέσιν ταμίου ή άλλην άνάλογον. Γράφατε: Δδα Άλικην Παπαλημηρίου, Κωνστανίου 32. 758

ΣΤΟΑ ΦΕΞΗ. Ένοικιάζονται τα εδθηνότερα γραφεία.

ΘΕΑΤΡΑ

(Άπογευματινά — Έσπεριναί)

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ: «Ρωμαίος και Ίουλιέττα» ΔΑΙΚΗΣ: «Τόπο στα νιάτα». ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ: «Τσιγγάνικό αίμα». ΑΡΓΥΡΟΠΟΛΟΥ: «Ό σύζυγος της γυναίκας μου». Πρώτη. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ: «Τό διαβολόπαιδο». ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤ: «Όταν ή σαρξ προστάξηη

ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΠΑΛΛΑΣ: «Ό πόθος». ΑΤΤΙΚΟΝ: «Ναυτική άνταρσία». ΤΙΤΑΝΙΑ: «Τόπ - Χάτ». ΣΗΛΕΝΤΙΤ: «Βοκκάμιος». ΠΑΝΘΕΟΝ: «Εικόνες απ' τη ζωή». ΑΠΟΛΛΩΝ: «Άστοί άλαστών». ΟΥΦΑ: «Δίλημμα — 42α δόξας». ΙΝΤΕΛΑ: «Ό δρόμος προς τα κάτω». ΒΡΕΤΑΝΝΙΑ: «Μετροπολιτάν». ΙΡΙΣ: «Μοδιετροβόλα». ΚΟΣΜΟΠΟΛΙΤ: «Όταν ή σαρξ προστάξηη». ΕΚΘΕΣΙΣ ΖΑΠΠΕΙΟΥ: «Δίδω τον έρωτά μου».

ΑΤΘΙΣ: «Γυναίκες πολυτελείας». ΑΡΗΣ: «Τρεις δρόμοι». ΕΤΟΥΣΑ (Καλλιθ.): «Κληρονομία τοι Έντο». ΚΡΥΣΤΑΛ (Χαροκόπου): «Δρόμος προς την δόξαν». ΚΑΠΙΤΟΛ (Πειρ.): «Μικρά επανάστασις». ΧΑΤ-ΛΑΤΦ (Πειρ.): «Σαγκάη». ΣΗΛΕΝΤΙΤ (Πειρ.): «Ταξίδι χωρίς τέλος».

ΠΑΛΛΑΣ (Πειρ.): «Νύχτα στην Όπερα». ΦΑΡΜΑΚΟΠΟΙΟΣ ή ΧΗΜΙΚΟΣ διπλωματούχος ζητείται ίνα αναλάβη ως υπεύθυνος έργαστηρίου. Πληροφορία: ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ ΔΕΥΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, Βερανζέρου 14, ένταύθα. Τηλ. 24.739. 703

ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ δικτυολογάρφοι, ή μόν μία στενογράφος και κάτοχος της Άγγλικής, ή δέ έτέρα διπλωματούχος της Γαλλικής, διαθέτουναι 3 άπογευματινάς ώρας καθ' έκάστην, ζητούν σοβαράς θέσεις. Έπίσης, δεσποινίς στενοδακτυλογράφος, κατέχουσα την Άγγλικήν, ζητεί σοβαράν θέσιν δι' ελην την ήμέραν. Γράφατε: Ε. Β., «Έστία». 721

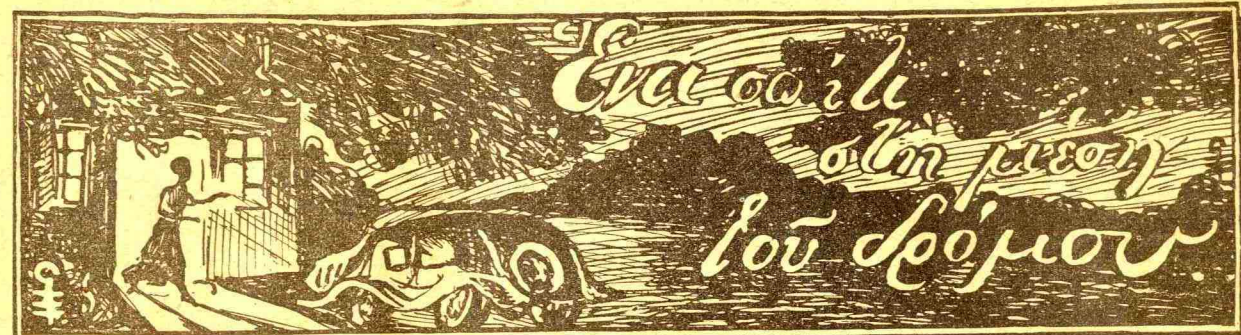
ΚΥΡΙΑ, γνωρίζουσα καλώς Γαλλικήν, Ίταλικήν και Έλληνικήν, ζητεί θέσιν έσωτερικής διδασκαλίας διά παιδιά 5 ετών και άνω ή οικονομίου ή κυρίας συνοδού. Διεθύνουσι: Π. Ραζήν, διά Ρ. Γ., Παλαμηνίου 12. 748

ΚΟΛΩΝΑΚΙ. Ένοικιάζεται παρ' άριστή οικογενεία δωμάτιον τελείως έπιπλωμένον, με χρήσιν λουτρού, τηλεφώνου και τροφής. Χάρητος 4α, ώρα επισκεψέως 10—1 μ.μ. και 4—6 μ.μ. 736

ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ, κάτοχος της Άγγλικής και Γαλλικής, αναλαμβάνει υπεύθυνος πάσης φύσεως μεταφράσεις. Γράφατε: Έπιστήμονα, «Έστία». 813

ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΣ του Όρειου Άθηνών παραδίδει λίαν εμμεθόδως μαθήματα πιάνου με τιμής λογικάς. Τέρμα Άχασών 185, ώρα 1—6. 667

ΜΠΟΥΓΚ 5 θέσεων, ανοικτόν, εις άριστήν κατάστασιν, άριθ. κυκλοφ. 26.922, πωλείται εις τιμήν εδκαρίας. Πληροφορία: Βασ. Σοφίας 37. 786

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ΕΛΛΕΡ ΚΟΥΗΝ

(Συνέχεια εκ του προηγουμένου)

Τό μεταλλικόν άγαλματάκι ήτο σπαταμένο εις τούς ταρσούς των ποδιών, τά όποια έλειπαν.

Ό Ντετζόγκ ήτο έπιθρον εις τά χέρια του και είπεν:

— Αυτό είνε πολύτιμον έσθημα, κύριοι. Εδρέθη εις την κυρίαν πάροδον ακριβώς έμπρός από τό σπιτι, μισοχωμένο εκει πού, όπως λέγει ό Χάννιγκαν, τό Φόρδ έπέρασεν από πάνω του. Δέν λέγω, ότι είνε αδύνατον να εύρισκετο εκει από έγός μνηός. Άλλά μπορεί και να μη εύρισκετο. Καταλαβαίνετε τί θέλω να ειπώ;

Ό Έλλερ έπιλησίασε πάλιν τον νεκρόν και εκύτταξε τά δακτυλίδια του. Δέν έφορούσε κανένα δακτυλίδι, και αυτό έφάνη εις τον Έλλερ ένδιαφέρον.

Έν τώ μεταξύ ό Ντετζόγκ έξηκολούθη:

— Λοιπόν, θα αναζητήσωμε τό αυτοκίνητον, από τό όποιον έπεσε τό σκέπασμα αυτό, με καταλαβαίνετε;... Και όταν τό βρω...

Ό Έλλερ έρριψεν ένα τελευταίον βλέμμα προς τον νεκρόν, και έπειτα εκύτταξε προσεκτικά τό πρόσωπον του Μπίλλ. Άντζελ. Μία έκφρασις δεσδιότητος και σίκτου έφάνη εις τά χαρακτηριστικά του Έλλερ.

—Με συγχωρείτε—είπεν έξαφνικά με κάπως ήλλοιωμένην φωνήν— έγώ θα βρω για να αναγνεύσω λίγον άέρα. Τό κλειστό αυτό δωμάτιον....

Έξω, τά άστρα έλαμπον εις τον μαύρον ουρανόν. Με μεγάλα θήματα ό Έλλερ έπροχώρησεν από την άκρην της πλαγίας παρόδου.

Έστράφη εις την όδον Λάμπερτον και προχωρών έφθασεν έως τό μικρό σπιτάκι πού εύρισκετο άπέναντι εις τό Παρόχθιον Τέρμα. Έδωλεν ένα γόμομα εις την παλάμη

του γέρου, πού έστέκετο εις την πόρτα, και έπήρεν εις τό χέρι του τό άκουστικόν του τηλεφώνου.

Έξήτησε τό Γραφείον Πληροφοριών, έδωκεν ένα όνομα από τό κέντρον της Νέας Υόρκης, και καθώς έπερίμενον εκύτταξεν άγυπόμονα τό ρολόγι του χερσού του. Ήτο ή ώρα ένδεκα και δέκα.

Ήτο ήδη δώδεκα παρά τέταρτον, όταν έγύρισεν εις τό σπίτι του έγκλημάτος, με τό αυτοκίνητόν του, την παληάν «Ντούζενμπεργγ», την όποίαν έχεον άφήσει κοντά εις τό Παρόχθιον Τέρμα.

Μέσα εις την έπαυλιν εύρισκετο ακόμη ό Ντετζόγκ, συνομιλών με ένα κοντόν άνθρωπάκι, με μελαχροινό πρόσωπον. Εκει ήτο επίσης ό Μπίλλ.... και ή Λούση Ούίλσον, τό γένος Άντζελ.

Ό Έλλερ την άνεγνώρισεν άμέσως, αν και είχεν ένδεκα χρόνια να την δη. Εκείνη δέν τον είδεν άμέσως, διότι έστέκετο κοντά εις τό τραπέζι, με τό ένα χέρι της επάνω εις τον ώμον του Μπίλλ, άτενίζουσα προς τό πάτωμα με έκφρασιν φρίκης. Τά ρουχά της έμαρτυρούσαν μεγάλην άξίαν, και τά παπούτσια της ήσαν όλίγον λασπωμένα...

Ήτο πάντοτε ώραία και ζωηρά, όπως την είχε γνωρίσει και άλλοτε, τόσο ψηλή, όσον σχεδόν και ό αδελφός της, με τά ίδια άποφασιστικά χαρακτηριστικά και μαύρα μάτια και με τόμα δυνατό και εύλύγιστο. Ό κ. Έλλερ Κούην δέν ήτο από τούς υπερβολικά αισθηματικούς τύπους, προκειμένου περί γυναικών, αλλά ένοιωσε και τώρα, άμέσως, την άκατανίκητον εκείνην έλξιν, πού ήσθάνετο πλυντοτε, όταν εύρισκετο κοντά εις την γυναίκα αυτήν.

Ή Λούση έστέκετο άκίνητη, με έκφρασιν φρίκης εις τά μάτια της, πού ήσαν κοφωμένα εις τό πάτωμα,

μα, επάνω εις τό άψυχον σώμα του συζύγου της. Ή γραμμή του στήθους της, καθώς έγερνε επάνω εις τον ώμον του Μπίλλ, ήτο άσταθής, άμβοκατέβαινε διακριώς, άκαλονίστως.

Ό Έλλερ έπρόφερε με χαμηλήν, ταραγμένην φωνήν:

— Λούση...

Τό κεφάλι της έστράφη άργά και τό βλέμμα της προς στιγμήν δέν άντικατώπεριζε τίποτε άλλο εκτός της φοβεράς πραγματικότητος, πού ύπήρχε κάτω εις τό πάτωμα. Έπειτα έξαφνα έφάνη μία λάμψις εις τά μαύρα μάτια της.

— Έλλερ Κούην! Ά, χαίρω πολύ!

Του άπλωσε τό χέρι της και αύτός έπιλησίασε και τό έπιασε μέσα στο δικό του.

— Δέν μπορώ να σάς πώ τίποτε, καταλαβαίνετε...

— Χαίρω πολύ πού βρίσκεσθε έδω. Είνε τόσο φρικτό αυτό, τόσο φρικτό!... Και άπρόοπτον. (Ένας τιναγμός άνεταράξε τό σώμα της). Ό Τζέου μου νεκρός... Σ' αυτό τό άπαισιό μέρος. Έλλερ, πώς μπορεί να έγινε τέτοιο πράγμα;

— Δέν μπορεί, αλλά έγινε. Πρέπει να τό άντιμετωπίσετε με όσον τό δυνατόν μεγαλειέταν ψυχραιμίαν.

— Ό Μπίλλ μου είπε πώς συνέθη να βρίσκεσθε έδω. Έλλερ... μείνετε.

Ό Έλλερ έσφιξε τό χέρι της, και εκείνη προσεπάθησε να χαμογελάση. Έπειτα έστράφη πάλιν τά μάτια της κάτω, εις τό πάτωμα.

Ό Μπίλλ είπε ψυχρά:

— Ό Ντετζόγκ έπαιξεν ένα πολύ κακό παιγνίδι. Ήξευρε ότι είχε στείλει ένα τηλεγράφημα εις την Λούση. Και όμως έξαπέστειλεν αυτόν τον αστυνομικόν του με ένα αυτοκίνητον της αστυνομίας για να

περιμένη την Λούση στο σπίτι της, και όταν αυτή έγυρσεν εκεί από τον κινηματογράφο, την έπληρε και την έφεραν έδω, σαν να... σαν να...

— Μπίλλ, έπρόφερε με γλυκύν τονον ή Λούση.

— Ξέρω την δουλειά μου, "Αντζελ", είπεν ο Ντετζόγκ χωρίς να πεισασθή. «Βλέπω ότι γνωρίζεσθε με την κυρία Ουίλσον, κύριε Κουήν. Παλαιοί φίλοι, έ;... Υποθέτω, ότι θα θέλατε να μάθετε τί λέγει ή κυρία;

Ο Μπίλλ έμυρμούρισε κάτι που δεν ήκούσθη, αλλά ή Λούση είπε με σταθερόν τονον, χωρίς να στραφή:

— Μάλιστα, θέλω να μάθω. Δεν μπορώ να δώσω καμμιάν εξήγησιν, "Έλλερ... "Απήντησα εις όλας τας έρωτήσεις του κυρίου άπ' έδω. "Ισως θα μπορούσατε να τον πείσατε σεις, ότι είπα την αλήθεια.

— "Αγαπητή μου κυρία— είπεν ο Ντετζόγκ— μη με παρεξηγήτε. Ξέρω την δουλειά μου. Πολύ καλά, Σέλλερς. Μπορείτε να πηγαίνης έσύ.

("Ένα βλέμμα μυστικής συνεννοήσεως άντηλλάγη μεταξύ αυτού και του μελαχροινού κοντού αστυνομικού, ο όποιος έκαμε μίαν κλίσιν της κεφαλής του και έδγήκεν έξω).

— "Ιδού ή ιστορία. Η κυρία Ουίλσον λέγει, ότι ο άνδρας της έφυγεν από το σπίτι των σήμερα το πρωί με την «Πακάρα» του, για ένα από τα συνηθισμένα έμπορικά του ταξίδια. Αυτή είπε, ή τελευταία φορά που τον είδα και ήκουσε γι' αυτόν. Της έφαινετο πολύ καλά, λέγει. "Ισως μόνον όλίγον άφηρημένος, άλλ' αυτό ή κυρία το απέδωκεν εις κάποιαν έμπορικήν ή άλλην φροντίδα...

» Η ίδια έδγήκεν από το σπίτι της, που βρίσκεται εις το Φαίρμουντ, κατά τας έπτά απόψε, άκριβώς μόλις έσταμάτησεν ή βροχή. Είχε δειπνήσει εις το σπίτι μόνη της "Επήρεν ένα τράμ, έφθασεν εις την πόλιν και έπληρε εις τον κινηματογράφο «Φόξ» διά να ιδή μίαν ταινίαν. "Επειτα έγύκασε πάλιν με το τράμ εις το σπίτι της. Ο άνθρωπος μου την περιέμενον εκεί και την έφεραν έδω.

— Δημονείτε να είπητε— είπεν ο Μπίλλ με θυμωμένον τονον— ότι ή αδελφή μου πηγαίνει πάντοτε εις τον κινηματογράφον το Σάββατον, όταν λείπει ο άνδρας της.

— Πολύ σωστά, είπεν ο Ντετζόγκ. Τώρα άς έλθωμεν εις το έγκλημα. Η κυρία λέγει, ότι δεν ήκουσε ποτέ της, ούτε είδε προηγου-

μένως αυτό το σπίτι. Ο Ουίλσον δεν της είπε ποτέ ούτε λέξιν γι' αυτό. "Έτσι λέγει ή ίδια. Ποτέ της δεν ήκουσεν ότι ο άνδρας της ήτο άναμεμιγμένος εις καμμιάν μπερδεμένην υπόθεσιν. Πάντοτε της έφέρετο καλά και όπως έπίστευεν ή ίδια— ο Ντετζόγκ έμειδίασε—της ήτο πιστός...

— Σας παρακαλώ, έπρόφερε με σιγαλήν φωνήν ή Λούση. «Ξέρω τί θα σκεφθήτε τεις: οι άνδρες σε μίαν τέτοιαν περίπτωσιν. "Αλλά ο Τζέου ήτο πιστός εις έμένα, και ήρω! Με αγαπούσα, έμένα αγαπούσα!

— Δεν ξέρει πολλά σχετικώς με τας έπιχειρήσεις του, διότι ο άνδρας της ήτο πολύ λιγώλογος εις το κεφάλαιον αυτό. Η κυρία είπε τριάντα ένός έτών, εκείνος ήτο τριάντα άκτώ. Είχαν δέκα χρόνια πανδρεμένοι, χωρίς παιδιά.

— Χωρίς παιδιά, επανέλαθεν ο "Έλλερ με μίαν περίεργον έκφρασιν χαράς εις τα μάτια του.

Ο Ντετζόγκ εξηκολούθησεν ατάραχος:

— Δεν ήξευρε ποτέ της ότι ο άνδρας της ώδηγούσε βενζινάκατον, άν και ξέρει ότι είχαν άρκετάς γνώσεις σχετικώς με τας μηχανάς και τα τοιαύτα. Δεν ήξευρε ποτέ της ότι ο Ουίλσον είχε πλουσίους φίλους. Οι φίλοι των, τί όλίγοι που έχουν εις το Φίλπ, όπως λέγει ή κυρία, είναι πτωχοί άνθρωποι σαν τους ίδιους.

Ο Ουίλσον δεν είχαν έλαττώματα, λέγει ή κυρία: Δεν έπινε, δεν εκάπνιζε, δεν έπαιζε χαρτιά, ούτε έπαιονε ναρκωτικά. Συχνά έπήγαιναν εις εκδρομάς, όταν εκείνος δεν έλειπε σε ταξίδια... "Έτσι δεν είπε, κυρία Ουίλσον;

— Που θέλετε να καταλήξετε, Ντετζόγκ; ήρώτησε με αυστηρόν κάπως τονον ο "Έλλερ, ένω εις τα μάτια της Λούση ανέδιδυαν δάκρυα.

Ο Ντετζόγκ έγέλασε δυνατά. "Επροχώρησε προς την πόρτα και έφώνησεν:

— "Ας περάσουν μέσα οι δημοσιογράφοι!

» "Επηκολούθησε μετ' όλίγον ένα άληθινόν πανδαυμένιον από φωνές, γέλια, συζητήσεις. Η άτμόσφαιρα του μικρού δωματίου έγέμισε από καπνούς σιγαριέτων και πότε-πότε έφαινετο σαν να έπυρπολείτο από το μαγνήσιον που άναθαν οι φωτογράφοι. Η "Έλλα Αίμιτυ, σαν κοκκινομάλλα μαινάς έτρεχεν από τον έ-

ναν βμίλον εις τον άλλον, διά να καταλήξη πάντοτε κοντά εις την γυναίκα με τα μαύρα μάτια, που εκάθητο θρονασμένη εις μίαν πολυθρόναν, σαν άκουσία βασίλισσα. "Ετοιγύριζεν όλόγυρα από την Λούση, σαν να ήτο κτήμα της, της έψιθύριζε διάφορα λόγια, της έπιασε το χέρι, της έγείδευε με τρυφερότητα τα μαλλιά. Ο Μπίλλ τα έδωλεπν όλα αυτά από πίσω, κυριευμένος από άπειράγραφτον σιωπηλόν θυμόν.

— "Εν τέλει το δωμάτιον άδειασε.

— Πολύ ώραία, είπεν ο Ντετζόγκ, όταν έσδυσε μακρού και ο κρότος του τελευταίου άπομακρονόμενου αυτοκινήτου. «Φθάνουν αυτά γι' απόψε. Βεβαίως θα βρίσκεσθε εις την διάθεσίν μας, άν σας χρειασθούμε, κυρία Ουίλσον. Τώρα θα φροντίσωμε διά την μεταφοράν του πτώματος του συζύγου σας εις το νεκροτομείον...

— Ντετζόγκ, είπεν ο "Έλλερ από μίαν γωνίαν. «Περιμένετε.

— Να περιμένω; Γιατί;

— Είπε κάτι πολύ σπουδαίον!, απήντησεν ο "Έλλερ με σοβαρόν τονον. «Περιμένετε.

» Από την πόρταν άντήχησεν έξαφνικά το γέλιο της "Έλλας Αίμιτυ:

— Πάντοτε έγνοείτε να παίξετε το παιγνίδι σας, κύριε "Έλλερ! "Εχετε τίποτε κρυμμένο μέσα στο μανίκι σας; Κανείς δεν λέγει ποτέ τίποτε εις την καθύμνη την "Έλλα...

Τα κόκκινα μαλλιά της ήσαν άγριευμένα και τα δόντια της έγρύλιζαν. "Εστάθη κοντά εις τον τοίχον, παρασκευατική και έτοιμη σαν φίδι.

» "Επεκράτησεν απόλυτος σιωπή, και τέλος ο Ντετζόγκ, είπε:

— Πολύ καλά!

Και κάπως πειραγμένος έδγήκεν έξω. Η Λούση άνεστέναιξεν ένω ο Μπίλλ έκρατούσε πάντοτε το στόμα του κλειστό. Μετ' όλίγον ο Ντετζόγκ έγύρισε πάλιν, συνοδευόμενος από δύο άνδρας με στολήν, που έκρατούσαν ένα φορείον. Το αφήκαν χάμω δίπλα εις το πτώμα.

— "Οχι, είπεν ο "Έλλερ. «"Οχι άκόμη. "Αφήστε τον νεκρόν ήσυχον, παρακαλώ.

Ο Ντετζόγκ είπε με άπόστομον τονον:

— Περιμένετε έξω! Και εκύτταξε τον "Έλλερ με έκθρονον βλέμμα.

Κανείς δεν έκινείτο τώρα μέσα εις το δωμάτιον. Όλοι έμεναν σαν

να ξεπληρήσουντο διά την ίδιαν των άκινήσιαν, χωρίς όμως να βρίσκουν καμμιάν δύναμιν διά να μιλήσουν ή να διαμαρτυρηθούν.

» "Εξαφνα, εις τας 2 άκριβώς μετά τα μεσάνυχτα, σαν να είχε κανονισθή ή ώρα εκ των προτέρων, ένα αυτοκίνητον ήκούσθη να πλησιάζη από την έδδν Λάμπερτον.

— "Έλάτε μαζίη μου έξω, Ντετζόγκ, είπε με ήσυχον τονον και έπροχώρησε προς την πόρτα.

Ο Ντετζόγκ τον ήκολούθησε, κατσοφιασμένος, ένω τα μάτια της "Έλλας Αίμιτυ έθροκίμειναν...

Ο Μπίλλ "Αντζελ έφάνη δισταζών, εκύτταξε την αδελφήν του και άθροβώς έδγήκεν έπειτα και αυτός έξω.

» Από μίαν μεγάλην λιμουζίναν, οδηγουμένην από σωφέρ με στολήν, που είχε σταθή εις την άρχήν της ήμικυκλικής παρόδου, κατέβησαν τρία πρόσωπα. "Οδηγούμενα από τους αστυνομικούς τα πρόσωπα αυτά έπροχώρησαν άργά από το άκρον

της παρόδου, με βήμα διστακτικόν. Καί τα τρία πρόσωπα έφαινοντο άρκετά ψηλά και, παρ' όλας τας περιεργούς συνθήκας της άφιξέως των, κάπως άγέρωστα. "Ήσαν μία γυναίκα μεσήλικη, μία νέα γυναίκα και ένας άνδρας μεσήλικη. "Εφορούσαν βραδυνά φορέματα πολυτελείας. Αί γυναίκες έφαινοντο ότι είχαν κλάψει. Το πρόσωπον του άνδρος έδειχνε σκληράς, όργισμένος γραμμάς.

Ο "Έλλερ από την είσοδον του σπιτιού ήρώτησε με σιγαλήν φωνήν:

— Η κυρία Τζίμπάλ;

Η ήλικωμένη γυναίκα έσήκωσε το κεφάλι της.

— Και σεις, υποθέτω είσθε ο κύριος που έτηλεφώνησεν εις τον πατέρα μου. Μάλιστα. "Απ' έδω, ή κόρη μου, Ντέλλυ. Και άπ' εκεί ένας φίλος μας, ο κ. Γκρόσβενορ Φόντς. Ποι;

Ο Μπίλλ άπετραδύχηθη εις το σκοτάδι, και τα μάτια του έκαρφώθησαν επάνω εις τα δάκτυλα της άριστερής χειρός της νεωτέρας από τας δύο γυναίκας.

Ντέλλυ Τζίμπάλ, έσκέφθη. Αυτό ήτο, λοιπόν, το όνομά της. Και είδεν, ότι το πρόσωπόν της ήτο νεανικόν και δρασερόν, δεν έμοιαζε καθόλου με τα πρόσωπα των νεαρών γυναικών που ήξευρεν αυτός, δεν είχε την παραμικρήν όμοιότητα με τα πρόσωπα των νεαρών γυναικών, των όποιων αί φωτογραφίαι δημοσιεύανται συνήθως εις τας κοσμικάς σελίδας των περιοδικών και των έφημερίδων. Το πρόσωπον της νεαρής αυτής γυναίκας έδειχνε καλωσύνην, λεπτότητα, τρυφερότητα, και ο Μπίλλ ήσθάνθη μίαν περίεργον έπιθυμίαν να της μιλήση. "Απλώσε το χέρι του από την σκιάν και ήγγισε το γυμνό της μπράτσο, καθώς αυτή έστέκετο δίπλα του.

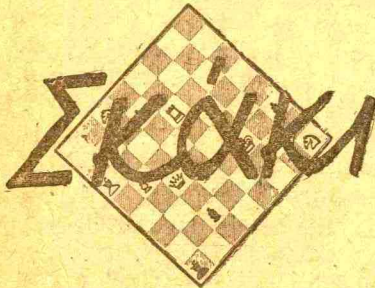
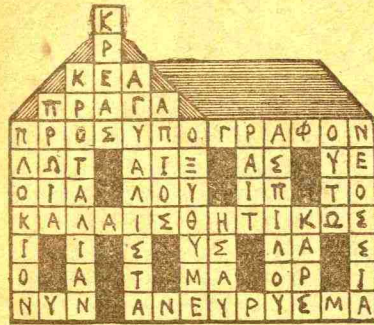
(Η συνέχεια εις το προσεχές)

ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟΝ "ΔΙΕΘΝΕΣ"

Το έστιατόριον «Διεθνές» δέχεται προς εκτέλεσιν παραγγελίας γευμάτων κατ' οίκον.

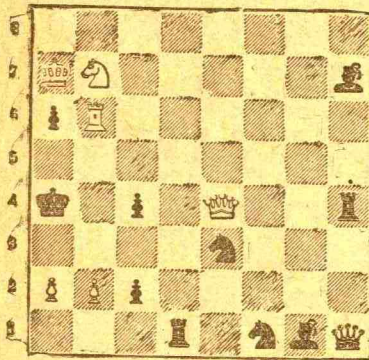
HELLENIC BANK TRUST COMPANY
NEA YORKE
ΤΡΑΠΕΖΑ ΙΔΡΥΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΤΗΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΚΕΦΑΛΑΙΑ Δολλάρια 1.350.000—
Δέχεται καταθέσεις και εκτελεί πάσης φύσεως τραπεζικας εργασίας υπό λέαν εδνοϊκούς όρους.
Οι έχοντες συναλλαγάς και συμφέροντα έν 'Αμερικη συνανται να αποτεινώνται είτε άπ' εϋθείας προς την HELLENIC BANK TRUST Co, 51 MAIDEN LANE, NEW YORK, U.S.A., είτε προς την ΕΘΝΙΚΗΝ ΤΡΑΠΕΖΑΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ, έν 'Αθήναις μεν εις το Κεντρικόν Κατάστημα ('Ρηηρησιάν 'Εργασιών 'Αμερικης), έν ταις 'Επαρχίαις δε εις τα κατά τόπους 'Υποκαταστήματα αυτής.

ΗΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡ. 8 ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

Είς τὸ Βερολίνον διεξήχθη κατ' αὐτὰς ἑνὰς διεθνῆς διαγωνισμὸς διὰ συνθέσεις προβλημάτων δύο κινήσεων.
Ἐκ τῶν 22 χωρῶν, αἱ ὁποῖαι ἔλαβον μέρος, πρώτη ἐξῆλθεν ἡ Ἀγγλία. Ἐκ τῶν 424 συνθετῶν, οἱ ὁποῖοι συμμετέσχον, ὁ γνωστός Ἀγγλὸς Mansfield ἔλαβε μὲ τὸ ἀκόλουθον ὀραϊστότατον πρόβλημά του, τὸ κατῶν βραβεῖται:

Ἄρ. 5
ὑπὸ **Ο. Mansfield**
Μ α ὤ ρ α

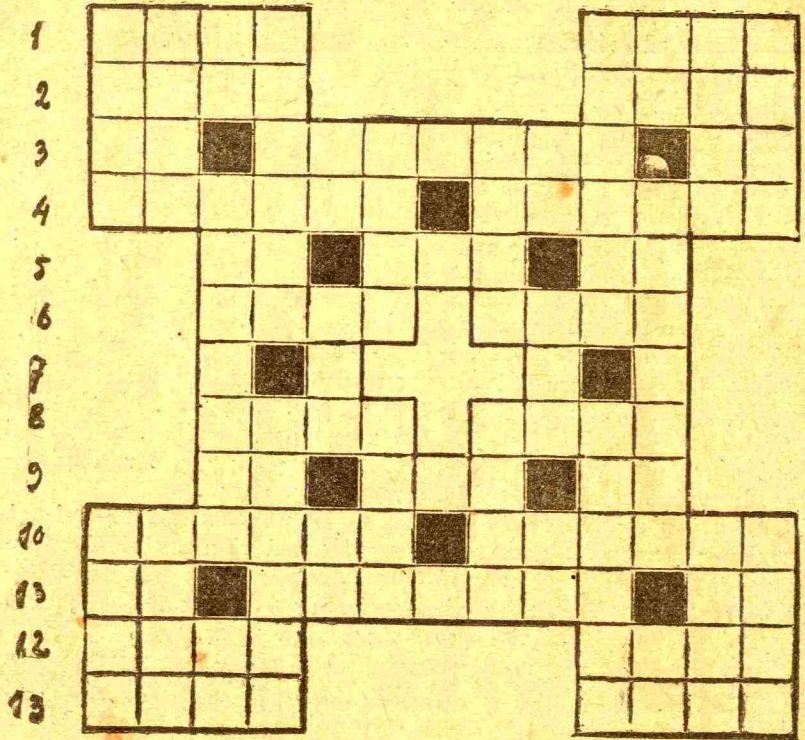

α β γ δ ε ζ η θ
Λευκά

Τὰ Λευκὰ παίζουν καὶ κáμουν μὰτ εἰς 2 κινήσεις.
Λευκὰ: Ρα7, Βε4, Πβ6, Ιβ7, Σα2, β2=6, Μαύρα: Ρα4, Ββ1, Πβ1, β4, Ιε3, ζ1, Αη1, β7, Σα6, γ2, γ4=11.
Ἐντελῶς ἰδιαίτερός συνιστῶμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας νὰ προσέξουν τὰς ἀληθῶς ὑπερόχους «βραδιάντας» τοῦ προβλήματος αὐτοῦ.
Τὰ ὀνόματα ἐκείνων, οἵτινες ἤθελον ἀποστείλει τὴν ὀρθὴν λύσιν μέχρι μεσημέρι-

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ἄρ. 9

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

Ὁριζοντίως:

- 1) Πόλις τῆς Ἑλλάδος.— Πρόθεσις.
- 2) Φαραώ.— Ἀντικαθίσταται διὰ τῶν ὀφθαλμῶν (μετοχὴ ἄορ.).
- 3) Γράμμα.— Μετασχηματισμὸς βλῆς δφαντικῆς εἰς ὕψασμα.— Ἐπίρρημα ἀρρητικόν.
- 4) Ποταμὸς τῆς Ἀργολίδος.— Ὁ διασκορπίζων τὴν λάμψιν.
- 5) Ἄρθρον.— Νῆσος.— Μέτρον ἐπιφανείας.
- 6) Ρῆμα βοηθητικόν (προστακτικῆ, γ' πρ.).
- 7) Ἐνδαιτήματα ἀνθρώπων τῆς θρησκείας.— Πόλις τῆς Γαλλίας.
- 8) Ἐπίρρημα τροπικόν.— Ὑγιῆς (πληθ. οὐβ.).— Δύο γράμματα ἀπὸ τὴν λέξιν ἔκκομος.
- 9) Ἐῶλον κατεργασμένον (αἰτ.).— Ὅ,τι ἔχει οἰκοδομηθῆ.
- 10) Νῆμα.— Ἐπιθέτον, χρήσιμὸν συνήθως διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ χρήματος.— Δίφθογγος.
- 11) Ζῶον (δοτ.).— Δοξάζω.
- 12) Πολεμικὸν ἐμβατήριον.— Ἐκκλησία (γεν. πληθ.).

Καθετῶς:

- 1) Πρόθεσις 2) Ἀσιατικὸν βασιλεῖον.
- 3) Ρῆμα (μετοχὴ ἄορ.) χρησιμοποιοῦμενον διὰ τὸν ποταμὸν κατ.— Ἠπειρος.
- 4) Ἄρθρον.— Ὁ ἄνευ τέλους.— Δύο γράμματα ἀπὸ τὴν λέξιν αἰγαγρος.
- 5) Ἄτολμος.— Θεὸς τῆς Αἰγύπτου.
- 6) Δύο γράμματα ἀπὸ τὴν λέξιν: ἄφρον σῆνη.— Ἄφρον (αἰτ.).— Σύνθεσμος.
- 7) Ἐνεργῶ.— Βιβλικὸν πρόσωπον.
- 8) Πόλις τῆς Τύνιδος.— Δεπτότης διακοσμήσεως διὰ τὴν καλλιτέραν συμπεοιοφοράν.
- 9) Μετεβλήθη εἰς βοὴν ἐπὶ τοῦ Διὸς.— Πρόθεσις.— Ἄρθρον.
- 10) Κρῆς φιλικὸς καὶ ἀγωνιστῆς τοῦ 1821.— Ἀγρίον ζῶον (αἰτ.).
- 11) Ὁ συνοικῆσας τῆς Ἀραβίας μετὰ τὴν σύγχυσιν τῶν γλωσσῶν γενάρχη.— Φρενοβλαθῆς.— Ἄνθος (πληθ.).
- 12) Πόλις τῆς Εὐρώπης.— Δὲν μετακίνοῦμαι ἀπὸ τὴν θέσιν μου.
- 13) Ἄνθρωπος.— Χρονικὴ περίοδος.

ας τῆς προσεχούσης Παρασκευῆς, θὰ δημοσιεύσωμεν τὴν Κυριακὴν μετὰ τῆς λύσεως. Αἱ λύσεις δεῖν νὰ ἀπευθύνωνται: «Ἐστία», «Σκάκι».

Λύσις ἄρ. 4

1. Ρβ1—η1!

Ἐξαναγκασμὸς κινήσεως! α) Ρδ5—α6, 2. Ιη6—ε7 μάτ.

β) Ρδ5—ε4 ἢ δ7—δ6, 2. Ββ2—β1 μάτ. Οἱ περισσότεροι λῦσαι μὰς ἐπέπεσαν εἰς τὴν παγίδα Βγ7; ὁπότε ἀκολουθεῖ Ρα4 καὶ δ7 σκεπάζει!

Ἄρθρον λύσιν ἀπέστειλαν: Σ. Ἀνδρούσος, Β. Μιχαλάκης, Χίος, Α. Ε. Ντολιόπουλος, Ι. Ἀνδρεάδης, G. Earle, Σ. Μπίκος, Γ. Κρητικὸς, Μ. Βερρονίκης καὶ Π. Καντιάνης.